

Hlavný banský úrad, Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica

S P R Á V A O Č I N N O S T I

za rok 2017

**Hlavného banského úradu
a obvodných banských úradov Slovenskej republiky**

Apríl 2018

OBSAH

Predhovor	4
1. Orgány štátnej banskej správy	5
1.1 Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky	5
1.2 Hlavný banský úrad	6
1.3 Obvodné banské úrady	6
2. Úlohy orgánov hlavného dozoru	6
2.1 Hlavný banský úrad	7
2.2 Obvodné banské úrady	10
3. Činnosť orgánov hlavného dozoru	15
3.1 Banská-správna činnosť	15
3.1.1 Správne úkony	15
3.1.2 Úhrady za dobývacie priestory, úhrady za vydobyté nerasty a uskladňovanie plynov a kvapalín	16
3.1.3 Správne poplatky	17
3.2 Výkon hlavného dozoru	18
3.2.1 Inšpekčná činnosť	18
3.2.2 Sankcie	20
3.2.3 Vyšetrovanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov	20
3.2.4 Niektoré aktuálne riešené problémy	22
3.2.5 Overovanie odbornej spôsobilosti	28
3.2.6 Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami	29
3.2.7 Medzinárodná spolupráca	30
3.2.8 Prednášková činnosť	31
4. Banská-hospodársky vývoj	33
4.1 Uhlie a Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.	33
4.1.1 Zásoby, výrubnosť a využitie uhlia	34
4.2 Ropa, gazolín a zemný plyn	35
4.2.1 Ropa, gazolín a zemný plyn v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave	35
4.2.2 Ropa, gazolín a zemný plyn v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	36
4.3 Rudy	37
4.3.1 Rudy v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave	37
4.3.2 Rudy v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici	38
4.3.3 Rudy v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	39
4.3.4 Rudy v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi	39
4.4 Nerudné suroviny - magnezit	40
4.4.1 Magnezit v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	40
4.4.2 Magnezit v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi	41
4.5 S o ľ	41

4.6	<i>Stavebný kameň</i>	42
4.6.1	Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave	42
4.6.2	Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici	43
4.6.3	Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	43
4.6.4	Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi	43
4.6.5	Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi	44
4.7	<i>Štrkopiesky a piesky</i>	44
4.7.1	Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave	44
4.7.2	Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici	44
4.7.3	Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	45
4.7.4	Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi	45
4.7.5	Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi	45
4.8	<i>Tehliarske suroviny</i>	46
4.8.1	Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave	46
4.8.2	Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici	46
4.8.3	Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	46
4.8.4	Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi	46
4.8.5	Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi	47
4.9	<i>Vápence a cementárske suroviny</i>	47
4.9.1	Vápence a cem. suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave	47
4.9.2	Vápence a cem. suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici	47
4.9.3	Vápence a cem. suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	48
4.9.4	Vápence a cem. suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi	48
4.10	<i>Vápence na špeciálne účely</i>	48
4.10.1	Vápence na špeciálne účely v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici	48
4.10.2	Vápence na špeciálne účely v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	48
4.10.3	Vápence na špeciálne účely v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi	49
4.11	<i>Vápence vysoko percentné</i>	49
4.11.1	Vápence vysoko percentné v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave	49
4.11.2	Vápence vysoko percentné v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	49
4.11.3	Vápence vysoko percentné v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi	49
4.12	<i>Ostatné suroviny</i>	50
4.12.1	Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave	50
4.12.2	Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici	50
4.12.3	Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach	51
4.12.4	Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi	51
4.12.5	Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi	51
5.	<i>Bezpečnosť práce a ochrana zdravia pri práci</i>	52
5.1	Banská technológia a bezpečnosť práce	53
5.1.1	Hlbinné dobývanie	53
5.1.1.1	Bezpečnosť podzemných diel	53
5.1.1.1.1	Zvislé banské diela	54
5.1.1.1.2	Dlhé banské diela	54
5.1.1.1.3	Likvidácia vyrúbaných priestorov	55
5.1.1.1.4	Dobývacie metódy	58

5.1.1.1.5	Vetranie baní	59
5.1.1.1.6	Požiarna ochrana a prevencia v podzemí	63
5.1.1.1.7	Strojné a elektrické zariadenia	66
5.2	<i>Povrchové dobývanie</i>	67
5.2.1	Strojné a elektrické zariadenia pri povrchovom dobývaní	67
5.2.2	Úprava a zušľachtovanie nerastov pri povrchovom dobývaní	67
5.3	<i>Výbušniny</i>	68
5.4	<i>Verejne sprístupnené podzemné priestory</i>	68
5.5	<i>Osobitné zásahy do zemskej kôry</i>	70
5.5.1	Hermetickosť	72
5.6	<i>Ostatné činnosti vykonávané banským spôsobom</i>	73
5.7	<i>Vyhradené technické zariadenia</i>	77
6.	<i>Banská záchranná služba</i>	77
7.	Baníctvo a životné prostredie	80

Predhovor

„*Správa o činnosti Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov Slovenskej republiky za rok 2017*“ (ďalej len „správa“) bola vypracovaná Hlavným banským úradom podľa § 40 ods. 5 písm. g) zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov a podľa tohto ustanovenia je táto správa verejne sprístupnená na internetovej stránke Hlavného banského úradu www.hbu.sk.

Správa pozostáva z textovej a tabuľkovej časti a je zostavená tak, aby údaje v nej uvedené bolo možné porovnať s údajmi z predchádzajúcich rokov. Je určená pre všetkých, ktorí sa zaujímajú o ochranu a využívanie nerastného bohatstva, banskú činnosť, činnosť vykonávanú banským spôsobom, výbušniny, výbušné predmety a muníciu alebo o technické zariadenia používané pri týchto činnostiach.

Správa podáva informácie a uvádza základné údaje o stave vo využívaní ložísk vyhradených a nevyhradených nerastov, likvidácii a zabezpečovaní banských diel a lomov, úprave a zušľacht'ovaní nerastov, osobitných zásahov do zemskej kôry, zabezpečovaní a likvidácii starých banských diel, sprístupňovaní banských diel a starých banských diel pre múzejné a iné účely a prácach na ich udržiavaní v bezpečnom stave a zabezpečovaní ochrany výhradných ložísk v určených dobývacích priestoroch a chránených ložiskových územiach.

Ďalej táto správa uvádza údaje o výrobe a používaní výbušnín, výbušných predmetov a munície, o výkone inžiniersko-geologického prieskumu, razení tunelov a iných podzemných priestorov, o sprístupňovaní jaskýň a prácach na ich udržiavaní v bezpečnom stave, o strojnóm vŕtaní na rôzne účely a o používaní vybraných banských zariadení, vybraných zariadení a tiež vyhradených technických zariadení pri vyššie uvedených činnostiach.

Cieľom tejto správy je poskytnúť prehľad o celkovej činnosti Hlavného banského úradu a obvodných banských úradov Slovenskej republiky ako orgánov hlavného dozoru a zároveň tiež poskytnúť prehľad o súčasnom stave a činnosti v jednotlivých oblastiach dobývania nerastov.

Pri jej zostavovaní boli použité správy o činnosti jednotlivých obvodných banských úradov Slovenskej republiky a to Obvodného banského úradu v Bratislave, Obvodného banského úradu v Banskej Bystrici, Obvodného banského úradu v Košiciach, Obvodného banského úradu v Prievidzi a Obvodného banského úradu v Spišskej Novej Vsi.

V Banskej Štiavnici, apríl 2018

JUDr. Ing. Peter Kúkelčík

predseda úradu

1. **Orgány štátnej banskej správy**

Podľa § 38 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 51/1988 Zb.“), orgánmi štátnej banskej správy sú:

- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej banskej správy,
- Hlavný banský úrad s postavením národného orgánu štátnej banskej správy Slovenskej republiky,
- obvodné banské úrady a to:
 - Obvodný banský úrad v Bratislave,
 - Obvodný banský úrad v Banskej Bystrici,
 - Obvodný banský úrad v Košiciach,
 - Obvodný banský úrad v Prievidzi,
 - Obvodný banský úrad v Spišskej Novej Vsi.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady vykonávajú okrem štátnej banskej správy, podľa zákona č. 51/1988 Zb. aj štátnu správu na úseku výbušnín, výbušných predmetov a munície podľa § 67 zákona č. 58/2014 Z.z. o výbušnínach, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 58/2014 Z.z.“), spolu s ministerstvom vnútra a ministerstvom obrany.

1.1 *Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky*

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „MH SR“)

- riadi výkon štátnej banskej správy,
- zabezpečuje a koordinuje v súčinnosti s ústrednými orgánmi úlohy medzinárodnej spolupráce v oblasti štátnej banskej správy,
- rozhoduje o odvolaniach vo veciach, v ktorých v prvom stupni rozhodol Hlavný banský úrad,
- vydáva osvedčenie o vhodnosti osobitného zásahu do zemskej kôry na účely konverzie podľa osobitného predpisu,
- vydáva záväzné stanovisko o tom, či pri riešení stretov záujmov prevažuje všeobecný hospodársky záujem alebo verejný záujem na využití výhradného ložiska nad oprávneným záujmom vlastníka alebo iných oprávnených osôb podľa osobitného predpisu,
- pri príprave všeobecne záväzných právnych predpisov v odvetví ťažby a úpravy tuhých palív, ťažby ropy a zemného plynu, ťažby rudných a nerudných surovín a v oblasti vyhľadávania a prieskumu rádioaktívnych surovín a ich ťažby spolupracuje so Slovenskou banskou komorou a s inými profesijnými združeniami a spolkami v oblasti ťažobného priemyslu,
- po dohode so Slovenskou banskou komorou všeobecne záväzným právnym predpisom upraví vzhľad a formu, funkčné a stavovské označovanie, nosenie a nadobúdanie slávnostných baníckych uniforiem.

1.2 Hlavný banský úrad

Hlavný banský úrad je rozpočtová organizácia so sídlom v Banskej Štiavnici. Je začlenený do štruktúry MH SR, do Sekcie energetiky, Odbor energetickej a surovinovej politiky.

Na čele Hlavného banského úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva minister hospodárstva Slovenskej republiky.

Hlavnému banskému úradu sú podriadené obvodné banské úrady. Hlavný banský úrad zabezpečuje osobné a vecné potreby obvodných banských úradov.

Hlavný banský úrad plní úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy, riadi činnosť obvodných banských úradov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam. Môže preniesť výkon hlavného dozoru u niektorých organizácií v obvode pôsobnosti jedného obvodného banského úradu na iný obvodný banský úrad, alebo poveriť obvodného banského inšpektora jedného obvodného banského úradu plnením úloh hlavného dozoru na inom obvodnom banskom úrade.

Hlavný banský úrad vykonáva správu internetovej stránky www.hbu.sk orgánov hlavného dozoru, ktorá disponuje podrobnými kontaktnými údajmi vzťahujúcimi sa k Hlavnému banskému úradu a obvodným banským úradom, ďalej údajmi, ktoré tieto orgány získavajú z úradnej činnosti a údajmi, ktorých zverejnenie vyplýva zo zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

1.3 Obvodné banské úrady

Obvodné banské úrady plnia úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej banskej správy.

Na čele každého obvodného banského úradu je predseda, ktorého vymenúva a odvoláva predseda Hlavného banského úradu.

Obvody pôsobnosti obvodných banských úradov sú ustanovené vyhláškou MH SR č. 333/1996 Z. z., ktorou sa ustanovujú obvody pôsobnosti jednotlivých obvodných banských úradov.

2. Úlohy orgánov hlavného dozoru

Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady vykonávajú **hlavný dozor** nad dodržiavaním zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej „len zákon č. 44/1988 Zb.“), zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon SNR č. 51/1988 Zb.“), zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 58/2014 Z. z.“) a nad predpismi vydaných na ich základe a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, pokiaľ upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, podmienky na používanie výbušnín a výbušných

predmetov, podmienky na výskum, vývoj, pokusnú výrobu, výrobu, spracovanie, nadobúdanie, prepravu, skladovanie, evidenciu, skúšanie, delaboráciu, zneškodňovanie, likvidáciu a ničenie výbušnín, výbušných predmetov a munície a pomôcok na používanie výbušnín, podmienky revízie a opravy munície, vyhľadávanie nevybuchnutej munície a humanitárneho odminovania, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiaru ochranu v podzemí a pracovné podmienky, v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom a pri výrobe a používaní výbušnín, výbušných predmetov a munície. Okrem toho Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady plnia ďalšie úlohy vyplývajúce im zo všeobecne záväzných právnych predpisov.

2.1 Hlavný banský úrad

Hlavný banský úrad (ďalej len „HBÚ“) pri výkone hlavného dozoru podľa zákona SNR č. 51/1988 Zb.:

- ukladá opatrenia na zabezpečenie racionálneho využívania ložísk nerastov a na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a za tým účelom organizuje, riadi a vykonáva osobitné previerky,
- vykonáva previerky pracovísk, činností a technických zariadení a pritom zisťuje, ako obvodné banské úrady plnia povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 44/1988 Zb., zákona SNR č. 51/1988 Zb., zákona č. 58/2014 Z. z. a predpisov vydaných na ich základe,
- dáva súhlas na zriadenie, prípadne nariaďuje zriadenie hlavných banských záchranných staníc a obvodných banských záchranných staníc, určuje ich sídla a vymedzuje ich pôsobnosť, schvaľuje ich služobné poriadky, určuje podmienky na ustanovenie do funkcií a preveruje odbornú spôsobilosť ich vedúcich zamestnancov a dozerá na stav, organizáciu a vybavenie hlavných a obvodných banských záchranných staníc; môže tiež vzhľadom na povahu prác a ich rizikovosť a s prihliadnutím na miestne podmienky nariadiť, aby organizácia pri činnosti vykonávanej banským spôsobom zabezpečila banskú záchrannú službu,
- v súvislosti s plnením úloh pri výkone hlavného dozoru vykonáva prehliadky objektov, zariadení a pracovísk a pritom kontroluje, ako sa plnia povinnosti vyplývajúce z banského zákona, zákona SNR č. 51/1988 Zb., zákona č. 58/2014 Z. z. a predpisov vydaných na ich základe, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, pri výrobe, uskladňovaní a používaní výbušnín, výbušných predmetov a munície, ako aj iných všeobecne záväzných právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a pracovných podmienok vrátane predpisov o požiarnej ochrane v podzemí,
- nariaďuje odstrániť zistené závady a nedostatky,
- na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky je oprávnený nariadiť nevyhnutné opatrenia,
- pri zistení závad, ktoré zrejme a bezprostredne ohrozujú celospoločenský záujem, najmä bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť prevádzky a technických zariadení, prípadne majetku a ktoré nemožno ihneď odstrániť, nariaďuje zastavenie prevádzky

organizácie, alebo jej časti, prípadne technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia závad,

- vedie súhrnnú evidenciu dobývacích priestorov a ich zmien,
- posudzuje odbornú spôsobilosť zamestnancov v rozsahu ustanovenom banským zákonom, zákonom SNR č. 51/1988 Zb. a predpismi vydanými na ich základe a vydáva týmto zamestnancom príslušné osvedčenia alebo oprávnenia na výkon funkcií, alebo im tieto osvedčenia alebo oprávnenia odníma,
- zabezpečuje medzinárodnú výmenu informácií s príslušnými orgánmi štátnej banskej správy členských štátov a Európskou komisiou,
- vypracúva každoročne súhrnnú záverečnú správu o činnosti HBÚ a obvodných banských úradov najneskôr k 30. aprílu nasledujúceho roka a túto verejne sprístupní a oznámi zverejnenie záverečnej správy Európskej komisii,
- oznamuje Európskej komisii diskriminačné konanie tretích krajín pri udeľovaní a používaní povolenia na vyhľadávanie, prieskum a ťažbu uhľovodíkov, ak ho o to organizácia požiada, alebo ak sa o diskriminácii dozvie,
- koná o sťažnosti proti postupu obvodného banského úradu v konaní o prevod dobývacieho priestoru na inú organizáciu podľa osobitného predpisu,
- rozhoduje v prípade pochybností, či ide o vybrané banské zariadenie, ktoré nie je určeným výrobkom,
- povoľuje používať vybrané banské zariadenie, ktoré nie je určeným výrobkom,
- určuje organizáciu alebo znalca na vyhotovovanie odborného posudku podľa § 8c ods. 6 písm. a) a b),
- nariaďuje overovaciu prevádzku vybraného banského zariadenia, ktoré nie je určeným výrobkom,
- dáva predchádzajúci súhlas na zmenu na vybranom banskom zariadení, ktoré nie je určeným výrobkom, ktorá by mohla mať vplyv na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky,
- schvaľuje typy dopravníkových pásov a plastické hmoty na ich použitie v podzemí,
- vydáva oprávnenie na overovanie bezpečnosti vyhradených technických zariadení oprávneným právnickým osobám (tzv. OPO),
- je odvolacím správny orgánom vo veciach vyvlastňovania podľa § 41a zákona SNR č. 51/1988 Zb.,
- plní úlohy orgánu dohľadu podľa zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pri činnostiach podľa zákona SNR č. 51/1988 Zb.,
- môže uložiť pokutu podľa § 44 zákona SNR č. 51/1988 Zb.

HBÚ podľa § 69 zákona č. 58/2014 Z. z. plní úlohy hlavného dozoru orgánov štátnej správy vo veciach výbušnín, výbušných predmetov a munície a vykonáva hlavný dozor nad dodržiavaním tohto zákona a riadi činnosť obvodných banských úradov a rozhoduje o odvolaniach proti ich rozhodnutiam vo veciach výbušnín, výbušných predmetov a munície. Ďalej pri výkone hlavného dozoru:

- ukladá opatrenia vo veciach výbušnín, výbušných predmetov a munície a opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a na tento účel organizuje, riadi a vykonáva osobitné previerky,

- vykonáva preverky pracovísk, činností a technických zariadení a pritom zisťuje, ako obvodné banské úrady plnia povinnosti vyplývajúce pre nich z tohto zákona a príslušných všeobecne záväzných právnych predpisov,
- overuje odbornú spôsobilosť osôb v rozsahu určeným týmto zákonom a vydáva im príslušné osvedčenia alebo oprávnenia a odoberá ich,
- vydáva a odoberá poverenia podľa tohto zákona,
- zabezpečuje medzinárodnú výmenu informácií s príslušnými orgánmi štátov, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore a Európskou komisiou,
- povoľuje používanie výbušnín, výbušných predmetov alebo pomôcok na používanie výbušnín, ak sa majú používať v podzemí,
- vydáva oprávnenej osobe povolenie podľa § 41 písm. a),
- vydáva povolenie používať vybrané zariadenie a nariaďuje overovaciu prevádzku vybraného zariadenia,
- vedie evidenciu povolení a poverení vydaných podľa § 7, § 27 ods. 3, § 39 ods. 2 a § 41 písm. a) a evidenciu technických vedúcich odstrelův, pyrotechnikův a odpaľovačov ohňostrojův podľa § 37 ods. 1,
- prideluje kód jednoznačnej identifikácie,
- ukladá pokuty podľa § 78,
- vydáva rozhodnutie o uznávaní dokladův o odbornej spôsobilosti vydaných ich držiteľom v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore alebo vo Švajčiarskej konfederácii; pri vydávaní rozhodnutia posudzuje, či obsah vykonanej skúšky o odbornej spôsobilosti vykonanej v štáte jej držiteľa obsahovo zodpovedá skúške podľa tohto zákona,
- kontroluje oprávnenie alebo osvedčenie pri predaji pyrotechnických výrobkov.

Podľa § 23 zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonův HBÚ:

- rozhoduje po prerokovaní s ministerstvom v prípade pochybnosti, či ide o ťažobný odpad, na ktorý sa vzťahuje tento zákon,
- rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam obvodných banských úradův vydaným podľa tohto zákona a
- je orgánom štátneho dozoru podľa § 26 tohto zákona.

HBÚ podľa zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonův (chemický zákon):

- je kontrolným orgánom podľa tohto zákona,
- zodpovedá za presadzovanie povinností ustanovených v osobitných predpisoch,
- spolupracuje s centrom, so Slovenskou obchodnou inšpekciou, s Úradom verejného zdravotníctva, so Slovenskou inšpekciou životného prostredia, s Národným inšpektorátom práce a s colnými orgánmi,
- je odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých rozhodli v prvom stupni obvodné banské úrady,
- zasiela MH SR súhrnnú správu o výsledkoch vykonaných kontrol, uložených nápravných opatreniach a pokutách.

HBÚ podľa § 20 ods. 3 zákona č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov na úseku ukladania CO₂:

- rozhoduje o odvolaniach proti rozhodnutiam obvodných banských úradov, vydaných podľa tohto zákona,
- predkladá Komisii žiadosť o stanovisko k žiadosti o vydanie povolenia na ukladanie,
- zasiela obvodným banským úradom stanovisko Komisie k žiadosti o vydanie povolenia na ukladanie,
- informuje Komisiu o splnení podmienky vydania povolenia na ukladanie,
- informuje Komisiu o rozhodnutí o povolení na ukladanie,
- zverejňuje na svojom webovom sídle zápisnicu o prehliadke,
- zasiela Komisii návrh rozhodnutia o prechode povinností na obvodný banský úrad,
- vydáva rozhodnutia o prechode povinností na obvodný banský úrad a oznamuje Komisii konečné rozhodnutie obvodného banského úradu; ak sa toto rozhodnutie odlišuje od stanoviska Komisie, tento rozdiel zdôvodní,
- prevádzkuje a sprístupňuje obsah informačného systému ukladania,
- spolupracuje v rámci cezhraničnej prepravy a cezhraničného úložného komplexu s príslušným orgánom členského štátu,
- každé tri roky od účinnosti tohto zákona predkladá Komisii súhrnnú správu o uplatňovaní tohto zákona,
- je orgánom štátneho dozoru.

Podľa § 3 ods. 6 NV SR č. 298/2012 Z. z. o systéme identifikácie a sledovanosti výbušnín na civilné použitie má HBÚ kompetencie na prideľovanie trojmiestneho číselného kódu pre každé miesto výroby výbušnín na Slovensku.

HBÚ je podľa § 20 NV SR č. 70/2015 Z. z. orgánom dohľadu nad trhom pre pyrotechnické výrobky kategórie P2, T2 a F4.

2.2 Obvodné banské úrady

Obvodné banské úrady (ďalej len „OBÚ“) pri výkone hlavného dozoru:

- v súvislosti s plnením úloh pri výkone hlavného dozoru vykonávajú prehliadky objektov, zariadení a pracovísk a pritom kontrolujú, ako sa plnia povinnosti vyplývajúce z banského zákona, zákona SNR č. 51/1988 Zb. a predpisov vydaných na ich základe, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti, pri výrobe, uskladňovaní a používaní výbušnín, výbušných predmetov a munície, ako aj iných všeobecne záväzných právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a pracovných podmienok vrátane predpisov o požiarnej ochrane v podzemí,
- vyšetrujú príčiny vzniku závažného pracovného úrazu, ktorého dôsledkom nastala smrť, alebo pri ktorom došlo k ťažkej ujme na zdraví, a vyšetrujú príčiny vzniku havárie,

- nariaďujú odstrániť zistené závady a nedostatky. Na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky sú oprávnené nariaďovať nevyhnutné opatrenia. Ak zistia závady, ktoré zrejme a bezprostredne ohrozujú celospoločenský záujem, najmä bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť prevádzky a technických zariadení, prípadne majetku a ktoré nemožno ihneď odstrániť, nariaďujú zastavenie prevádzky organizácie alebo jej časti, prípadne ich technických zariadení, a to v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia závad,
- sú povinné bez zbytočného odkladu preskúmať odôvodnenosť požiadavky odborového orgánu na prerušenie práce podľa osobitného predpisu,
- dozerajú na stav, vybavenie a činnosť banskej záchranej služby a preverujú odbornú spôsobilosť jej vedúcich zamestnancov s výnimkou zamestnancov hlavných banských záchranných staníc a obvodných banských záchranných staníc,
- dozerajú, či organizácie riadne vedú evidenciu a registráciu pracovných úrazov a vyhodnocujú zdroje a príčiny úrazovosti,
- kontrolujú vykonávanie prehliadok a skúšok technických zariadení,
- preverujú skúškami u pracovníkov znalosť predpisov, ktorú títo pracovníci potrebujú na výkon riadiacich a kontrolných funkcií. Posudzujú odbornú spôsobilosť pracovníkov na výkon vybraných funkcií a vydávajú im osvedčenia alebo oprávnenia na výkon funkcií, prípadne im tieto osvedčenia alebo oprávnenia odnímajú,
- plnia úlohy orgánu zodpovedného za posudzovanie odpadov z ťažobného priemyslu umiestnených na odvaloch, odkaliskách alebo iných úložiskách hmôt,
- určujú, menia alebo zrušujú chránené ložiskové územia a dobývacie priestory a vedú ich evidenciu, vydávajú predchádzajúce rozhodnutie na zmluvný prevod dobývacieho priestoru,
- povoľujú otváрку, prípravu a dobývanie výhradných ložísk a v určených prípadoch vyhľadávanie a ložiskový geologický prieskum výhradných ložísk banskými dielami; pred zastavením prevádzky v banských dielach a lomoch povoľujú ich zabezpečenie alebo likvidáciu hlavných banských diel a lomov, predlžujú platnosť povolení banskej činnosti, povoľujú banské diela a banské stavby pod povrchom vrátane stavieb na povrchu bezprostredne slúžiacich ich prevádzke, a to ťažné veže, jamové budovy, strojovne ťažných strojov, ventilátorovne a banské stavby slúžiace otváрке, príprave a dobývaniu výhradného ložiska a úprave nerastov v súvislosti s ich dobývaním v lomoch a skrývkach v hraniciach vymedzených čiarou skutočne vykonanej skrývky alebo vykonávanej ťažby, pokiaľ sa nevykonala rekultivácia pozemku a ich užívanie, zmeny a odstránenie,
- určujú nevyhnutné opatrenia, najmä poradie a spôsob vydobytia výhradných ložísk, ak by otvárkou, prípravou a dobývaním bola ohrozená prevádzka alebo využitie výhradného ložiska v dobývacom priestore inej organizácie,
- nariaďujú, ak je to z hľadiska bezpečnosti prevádzky nevyhnutné, aby časť výhradného ložiska v dobývacom priestore jednej organizácie vydobyla iná organizácia, alebo ak je potrebné, aby si organizácia zriadila banské dielo v dobývacom priestore inej organizácie; rovnako postupujú, ak je nevyhnutné spoločné užívanie banských diel a zariadení,
- povoľujú dobývanie ložísk nevyhradených nerastov, ako aj zabezpečenie banských diel a lomov a likvidáciu hlavných banských diel a lomov, banské stavby slúžiace dobývaniu ložiska nevyhradeného nerastu a úprave nerastov v súvislosti s ich dobývaním vrátane umiestnenia stavby, ich užívanie, zmeny a odstránenie, v lomoch v hraniciach územia

vymedzeného v rozhodnutí o využití územia na dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu, ak sa nevykonala rekultivácia pozemku,

- vydávajú záväzné stanovisko na povolenie stavieb a zariadení v chránenom ložiskovom území a chránenom území pre osobitné zásahy do zemskej kôry a k rozhodnutiu o využití banských diel, banských stavieb a lomov na iné účely po trvalom zastavení prevádzky v banských dielach a lomoch,
- nariaďujú vyhotovenie alebo doplnenie banskomeračskej a geologickej dokumentácie, ak chýbajú, sú neúplné alebo ak sú v nich závady,
- povoľujú sprístupňovanie banských diel a starých banských diel pre muzeálne a iné účely a práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave, osobitné zásahy do zemskej kôry a zabezpečenie alebo likvidáciu starých banských diel,
- vydávajú, menia a zrušujú banské oprávnenia a vedú banský register,
- v rámci inšpekčnej činnosti preverujú podania fyzických osôb a právnických osôb, ktoré upozorňujú na porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov uvedených v § 39 ods. 1 zákona SNR č. 51/1988 Zb. organizáciami, pri vykonávaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom, alebo inej činnosti upravenej týmto zákonom,
- vykonávajú správu úhrad za dobývacie priestory, úhrad za nerasty vydobyté z výhradných ložísk a úhrad za uskladňovanie plynov, alebo kvapalín v prírodných horninových štruktúrach a v podzemných priestoroch,
- môžu uložiť pokutu podľa § 44,
- plnia ďalšie úlohy vyplývajúce z banského zákona, zákona SNR č. 51/1988 Zb. a iných všeobecne záväzných právnych predpisov,
- vykonávajú štátnu správu na úseku prevencie závažných priemyselných havárií podľa zákona č. 261/2002 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

OBÚ vykonávajú hlavný dozor aj nad dodržiavaním zákona č. 58/2014 Z. z. Pri jeho výkone OBÚ:

- vykonávajú prehliadky objektov, zariadení a pracovísk a pritom kontrolujú plnenie povinností vyplývajúcich z tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak upravujú výrobu výbušnín, výbušných predmetov a munície, ich používanie, skladovanie a evidenciu u výrobcu, dovozcu a predajcu, ako aj z iných všeobecne záväzných právnych predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a pracovných podmienok,
- vyšetrujú príčiny vzniku závažného pracovného úrazu, ktorého dôsledkom nastala smrť alebo pri ktorom došlo k ťažkej ujme na zdraví, a vyšetrujú príčiny vzniku havárie,
- nariaďujú odstrániť zistené závady a nedostatky,
- preskúmajú bez zbytočného odkladu odôvodnenosť požiadavky odborového orgánu na prerušenie práce,
- dozerajú, či oprávnená osoba riadne vedie evidenciu a registráciu pracovných úrazov, a vyhodnocuje zdroje a príčiny úrazovosti,
- overujú odbornú spôsobilosť v rozsahu určenom týmto zákonom a vydávajú príslušné osvedčenia o odbornej spôsobilosti alebo oprávnenia o odbornej spôsobilosti, prípadne ich odoberajú,

- objasňujú a prejednávajú priestupky podľa všeobecného predpisu o priestupkoch,
- ukladajú pokuty podľa § 78,
- nariaďujú nevyhnutné opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky,
- nariaďujú oprávnenej osobe zastavenie prevádzky alebo jej časti, prípadne jej technických zariadení v nevyhnutnom rozsahu až do odstránenia závad, ak ide o závady, ktoré zrejme a bezprostredne ohrozujú celospoločenský záujem,
- povoľujú trhacie práce, ohňostrojné práce a vyhľadávanie munície, predlžujú platnosť rozhodnutí o povolení trhacích prác, ohňostrojných prác a vyhľadávania munície, nariaďujú skúšobný odstreľ,
- povoľujú umiestnenie stavby a užívanie, zrušenie alebo odstránenie skladov výbušnín, výbušných predmetov a munície, určujú ochranné pásmo skladu výbušnín, výbušných predmetov a munície a rozsah obmedzení v ochranných pásmach za podmienok určených v § 17 až 24,
- vedú evidenciu oprávnených osôb, ktorým vydali povolenie na vykonávanie trhacích prác alebo ohňostrojných prác, povolenie na odber výbušnín a povolenie na užívanie, zrušenie alebo odstránenie skladov výbušnín a evidenciu oprávnení strelmajstrov,
- povoľujú odber výbušnín a zasielajú rovnopis povolenia na odber výbušnín vydaného podľa § 40 ods. 1 ministerstvu,
- v rámci dozornej činnosti preverujú podania osôb, oznámenia orgánov verejnej správy, ktoré upozorňujú na porušovanie všeobecne záväzných právnych predpisov,
- preverujú na základe vlastných poznatkov, na základe podania osôb, oznámenia orgánov verejnej správy, či osoba vykonávala alebo vykonáva činnosť bez oprávnenia, povolenia alebo súhlasu,
- kontrolujú oprávnenie alebo osvedčenie pri predaji pyrotechnických výrobkov,
- plnia ďalšie úlohy vyplývajúce im z tohto zákona a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

Podľa § 24 zákona č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov OBÚ:

- rozhodujú o povolení výnimky z niektorých ustanovení tohto zákona,
- rozhodujú o zaradení úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, do zodpovedajúcej kategórie,
- schvaľujú plán nakladania a jeho zmeny,
- povoľujú zriadenie, užívanie, zmeny a uzavretie úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti,
- prijímajú oznámenia a správy prevádzkovateľov a nariaďujú potrebné opatrenia týkajúce sa úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, a zabezpečujú vypracovanie znaleckého posudku týkajúceho sa takéhoto odvalu a odkaliska,
- vydávajú súhlas s uzavretím úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, a nariaďujú vykonanie potrebných opatrení na takomto odvale a odkalisku po jeho uzavretí,
- prijímajú oznámenie prevádzkovateľa o vytvorení osobitného účtu na odvádzanie účelovej finančnej rezervy pre úložisko, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti,

každoročne kontrolujú výšku odvedených prostriedkov a vydávajú súhlas na čerpanie prostriedkov z tohto účtu,

- informujú ministerstvo o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že prevádzka úložiska, ktorým je odval a odkalisko, vzniknuté pri banskej činnosti, ktoré sú úložiskom kategórie A, alebo závažná havária vzniknutá na takomto odvale alebo odkalisku, môže mať významný cezhraničný vplyv,
- poskytujú potrebné údaje do informačného systému,
- sú orgánom štátneho dozoru,
- ukladajú pokuty,
- plnia ďalšie úlohy vo veciach nakladania s ťažobným odpadom podľa tohto zákona a podľa osobitných predpisov.

Podľa zákona č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok a chemických zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) OBÚ:

- vykonávajú kontrolu podľa osobitného predpisu dodržiavania ustanovení osobitných predpisov, tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na základe tohto zákona,
- určujú podmienky a lehoty na vykonanie nápravy, ak zistia pri kontrole nedostatky pri uvedení látok, látok v zmesiach alebo látok vo výrobkoch alebo ich používaní podľa tohto zákona a osobitných predpisov,
- ukladajú nápravné opatrenia na odstránenie protiprávneho stavu podľa § 32 v oblasti používania látok, látok v zmesiach alebo látok vo výrobkoch; ak hrozí poškodenie zdravia alebo životného prostredia, alebo ak k nim už došlo, môže nariadiť zneškodnenie nebezpečnej látky alebo nebezpečnej zmesi alebo nebezpečného výrobku na náklady ich vlastníka, prípadne držiteľa, ak nie je známy vlastník, a ukladajú pokuty podľa § 33 až 35,
- zasielajú centru dostupné informácie, či sa prostredníctvom vynucovacích a monitorovacích činností nezistilo možné riziko registrovaných látok pre zdravie alebo životné prostredie,
- zasielajú MH SR súhrnnú správu o výsledkoch vykonaných kontrol, uložených nápravných opatreniach a pokutách a ďalšie súhrnné správy.

Podľa § 20 ods. 4 zákona č. 258/2011 Z. z. o trvalom ukladaní oxidu uhličitého do geologického prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov OBÚ na úseku ukladania CO₂:

- určujú, menia alebo zrušujú chránené územia osobitných zásahov do zemskej kôry určené na zabezpečenie úložísk,
- vydávajú povolenia na ukladanie,
- zasielajú HBÚ odpis žiadostí o povolenie na ukladanie,
- predkladajú HBÚ odôvodnenie rozhodnutí o povolení na ukladanie,
- v prípade potreby aktualizujú zmeny v prevádzke úložiska,
- aktualizujú alebo rušia povolenie na ukladanie,
- vydávajú nové povolenia na ukladanie alebo uzatvorenie úložiska,
- vykonávajú činnosti podľa § 8 ods. 12, ak nevydajú nové rozhodnutie o povolení na ukladanie,
- vydávajú rozhodnutia o schválení plánu monitorovania,
- vydávajú rozhodnutia o schválení aktualizovaného plánu monitorovania,

- vykonávajú priebežné prehliadky úložných komplexov,
- vykonávajú následné prehliadky úložných komplexov,
- vydávajú rozhodnutia o schválení plánu nápravných opatrení,
- zabezpečujú vykonanie dodatočných nápravných opatrení,
- vydávajú rozhodnutia o schválení plánu pre etapu po uzavretí úložiska,
- vydávajú rozhodnutia o schválení aktualizovaného plánu pre etapu po uzavretí úložiska,
- zodpovedajú za splnenie povinností podľa § 14 ods. 6,
- vykonávajú práce po vydaní rozhodnutia o prechode povinností,
- povoľujú prístup podľa § 18,
- vytvárajú osobitný účet na prijímanie finančnej úhrady,
- rozhodujú o výške primeraného finančného zabezpečenia a finančnej úhrady,
- nariaďujú umožnenie prístupu a vykonanie potrebných opatrení,
- poskytujú HBÚ potrebné údaje do informačného systému ukladania,
- sprístupňujú informácie pre verejnosť,
- sú orgánom štátneho dozoru,
- ukladajú pokuty,
- plnia ďalšie úlohy podľa tohto zákona.

3. Činnosť orgánov hlavného dozoru

HBÚ a OBÚ, ako orgány štátnej správy vykonávali v roku 2017 hlavný dozor v súlade so zákonnými kompetenciami v subjektoch, využívajúcich celkom 941 lôžisk nerastov, z ktorých bolo 569 výhradných lôžisk a 372 lôžisk nevyhradených nerastov.

Členenie lôžisk podľa druhu nerastov je prehľadne uvedené v **Prílohe č. 23**.

3.1 Banská – správna činnosť

3.1.1 Správne úkony

O rozsahu činnosti orgánov hlavného dozoru v roku 2017 vypovedá aj počet realizovaných správnych úkonov. Na všetkých banských úradoch bolo vykázaných spolu 50 646 správnych úkonov. Z toho na HBÚ bolo vykonaných 22 505 správnych úkonov a na OBÚ 28 141 správnych úkonov.

Vysoký počet vykonaných správnych úkonov, t. j. 14 611 predstavujú úkony ekonomického úseku vo vzťahu k štátnemu rozpočtu. Tento počet úkonov súvisí so zavedením podrobnejšej evidencie spracovania ekonomických záznamov z účtovného denníka vedeného vo vzťahu k účtovaniu v štátnej pokladnici. Správu ekonomiky napr. účtovanie faktúr, správa účtov, správa úhrad atď. vykonáva ekonomické oddelenie na HBÚ, preto tieto úkony zvýšili celkový počet vykonaných správnych úkonov na HBÚ.

Na OBÚ bolo v roku 2017 vykonaných spolu 28 141 správnych úkonov.

Podrobnejší prehľad vykonaných správnych úkonov je uvedený **Prílohe č. 24-I** v členení podľa jednotlivých orgánov hlavného dozoru, ako aj podľa jednotlivých druhov nerastov, s ktorými tieto správne úkony súviseli.

V **Prílohe č. 24-II** sú prehľadne uvedené údaje o vykonaných „iných správnych úkonoch“, t. j. o úkonoch vykonaných najmä na ekonomickom úseku a úkonov vykonaných vo veciach štátnozamestnaneckého pomeru a vo veci výkonu práce vo verejnom záujme.

Členenie správnych úkonov orgánov hlavného dozoru podľa oblasti kompetencií, v ktorých boli realizované, prehľadne uvádza **Príloha č. 25-I** a **Príloha č. 25-II**. Z týchto príloh vidieť, že pomerne veľký počet správnych úkonov predstavujú *Aprobácie predsedami úradov*, ktoré sa odvíjajú od počtu zaregistrovaných spisov a ich registratúrnych záznamov všetkých banských úradov, potom *Iné správne úkony*, *Odsúhlasovanie úhrad za dobývacie priestory a vydobyté nerasty ...*, *Bezpečnosť práce a prevádzky*, *Vydávanie vyjadrení* a pod.

3.1.2 Úhrady za dobývacie priestory (ďalej len „DP“), úhrady za vydobyté nerasty a uskladňovanie plynov a kvapalín

OBÚ, ako správcovia úhrad za DP, vydobyté nerasty a za uskladňovanie plynov a kvapalín, pravidelne zabezpečujú odvody financií do štátneho rozpočtu, environmentálneho fondu a do rozpočtu obcí. Pri tejto činnosti sa riadia najmä ustanoveniami zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov, ustanoveniami zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších predpisov a Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 50/2002 Z. z. o úhrade za DP, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov a kvapalín v znení neskorších predpisov.

OBÚ v postavení správcov úhrad za DP a vydobyté nerasty vykonali v roku 2017 aj niekoľko kontrol u vybraných platcov, pri ktorých overovali správnosť výšky vypočítaných, ako aj uhradených platieb. V prípadoch zistenia nesprávnosti výpočtu, oneskoreného zaplataenia, alebo nezaplataenia úhrad nedoplatky vymáhali zákonnými prostriedkami.

Prehľad výšky odvodov za DP je prehľadne uvedený v **Tabuľke č. 1**. Výška odvodov za vydobyté nerasty a za uskladnenie plynov a kvapalín je prehľadne uvedená v **Tabuľke č. 2** a v **Tabuľke č. 3**.

Príjmy z úhrad za dobývacie priestory [€]						
Rok	OBÚ BA	OBÚ BB	OBÚ KE	OBÚ PD	OBÚ SNV	Spolu
2017	156 675,68	71 035,16	133 439,88	103 565,28	29 210,72	493 926,72

Tabuľka č. 1: Prehľad príjmu do štátneho rozpočtu a rozpočtu obcí z úhrad za DP

Príjmy z úhrad za vydobyté nerasty [€]						
Rok	OBÚ BA	OBÚ BB	OBÚ KE	OBÚ PD	OBÚ SNV	Spolu
2017	488 486,85	151 844,94	446 490,74	491 092,34	585 769,17	2 163 684,04

Tabuľka č. 2: Prehľad príjmu do Environmentálneho fondu z úhrad za vydobyté nerasty

Príjmy z úhrad za uskladňovanie plynov a kvapalín [€]						
Rok	2017					
Úhrada	708 390,31					

Tabuľka č. 3: Prehľad príjmu do Environmentálneho fondu z úhrad za uskladňovanie plynov a kvapalín. Pozn.: Organizácie, ktoré vykonávajú uskladňovanie plynov a kvapalín v prírodných horninových štruktúrach sú lokalizované v obvode pôsobnosti OBÚ – BA, preto správu úhrad v týchto prípadoch vykonáva iba OBÚ – BA.

3.1.3 Správne poplatky

Banské úrady ako orgány štátnej správy v roku 2017 vyžadovali úhradu správnych poplatkov za úkony, ktoré sú uvedené a spoplatňované podľa v Sadzobníku správnych poplatkov zákona NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov uvedených položiek č. 172, č. 173, č. 174, č. 175, č. 176, č. 177, č. 178, č. 179, č. 180, č. 181, č. 182, č. 183, č. 184, č. 185, č. 186, č. 187, č. 188, č. 189, č. 190, č. 191, č. 192, č. 193, č. 194 ... , ale aj v Položke č. 2, č. 9, č. 60, č. 148, resp. č. 202.

Správne poplatky vyžadované banskými úradmi v roku 2017 boli spravované prostredníctvom systému e-kolok, Modulu správy poplatkov, zavedenom Slovenskou poštou, a. s. Celková suma vybratých správnych poplatkov predstavuje 27 746,00 eur.

Prehľad o platbách správnych poplatkov podľa jednotlivých úradov je prehľadne uvedený v Tabuľke č. 4.

Vybraté správne poplatky [€]						
Úrad rok	HBÚ	OBÚ BA	OBÚ BB	OBÚ KE	OBÚ PD	OBÚ SNV
2017	7 172,00	2 547,50	4 428,00	5 249,00	5 211,50	3 138,00

Tabuľka č. 4: Prehľad správnych poplatkov vybraných orgánmi hlavného dozoru.

3.2 Výkon hlavného dozoru

Vykonávanie hlavného dozoru vyplýva vybraným orgánom štátnej banskej správy a to HBÚ a OBÚ najmä zo zákona SNR č. 51/1988 Zb., zákona č. 44/1988 Zb. a zákona č. 58/2014 Z. z. Príslušné kompetencie týchto orgánov hlavného dozoru v členení podľa štruktúry úloh, ktoré im vyplývajú aj zo všeobecne záväzných právnych predpisov sú podrobnejšie uvedené v kapitole 2 tejto správy.

3.2.1 Inšpekčná činnosť

Jedným z hlavných nástrojov, ktorými orgány hlavného dozoru vykonávajú svoje povinnosti a kompetencie priamo v jednotlivých dozorovaných subjektoch sú prehliadky a previerky (inšpekcie), ktorými tieto orgány (banské úrady prostredníctvom banských inšpektorov) preverujú dodržiavanie platných predpisov.

Inšpekčná činnosť orgánov hlavného dozoru v roku 2017 bola zameraná najmä na dodržiavanie predpisov upravujúcich bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „BOZP“) a bezpečnosť prevádzky (ďalej len „BP“), ochranu a využívanie ložísk nerastov a používanie výbušnín na trhacie práce.

Kontroly boli však vykonané aj so zameraním na dodržiavanie ustanovení Nariadenie vlády SR č. 50/2002 Z. z. o úhrade za DP, úhrade za vydobyté nerasty a o úhrade za uskladňovanie plynov alebo kvapalín, ako aj správnosti výpočtu priznanej výšky úhrad.

Banské úrady si v roku 2017 zároveň plnili aj úlohy vyplývajúce im zo *Stratégie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v Slovenskej republike do roku 2020 a programu jej realizácie na roky 2013 až 2015 s výhľadom do roku 2020* (ďalej len „Stratégia BOZP“) schválenej uznesením vlády SR č. 391 z 10. 07. 2013, kde bol kladený dôraz hlavne na prevenciu, t. j. na vykonávanie inšpekčnej činnosti ako takej.

Celkom bolo v roku 2017 vykonaných 1 154 inšpekcií, čo predstavuje 1376 inšpekčných dní. Inšpekčných dní je viac ako samotných inšpekcií. Je to z dôvodu, že rozsahovo podrobnejšie zamerané inšpekcie bolo potrebné rozložiť do niekoľkých dní, spravidla postačilo do dvoch.

Pokiaľ ide o počet inšpekcií zameraných len na stav BOZP a BP, týchto bolo v roku 2017 vykonaných spolu 592, z čoho bolo 36 mimoriadnych kontrol a 24 následných kontrol zameraných na zlepšenie stavu BOZP a BP uložených na základe výsledku im predchádzajúcich kontrol (inšpekcií). Medzi inšpekcie, resp. inšpekčné výkony zamerané na BOZP a BP je však potrebné zahrnúť aj výkony, ktoré súvisia s účasťou na kolaudačnom konaní, resp. vybavovaním podnetov alebo vyšetrovaním udalostí na úseku BOZP, resp. BP a tiež aj vykonávanie poradenskej činnosti zameranej na BOZP a BP. Tých bolo vykonaných spolu 229. To spolu predstavuje 821 výkonov inšpekcií zameraných na BOZP a BP.

Pozn.: Vyhodnotenie časti inšpekcií, ktoré boli zamerané špeciálne na stav BOZP a BP je prevzaté zo *Správy o stave bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vývoji pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce z oblasti hlavného dozoru štátnej banskej správy SR za rok 2017*, zverejnenej na internetovej stránke orgánov hlavného dozoru www.hbu.sk.

Z inšpekčnej činnosti vyplýva, že k najčastejšie zisteným nedostatkom v roku 2017 patrili nedostatky v oblasti dodržiavania predpisov upravujúcich BOZP a BP pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom, konkrétne vo vedení prevádzkovej dokumentácie pri prevádzkovaní vyhradených technických zariadení a fyzické nedostatky na technických zariadeniach.

Z výsledkov vykonaných inšpekcií však aj vyplýva, resp. je možno spozorovať prehľbujúci sa deficit kvalifikovaných zamestnancov v organizáciách. Bežné sú situácie, že kvalitní, skúsení a už zapracovaní zamestnanci migrujú za lepšie platenými príležitosťami. Na pracovné pozície, na ktorých sa vykonáva činnosť v bezprostrednom styku s horninovým masívom či už podzemí, ale aj na povrchu, ktoré sú spojené s neodstrániteľným rizikom ohrozenia a poškodenia zdravia sú prijímaní zamestnanci s nepreskúmanými odbornými znalosťami a čo je horšie, bez dostatočnej praxe a skúseností v náročnom banskom prostredí. V mnohých prípadoch dochádza ku kumulovaniu funkcií a preťažovaniu jednotlivcov. Je to aj dôsledkom nedostatku odborne spôsobilých osôb, ale aj úsporných opatrení uplatňovaných organizáciami. Následne potom dochádza k podceňovaniu rizík a ohrození pri vykonávaných činnostiach a tiež k určitým nedôslednostiam pri riadení činností.

V poslednom období je taktiež pozorovateľné, že už aj tak pomerne riziková práca sa stáva rizikovejšou aj z dôvodu pôsobenia rôznych vonkajších vplyvov, napríklad tlaku na dodržiavanie termínov výstavby (razenie a výstavba tunelov) alebo náhle, resp. stupňujúce sa požiadavky na zvýšenie odbytu napr. pri ťažbe v povrchových lomoch (dodávky suroviny pre výstavbu diaľnic a pod.).

Riadna a precízna kontrola a zabezpečenie pracoviska pred začatím prác, najmä po odstrele, vrátane jeho riadneho odvetrania je zvlášť v podzemí a najmä pri razení v zložitých geologických podmienkach náročné, niekedy aj zdĺhavé a vyžaduje si rozvážny prístup. Týka sa to však aj lomových prevádzok na povrchu, najmä po výdatnej prehánkovej činnosti (dlhotrvajúce dažde). Preto vo väčšine prevádzok, kde je vykonávaná banská činnosť, resp. činnosť vykonávaná banským spôsobom nie je z hľadiska BOZP a BP vhodné (z hľadiska bezpečnosti nie je ani možné !) prácu úkolovať, resp. neúmerne stupňovať tlak na výkony! Skúsenosti z minulosti, ale aj tie najnovšie, jasne potvrdzujú, že pri aplikovaní zámerov „tlačiť na zvyšovanie výkonov“ pri razení, resp. dobývaní, dochádza k bagatelizácii a nepostrehnutiu hroziaceho nebezpečenstva na pracovisku, resp. v jeho okolí a tiež k nedôslednému posúdeniu stavu bezpečnosti, resp. k podceneniu rizika vyplývajúceho z danej činnosti a zvýšeniu pravdepodobnosti vzniku nešťastia.

Prehľadne je členenie inšpekcií podľa jednotlivých banských úradov, ako aj druhu nerastov uvedené v **Prílohe č. 26**.

3.2.2 Sankcie

Na základe výsledkov z vykonaných inšpekcií bolo za zistené porušenia predpisov uložené v roku 2017 spolu 115 pokút v celkovej sume 22 174 eur. Z tohto počtu bolo uložených 78 blokových pokút v celkovej sume 1602 eur jednotlivcom. Jednotlivcom však bolo uložené aj 21 pokút v celkovej sume 3 662 eur rozhodnutím. Organizáciám bolo uložené rozhodnutím spolu 16 pokút v celkovej sume 16 910 eur.

Prehľadne je členenie pokút podľa druhu nerastov ťažených organizáciami je uvedené v **Prílohe č. 27**.

3.2.3 Vyšetrovanie príčin havárií a závažných pracovných úrazov

Havárie a závažné pracovné úrazy pri činnostiach podliehajúcich hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy vyšetrujú OBÚ na základe kompetencií a postupov, vyplývajúcich im z vyhlášky SBÚ č. 387/1990 Zb. o vyšetrovaní príčin havárií a závažných pracovných úrazov pri činnostiach podliehajúcich hlavnému dozoru orgánov štátnej banskej správy a podľa Opatrenia predsedu HBÚ č. 2/2005, ktorým sa vydáva metodické usmernenie OBÚ na vyšetrovanie závažných pracovných úrazov a havárií.

OBÚ v Bratislave v roku 2017 pokračoval vo vyšetrovaní závažného pracovného úrazu, ku ktorému došlo ešte v roku 2016 a to 23.11.2016 v organizácii MATRIX SLOVAKIA, s.r.o., Spišská Nová Ves v DP Čierne Kľačany, keď pri výkone trhacích prác veľkého rozsahu rozpojená hornina zasiahla a poranila hlavu zamestnanca organizácie. Na Klinike úrazovej chirurgie a ortopedie Fakultnej nemocnice Nitra bolo postihnutému diagnostikované tiež krvácanie nad a pod mozgový obal s ohrozením mozgu a ošetrojúcim lekárom bolo označené ako vážna porucha zdravia. V súčasnom období bol znalcom odboru Strelné zbrane a výbušniny, na základe žiadosti úradu, doručený znalecký posudok k tomuto prípadu. Vyšetrovanie tohto pracovného úrazu bude pokračovať v ďalšom roku.

Ďalej v roku 2017 OBÚ v Bratislave v sledovanom období úrad zaevidoval dve nebezpečné udalosti:

- udalosť, ktorá vznikla 28.06.2017 v organizácii NAFTA a.s., Bratislava, kde vplyvom lesného požiaru medzi Obcami Láb a Jakubov bola ohrozená sonda Jakubov - 64. Na pracovisko sondy bola privolaná HBZS Lozorno a Vedúci likvidácie havárií z NAFTA a.s. Hasičský a záchranný zbor v spolupráci s dobrovoľným hasičským zborom požiar zlikvidovali 29.06.2017 vo večerných hodinách.

- udalosť ktorá sa stala v organizácii Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., ťažobný úsek baňa Čáry dňa 10.08.2017, kedy došlo vplyvom veternej smršte k výpadku elektrického prúdu, čím bolo znemožnené čerpanie banskej vody a vetranie bane. Z tohto dôvodu boli odvolaní pracovníci z podzemia. Obnova elektrického prúdu nastala 11.08.2017 o 13:51 hod. Keďže bolo potrebné pracoviská skontrolovať, obnoviť čerpanie vody a vetranie, práce v bani boli obnovené až 12.08.2017 rannou pracovnou zmenou.

OBÚ v Banskej Bystrici v roku 2017 nevyšetroval žiadne závažné prevádzkové nehody (havárie), nebezpečné udalosti ani závažné pracovné úrazy. Zaregistroval však celkom 8 pracovných úrazov, ktoré nemali charakter závažného pracovného úrazu.

OBÚ v Košiciach v roku 2017 nevyšetroval žiadne závažné prevádzkové nehody (havárie), ani závažné pracovné úrazy. Začal však vyšetrovať jednu mimoriadnu udalosť, ktorá sa stala na štátnej ceste, kde došlo k zosuvu hornín z príľahlého svahu z dôvodu podozrenia, že k zosuvu došlo v súvislosti s výkonom prác na sanácii svahu organizáciou EUROVIA – Kameňolomy, s.r.o. Pri tejto udalosti došlo k poškodeniu dvoch osobných motorových vozidiel a rezné poranenie nohy jednej civilnej osoby. Vyšetrovaním však bolo zistené, že k udalosti nedošlo v súvislosti s vykonávaním činnosti organizáciou. O tomto zistení (výsledku vyšetrovania) OBÚ v Košiciach podal správu príslušnému obvodnému oddeleniu policajného zboru.

OBÚ v Prievidzi v roku 2017 vyšetroval:

- závažný pracovný úraz (ďalej len „ZPÚ“) Jozefa Paliča (devastačné poranenie dlane ľavej ruky s amputáciou 1. a 2. prsta), zamestnanca organizácie HBP, a.s. Prievidza, ktorý sa stal 06.12.2016 v Úseku elektroúdržby Bane Cigeľ, kde ako zdroj ZPÚ bol určený: kód I-05 - vnútropodnikové motorové dopravné prostriedky (koľajové i bez koľají) a príčinou ZPÚ bol: kód 8 - ľahkomyselné konanie zo strany zamestnanca spolu s kódom 14 - nezistené príčiny.

- ZPÚ Dušana Černáka (zlomenina v zápästí pravej ruky a prasknutie stavcov krčnej chrbtice), zamestnanca organizácie SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o., Tatranská 18, 059 91 Veľký Slavkov, ktorý sa stal 27.02.2017 v priestoroch štrkovne Kočovce, kde ako zdroj ZPÚ bol určený: kód II-10 - dopravníky a príčinou ZPÚ bol: kód 8 - používanie nebezpečných postupov.

- smrteľný pracovný úraz (ďalej len „SPÚ“), ktorý dňa 10.04.2017 utrpela Ing. Mária Kašperová, zamestnankyňa spoločnosti GEODETICCA, s.r.o., Floriánska 19, 040 01 Košice, ku ktorému došlo v severnej tunelovej rúre diaľničného tunela Višňové – Dubná Skala, razeného zo západného portálu, v organizácii DÚHA, a.s., Prievozská 4D, 821 09 Bratislava, kde ako zdroj SPÚ bol určený: III-33 - zvláštne stroje banské – tunelbager Liebherr R944C a príčinou SPÚ bol: kód 8 - používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce, proti zákazu a pokynom, zotrvávanie v ohrozenom priestore a kód 11 - ohrozenie inými osobami, iné nesprávne a nebezpečné konanie.

- ZPÚ Miroslava Prišča, zamestnanca organizácie URANPRES, spol. s r.o., Čapajevova 29, 080 01 Prešov, ktorý sa stal dňa 17.05.2017, v podzemí, v tuneli Višňové – Dubná Skala, pri trhacích prácach, v organizácii DÚHA, a.s., Prievozská 4D, 821 09 Bratislava, kde ako zdroj ZPÚ bol určený: kód VII-66 - výbušniny - trhaviny, odletujúce kamene spôsobené tlakom vzduchu pri explózii týchto látok a príčinou ZPÚ bol: kód 12 – pracovné riziko vyplývajúce z činnosti v podzemí pri trhacích prácach.

- ZPÚ Jána Krnáča, zamestnanca spoločnosti Ing. Rudolf Mitaš EKOSTAV, Poľnohospodárov 2, 971 01 Prievidza, ktorý sa stal dňa 15.12.2016, na skládke hotových výrobkov lomu Vtáčnik, organizácie KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Neresnícka cesta 3, 960 01 Zvolen. Tento ZPÚ bol na OBÚ v Prievidzi odstúpený listom Inšpektorátu práce Trenčín, Hodžova 36, 911 01 Trenčín, „Odstúpenie závažného pracovného úrazu“, značky IPTN_ODD BOZP/KON/2016/3476 z 29.12.2016, doručeným 02.01.2017. Ako zdroj ZPÚ

bol určený: kód I-02 - motorové cestné dopravné prostriedky a príčinou ZPÚ bol: kód 8 – používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrúvanie v ohrozenom priestore.

- ZPÚ Jána Kuklu, zamestnanca organizácie HBP, a.s. Prievdza, ktorý sa stal dňa 30.06.2017, na stenovom porube 107 073-95, v podzemí Bane Nováky, kde ako zdroj ZPÚ bol určený: kód Va-48 - hornina, kusový a sypký materiál – pád materiálu; náhle a neočakávané vypadnutie kusov uhlia z čelného piliera a príčinou ZPÚ bol: kód 12 – riziko práce.

- SPÚ Mareka Púpavu, zamestnanca HBP, a.s. Prievdza, ktorý sa stal 08.06.2017, v podzemí Bane Nováky, v chodbe 06 901-0, pod kamenným sypom, kde ako zdroj ZPÚ bol určený: kód III-33 – zvláštne stroje banské a príčinou ZPÚ bol: kód 8 – používanie nebezpečných postupov alebo spôsobov práce vrátane konania bez oprávnenia, proti príkazu, zákazu a pokynom, zotrúvanie v ohrozenom priestore.

- SPÚ Gabriela Polku, ktorý sa stal 31.10.2017, pred západným portálom tunela Višňové – Dubná Skala, počas montáže debniaceho voza, ktorého vyšetovanie ešte pokračuje.

- SPÚ Maceja Slabika, ktorý vznikol dňa 10.11.2017 v podzemí organizácie HBP, a.s. Prievdza, Baňa Nováky, v chodbe 111 102-06, vo vzdialenosti cca 10 m od predstihu stenového porubu 111 002-96, ktorého vyšetovanie ešte pokračuje.

OBÚ v Spišskej Novej Vsi v roku 2017 nevyšetroval žiadne závažné prevádzkové nehody (havárie), nebezpečné udalosti ani závažné pracovné úrazy.

Prehľadne sú počty vyšetovaných závažných pracovných úrazov a havárií v členení podľa jednotlivých druhov ťažených nerastov uvedené v **Prílohách č. 28 až č. 32a**.

3.2.4 Niektoré aktuálne riešené problémy

HBÚ v roku 2017 spoločne so všetkými OBÚ rozbíhal pred koncom roka 2016 nainštalovaný software elektronickej podateľne – registratúrnú knihu, jej rozbeh bol sprevádzaný aktuálnymi problémami pri protokolovaní došlej pošty a odosielaní úradných listov jej prostredníctvom.

Pre uplatňovanie kompetencií podľa zákona o elektronickej podobe výkonu verejnej moci sa riešili problémy spojené s oprávnením na prijímanie a odosielanie úradnej pošty prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy na stránke www.slovensko.sk formou vydania a inštalácie mandátnych certifikátov pre oprávnených zástupcov OBÚ SR a HBÚ.

V súčinnosti so sekciou energetiky a s odborom legislatívy MH SR sa HBÚ v roku 2017 aktívne zúčastňoval pri rokovaníach, tvorbe a pripomienkovaní predpisov:

- návrhu novely zákona č. 58/2014 Z.z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene niektorých zákonov v znení zákona č. 331/2015 Z.z.,
- vyhlášky MH SR o banskej záchrannej službe,
- stavebného zákona,
- novely zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- surovinovej politiky SR.

Ako odvolací orgán, HBÚ rozhodoval o 20 riadnych opravných prostriedkoch - odvolaniach proti rozhodnutiam OBÚ. Z celkového počtu napadnutých rozhodnutí potvrdil 11 rozhodnutí, pričom odvolania zamietol ako neodôvodnené, 4 rozhodnutia zmenil a uviedol do súladu s platnými právnymi predpismi, pričom odvolanie zamietol, 3 rozhodnutia zrušil a vec vrátil na nové rozhodnutie pre procesné pochybenia prvostupňových OBÚ, 1 odvolanie bolo odmietnuté nedostatku spôsobilosti byť účastníkom konania a o 1 odvolaní sa ešte nerozhodlo.

HBÚ ďalej v roku 2017 zaznamenal 3 mimoriadne opravné prostriedky:

1. Protest prokurátora Krajskej prokuratúry Banská Bystrica, proti rozhodnutiu HBÚ, ktorým zastavil konanie o uložení pokuty organizácii EUROVIA – Kameňolomy, s.r.o., Košice – Barca. HBÚ protestu nevyhovel a predložil protest na rozhodnutie MH SR, ktoré vyhovel protestu, potvrdeným rozhodnutím ministra hospodárstva SR.
2. Protest prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín proti rozhodnutiu OBÚ v Prievidzi o povolení trhacích prác v DP Hradište. HBÚ protestu nevyhovel. Proti rozhodnutiu prokurátor podal odvolanie. MH SR zrušilo rozhodnutie HBÚ, ktorý rozhodnutím protestu prokurátora vyhovel a zrušil protestom napadnuté rozhodnutie OBÚ v Prievidzi.
3. 3. Podnet M. Červenka, advokát, M.R.Štefánika 72, Detva na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania OBÚ v Bratislave - banského oprávnenia. HBÚ napadnuté rozhodnutie zrušil. Proti rozhodnutiu bolo podané odvolanie. MH SR odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Mimoriadnych opravných prostriedkov – preskúmavanie rozhodnutí súdom HBÚ zaznamenal celkom 14. V procese rozhodovania je celkom 13 káuz; jednu žalobu proti rozhodnutiu HBÚ súd zamietol.

OBÚ v Bratislave v roku 2017 sledoval vývoj súdneho konania na Krajskom súde v Trnave, týkajúceho sa preskúmania rozhodnutia HBÚ o odvolaní k rozhodnutiu úradu o povolení likvidácie časti lomu v DP Dechtice.

OBÚ v Banskej Bystrici v roku 2017 sa vysporiadaval so sankciami za porušenie platných prepisov súvisiacich s vykonávaním trhacích prác, ktoré však nespadajú do taxatívne vymenovaných „iných správnych deliktov“ za ktoré možno uložiť sankciu, aj to iba oprávnenej osobe, t. j. podnikateľovi a nie priamo osobe, ktorá porušenie zavinila.

Vážnou sa stala aj problematika nadobúdania, skladovania či uskladňovania pyrotechnických výrobkov, ich distribúcie (predaj prostredníctvom internetu, pultový predaj v priestoroch vstupov do supermarketov) a ich používania.

Nejednoznačná legislatíva má na svedomí aj problém s určením zmeny DP Kremnica na základe podania mesta Kremnica. Podľa platnej legislatívy nie je obec povinná predložiť prakticky žiadne doklady, ani nijak presne špecifikovať svoju požiadavku, avšak rozhodnutie o zmene DP má zákonom predpísané náležitosti. Problémy vznikli aj s evidovaním chránených ložiskových území v katastri nehnuteľností. Napriek tomu, že rozhodnutia o zmene CHLÚ obsahujú náležitosti uvedené v platnej legislatíve, Správy katastra vracajú listiny na doplnenie s odvolaním sa na metodické usmernenie, ktoré bolo vydané Úradom Geodézie a katastra v súvislosti so zavedením elektronického evidovania údajov najmä v katastrálnej mape. OBÚ tak nemajú oporu v platnej legislatíve, aby mohli vyzvať žiadateľa

na doplnenie podania o predpísané náležitosti a navyiac, pokiaľ je navrhovateľom obec, zo zákona nie je povinná predložiť mapovú dokumentáciu.

OBÚ v Košiciach v roku 2017 riešil strety záujmov medzi organizáciou Jozef Jančok SAVARNA a novým držiteľom DP Červenica - organizáciou Opálové bane Libanka s.r.o. so sídlom v Prešove spočívajúce v tom, že organizácia Jozef Jančok SAVARNA podala návrh na opätovné určenie tohto DP ešte v roku 2009. Na základe tohto návrhu organizácie na určenie už určeného DP, OBÚ v Košiciach zastavil konanie. Toto rozhodnutie bolo potvrdené v odvolacom konaní HBÚ v Banskej Štiavnici. Organizácia podala žalobu na súd (Krajský súd v Prešove rozhodnutie OBÚ v Košiciach o zastavení konania vo veci určenia tohto DP ako aj rozhodnutie HBÚ zrušil). Proti rozsudku tohto súdu bolo HBÚ podané odvolanie. Najvyšší súd SR zrušil obidve rozhodnutia a vrátil vec na nové prejednanie a vydanie meritórneho rozhodnutia. V roku 2010 OBÚ v Košiciach v tomto prejednaní vyzval organizáciu Jozef Jančok SAVARNA na doplnenie podania. Táto organizácia niektoré nedostatky podľa výzvy neodstránila. Na základe tejto skutočnosti (neodstránenia všetkých nedostatkov) OBÚ v Košiciach opätovne zastavil konanie. Proti tomuto rozhodnutiu o zastavení konania bolo organizáciou podané ďalšie odvolanie. Aj toto rozhodnutie OBÚ v Košiciach bolo v odvolacom konaní potvrdené HBÚ. Opätovne zo strany organizácie bola podaná žaloba na súd. Krajský súd v Prešove rozhodnutia HBÚ a OBÚ v Košiciach zrušil a vrátil na nové prejednávanie a vydanie meritórneho rozhodnutia. OBÚ v Košiciach vydal rozhodnutie, ktorým predložený návrh na určenie DP zamietol. Toto rozhodnutie bolo potvrdené v odvolacom konaní HBÚ (odvolanie podal navrhovateľ fyzická osoba Jozef Jančok SAVARNA). Zo strany tejto fyzickej osoby bola podaná žaloba na Krajský súd v Prešove. Súdne konanie bolo už priamo na ústnom pojednávaní tri krát odročené a v roku 2017 bolo ukončené rozsudkom tohto súdu, ktorým bola táto žaloba zamietnutá. Na základe kasačnej sťažnosti podanej žalobcom sú obidve vydané rozhodnutia – rozhodnutie OBÚ v Košiciach o zamietnutí určenia DP a rozhodnutie HBÚ o jeho potvrdení v odvolacom konaní preskúmané Najvyšším súdom SR.

Ešte v roku 2015 bola organizácii Opálové bane Libanka, s.r.o. OBÚ v Košiciach povolená banská činnosť – sprístupňovanie starých banských diel na iné účely a práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave. Proti tomuto rozhodnutiu sa odvolala organizácia Opálové bane Dubník a.s. Toto rozhodnutie bolo potvrdené v odvolacom konaní HBÚ. Zo strany organizácie Opálové bane Dubník a.s. bola podaná žaloba na Krajský súd v Prešove. Návrhu žalobcu bolo vyhovené. Zo strany organizácie Opálové bane Libanka, s.r.o. a HBÚ boli podané proti rozsudku Krajského súdu v Prešove kasačné sťažnosti. Obidve rozhodnutia sú preskúmané Najvyšším súdom SR.

V septembri roku 2017 bola organizácii Opálové bane Libanka, s.r.o. úradom opätovne povolená aj ďalšia banská činnosť – otvárka, príprava a dobývanie na halde Viliam. Po vydaní rozhodnutia OBÚ v Košiciach o jej povolení sa prihlásili do konania ako opomenutí účastníci konania dve organizácie - Opálové bane Dubník a.s. a Jozef Jančok SAVARNA. OBÚ v Košiciach vydal rozhodnutia s konštatovaním, že tieto dve organizácie nie sú v danej veci účastníkmi konania. Proti tomuto rozhodnutiu úradu o povolení tejto banskej činnosti sa odvolala obec Červenica, ktorá toto svoje odvolanie neskôr vzala späť. Rozhodnutie OBÚ v Košiciach nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť.

V roku 2017 na slovenských opálových baniach došlo dva krát k neoprávnenému vniknutiu do nich cez uzatvorené banské diela a k odcudzeniu vystavovaných drahých opálov,

banských lúčp a odtrhnutiu veľkého kusu limonitu vyzrážaného vo forme kvaplí. OBÚ v Košiciach v danom prípade pri vyšetrovaní tohto vlámání poskytol Okresnému riaditeľstvu PZ v Prešove súčinnosť a pomoc.

OBÚ v Košiciach v roku 2017 tiež prešetroval štyri podnety – jeden vo veci vytvárania nadmernej prašnosti v rámci skúšobnej prevádzky úplne novej úpravárenskej linky zriadenéj v lome Trebejov, organizácie Carmeuse Slovakia, s.r.o (vykonanými technickými opatreniami bola prašnosť znížená a boli vydané požadované kolaudačné rozhodnutia) a tri vo veci pôsobenia nepriaznivých vedľajších účinkov vznikajúcich vplyvom vykonávaných odstrelov, dva krát v lome Trebejov a raz v lome Maglovec organizácie IS lom Maglovec, s.r.o. Tieto podnety boli neopodstatnené.

OBÚ v Prievidzi v roku 2017 riešil otázku postavenia účastníka konania, vymedzenia okruhu účastníkov konania pri povoľovaní trhacích prác v súvislosti s vykonávaním povolenéj povrchovej banskej činnosti – otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložíška nerastu v DP.

V tejto súvislosti sa OBÚ zaoberal jednak protestom prokurátora, ako aj návrhom obce na obnovu konania vo veci povolenia výkonu trhacích prác veľkého a malého rozsahu v súvislosti s vykonávaním platne povolenéj povrchovej banskej činnosti – otvárk, príprave a dobývania výhradného ložíška nerastu v DP. V prvom prípade na OBÚ v Prievidzi bol 13.03.2017 doručený protest prokurátora. Podľa protestu prokurátora Krajskej prokuratúry Trenčín bol rozhodnutím OBÚ v Prievidzi č. 703-1715/2016 z 23.06.2016 o povolení výkonu trhacích prác veľkého rozsahu a trhacích prác malého rozsahu v DP Hradište, lom Dedová, porušený zákon a to § 47 ods. 4 písm. f), g), § 86 zákona č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii (ďalej len „zákon č. 58/2014 Z. z.“) a § 3 ods. 1, 2, 5, § 14 ods. 1, § 18 ods. 2, 3, § 21 ods. 2, § 24 ods. 1, § 32, § 34 ods. 1, 2, § 38 ods. 3, § 46 a § 51 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Podľa obsahu protestu prokurátora je rozhodnutie OBÚ o povolení výkonu trhacích prác nezákonné, nakoľko bolo vydané bez náležitého zistenia skutkového a právneho stavu veci v rozpore so zákonom o výbušninách a v rozpore so správnym poriadkom, bez toho, aby sa všetci známi účastníci konania mohli na konaní zúčastniť, vyjadriť sa k prejednávanej veci, podať námietky, navrhnúť vykonanie dôkazov, oboznámiť sa s podkladmi pre vydanie rozhodnutia vo veci, rozhodnutie nebolo účastníkom konania doručené a týmto im bolo zároveň odňaté právo na podanie opravného prostriedku proti nemu. Podľa právneho názoru prokurátora OBÚ nedostatočne zisťoval okruh účastníkov konania, v konaní o povolenie výkonu trhacích prác. Mal v prvom rade skúmať postavenie účastníka konania podľa požiadaviek príslušných ustanovení správneho poriadku.

OBÚ v Prievidzi v konaní o proteste prokurátora poukázal na to, že trhacie práce nie sú samostatne povoľovaná činnosť, ale spôsob technológie rozpojovania materiálu a k žiadosti o povolenie trhacích prác je potrebné predložiť právoplatné rozhodnutie podľa osobitného predpisu alebo dokumentáciu podľa osobitného predpisu (stavebné povolenie, povolenie na odstránenie stavby, povolenie banskej činnosti, povolenie činnosti vykonávanej banským spôsobom), pri ktorom platí, že boli vyriešené všetky strety záujmov s účastníkmi konania dotknutými orgánmi štátnej správy, ktorým prislúcha ochrana práv a právom chránených záujmov podľa osobitných predpisov a ktoré by mohli byť povolením činnosti dotknuté. Uviedol, že proces povoľovania trhacích prác upravuje osobitný zákon, ktorým

je zákon o výbušninách, konkrétne § 47. S poukazom na ust. § 47 ods. 4 písm. f) zákona o výbušninách. OBÚ uviedol, že účastníkmi konania o povolenie trhacích prác sú fyzické a právnické osoby, ktorých práva alebo právom chránené záujmy by mohli byť ohrozené použitím výbušnín, a nie ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy a povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté alebo ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach priamo dotknutý (§ 14 ods. 1 správneho poriadku). OBÚ sa teda odvolával na aplikáciu právnej zásady prednosti osobitného zákona pred všeobecným v povoloťovacom konaní.

OBÚ v Prievidzi protestu prokurátora nevyhovel, pretože sa nestotožnil s právnym názorom prokurátorky a preto podľa § 24 ods. 6 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov listom č. 265-746-1/2017 z 10. 04. 2017 predložil na HBÚ. Hlavný banský úrad protestu prokurátora tiež nevyhovel, nakoľko dospel k záveru, že tento nie je dôvodný, čím sa priklonil k právnemu názoru OBÚ v otázke postavenia účastníka konania v predmetnej veci a vydal o tom rozhodnutie č. 471-939/2017 zo 17. mája 2017. Proti tomuto rozhodnutiu HBÚ podala prokurátorka Krajskej prokuratúry Trenčín odvolanie č. Kd 325/16/3300-25 z 24. 05. 2017, v ktorom namieta nesprávne zistený skutkový stav veci a nesprávne právne posúdenie veci s poukazom na: nesprávne zistený okruh účastníkov konania a s tým súvisiace porušenie práva na spravodlivý proces, nevyriešený stret záujmov, právoplatné zrušenie rozhodnutia o povolení banskej činnosti, ktoré tvorilo podklad rozhodnutia o povolení trhacích prác. Nakoľko HBÚ odvolaniu prokurátorky nevyhovel, podľa § 57 ods. 2 správneho poriadku listom č. 600-1006/2017 z 28.06.2017 predložil odvolanie spolu so stanoviskom MH SR.

MH SR v konaní o odvolaní prokurátorky Krajskej prokuratúry Trenčín proti rozhodnutiu HBÚ č. 471-939/2017 o proteste prokurátora č. Kd 325/16-3300-19 z 9. marca 2017, ktorým HBÚ nevyhovel protestu prokurátora proti rozhodnutiu OBÚ v Prievidzi č. 703-1715/2016 z 23. júna 2016, rozhodlo rozhodnutím č. 22128/2016-4110-37056 z 30. augusta 2017 tak, že rozhodnutie HBÚ č. 471-939/2017 o proteste prokurátora č. Kd 325/16-3300-19 z 9. marca 2017 zrušilo a vec vrátilo HBÚ na nové prejednanie a rozhodnutie. Z odôvodnenia tohto rozhodnutia vyplýva, že právny názor HBÚ uvedený v rozhodnutí o proteste prokurátora č. 471-939/2017 zo 17. mája 2017 nie je správny. Podľa § 86 zákona o výbušninách sa na konanie podľa uvedeného zákona vzťahuje správny poriadok, okrem konaní podľa § 7, 40, § 42 ods. 3, § 71 ods. 2 písm. b). Z uvedeného je zrejmé, že na konanie o vydanie povolenia na výkon trhacích prác sa vzťahujú ustanovenia správneho poriadku, vrátane právnej úpravy účasti v konaní obsiahnutej v § 14 správneho poriadku. V predmetnom prípade je preto potrebné pri určení okruhu účastníkov konania vychádzať z právnej úpravy obsiahnutej v správnom poriadku, ako aj z právnej úpravy obsiahnutej v zákone o výbušninách. Účastníkom predmetného správneho konania je:

1. ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konať alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté;
2. ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak;
3. ten, komu osobitný zákon také postavenie priznáva.

MH SR v tejto súvislosti pripomenulo, že správny orgán má povinnosť priznať každému, kto sa naň obráti s tvrdením, že rozhodnutie sa môže dotýkať jeho práv, právom chránených záujmov alebo povinností postavenie účastníka konania, a ako s účastníkom konania s ním zaobchádzať až dovtedy, kým sa nepreukáže opak. O nepriznaní postavenia účastníka konania musí správny orgán rozhodnúť rozhodnutím. Vydané rozhodnutie musí mať obsahové náležitosti v súlade s § 47 správneho poriadku. Jeho adresát sa môže proti rozhodnutiu odvolať, resp. podať rozklad. Až nadobudnutím právoplatnosti tohto rozhodnutia prestane byť osoba účastníkom konania vo veci samej. Vo vzťahu k námietke prokurátorky týkajúcej sa nevyriešeného stretu záujmov MH SR uviedlo, že uvedená námietka úzko súvisí s námietkou nesprávne určeného okruhu účastníkov konania, pretože pokiaľ nie je riadne zistený okruh účastníkov konania, nie je možné určiť, či bol náležite vyriešený stret záujmov. Otázkou nevyriešeného stretu záujmov sa preto majú príslušné orgány banskej správy zaoberať po ustálení okruhu účastníkov konania.

Z danej skutočnosti teda vyplýva v súčasnosti záver, že pokiaľ sa iné fyzické a právnické osoby budú uchádzať o priznanie postavenia účastníkov v správnom konaní o vydanie povolenia trhacích prác, bude potrebné sa s touto skutočnosťou v rámci správneho konania vysporiadať a zároveň o tejto skutočnosti rozhodnúť. Pokiaľ konajúci orgán štátnej banskej správy dospeje k záveru, že obec, resp. občania obce, vlastníci susedných nehnuteľností, alebo iné právnické osoby alebo fyzické osoby nie sú účastníkmi konania o vydanie povolenia na výkon trhacích prác, musí o tejto skutočnosti vydať v zmysle správneho poriadku rozhodnutie, aby sa týmto subjektom neodôvodnene a nezákonne neodňala možnosť byť účastníkom konania a konať pred správnym orgánom.

OBÚ v Spišskej Novej Vsi riešil niektoré problémy v organizácii Eurotalc, s.r.o. Gemerská Poloma, kde sa riešila stavba podzemných zásobníkov a nakladacej stanice SK 1 v podzemí.

Dalej boli riešené problémy s organizáciami, ktoré vo vzťahu k štátnej banskej správe vystupovali ako dlžníci a bolo potrebné tieto organizácie riešiť exekučnými príkazmi, resp. postupovaním pohľadávok na Prvú konsolidačnú a. s., potom boli riešené problémy spojené s prihlasovaním pohľadávok voči niektorým organizáciám v rámci konkurzných a reštrukturalizačných konaní.

Pri zaisťovaní podmienok pre vypúšťanie banských vôd z podzemia bývalého banského závodu Siderit, s.r.o. Nižná Slaná sa riešili problémy pri výstavbe technických zariadení pred ústím štôlne „Marta“, ako aj výstavba portálu tejto štôlne.

Riešila sa problematika určovania chráneného územia pri osobitných zásahoch do zemskej kôry – pre využívanie geotermálnej energie.

V rámci poradenskej činnosti sa riešila problematika (podmienky a povinnosti) pri uzavretí časti úložiska ťažobného odpadu – odkaliska v organizácii SMZ, a.s. Jelšava.

Riešila sa aj problematika vyvlastnenia nehnuteľností pre vykonávanie banskej činnosti v k. ú. Stará Ľubovňa. Táto problematika bude riešená ďalej aj v roku 2018.

3.2.5 Overovanie odbornej spôsobilosti

HBÚ v roku 2017 vydal 10 rozhodnutí o uznaní dokladov o odbornej kvalifikácii a 2 rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o uznanie dokladu o odbornej kvalifikácii podľa zákona č. 422/2015 Z. z. o uznávaní dokladov o vzdelaní a o uznávaní odborných kvalifikácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ďalej **HBÚ** v roku 2017 vydal 10 subjektom Oprávnenie na výchovu a vzdelávanie v oblasti ochrany práce, podľa § 5 ods. 6 zákona č. 51/1988 Zb. a zároveň podľa § 27 ods. 3 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej povolil 13 výnimiek z banských predpisov upravujúcich BOZP a BP, vydal 4 rozhodnutia o povolení vybraného banského zariadenia na používanie v podzemí, 1 rozhodnutie o schválení nového typu dopravníkového pásu na použitie v podzemí.

V oblasti výbušnín, výbušných predmetov a munície vydal **HBÚ** v roku 2017 4 rozhodnutia o povolení na používanie vybraných zariadení podľa zákona č. 58/2014 Z.z. Ďalej na základe predchádzajúceho overenia odbornej spôsobilosti vydal 8 nových oprávnení technických vedúcich odstrelů a predĺžil platnosť na základe preskúšania 14 oprávnení technického vedúceho odstrelů. Tiež na základe preskúšania predĺžil platnosť 2 oprávnení pyrotechnika a na základe overenia odbornej spôsobilosti vydal 29 nových oprávnení odpaľovačov ohňostrojů a na základe preskúšania predĺžil platnosť ďalších 20 oprávnení odpaľovača ohňostrojů.

OBÚ v Bratislave v roku 2017 vydal po overení odbornej spôsobilosti podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. o požiadavkách na kvalifikáciu a o overovaní odbornej spôsobilosti pracovníkov pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom (ďalej len „vyhláška MH SR č. 208/1993 Z. z.“) spolu 33 osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon funkcií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom. Ďalej po opakovanom preskúšaní predĺžil platnosť 3 osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon funkcií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom.

OBÚ v Banskej Bystrici v roku 2017 vydal po overení odbornej spôsobilosti podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. spolu 16 osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon funkcií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom. Ďalej vydal po overení odbornej spôsobilosti 13 oprávnení strelmajstra novým uchádzačom.

OBÚ v Košiciach v roku 2017 vydal po overení odbornej spôsobilosti podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. spolu 31 osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon funkcií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom.

OBÚ v Prievidzi v roku 2017 vydal po overení odbornej spôsobilosti podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. spolu 37 osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon funkcií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom. Ďalej vydal po overení odbornej spôsobilosti podľa výnosu Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 1/1993 z 20. júla 1993 o bansko-meračskej dokumentácii pri banskej činnosti a niektorých činnostiach vykonávaných banským spôsobom (ďalej len „výnos MH SR č. 1/1993“)

3 osvedčenia banských meračov a tiež vydal 1 potvrdenie o vykonaní skúšky strojníka ťažného stroja.

OBÚ v Prievidzi vydal tiež 5 banských oprávnení – pre právnické osoby.

OBÚ v Spišskej Novej Vsi v roku 2017 vydal po overení odbornej spôsobilosti podľa vyhlášky MH SR č. 208/1993 Z. z. spolu 27 osvedčení o odbornej spôsobilosti na výkon funkcií pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom. Ďalej vydal po overení odbornej spôsobilosti 11 nových osvedčení strelmajstra a na základe preskúšania predĺžil platnosť osvedčení 4 strelmajstrom. Tiež po overení odbornej spôsobilosti podľa výnosu MH SR č. 1/1993 vydal 1 osvedčenie o odbornej spôsobilosti banského merača.

OBÚ v Spišskej Novej Vsi vydal aj jedno potvrdenie odbornej spôsobilosti na vykonávanie funkcie vedúceho vetrania a jedno potvrdenie o úspešne vykonanej skúške na pozíciu pracovník na riadenie montáže, prevádzky a údržby elektrických zariadení podľa vyhlášok SBÚ č. 21/1989 Zb. a č. 50/1989 Zb.

3.2.6 Spolupráca s inými orgánmi a organizáciami

Orgány hlavného dozoru pri plnení úloh vyplývajúcich im z predpisov spolupracujú s ďalšími orgánmi štátnej a miestnej správy najmä:

- pri riešení problematiky ložísk nerastných surovín, pri posudzovaní vplyvov na životné prostredie s orgánmi životného prostredia (obvodné úrady životného prostredia a Ministerstvom životného prostredia SR),
- pri vyšetrovaní príčin smrteľných pracovných úrazov a pracovných úrazov, pri ktorých došlo k ťažkej ujme na zdraví úzko spolupracuje s Odborovým zväzom pracovníkov baní, geológie a naftového priemyslu a v prípade podozrenia zo spáchania trestného činu aj s príslušnými zložkami Policajného zboru SR,
- v oblasti uskladňovania a predaja pyrotechnických výrobkov so Slovenskou obchodnou inšpekciou, Colným kriminálnym úradom či Hasičským a záchranným zborom,
- so Slovenskou obchodnou inšpekciou, s ktorou spolupracuje HBÚ aj na úseku chemických látok a zástupca HBÚ je členom poradnej komisie vo vzťahu k uplatňovaniu nariadenia REACH na Slovensku,
- pri príprave predpisov upravujúcich vykonávanie banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom a používanie výbušnín, výbušných predmetov a munície s MH SR, so Slovenskou banskou komorou, Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vŕtacie práce a Slovenským združením výrobcov kameniva,
- pri riešení problematiky technických problémov dobývania, smerovania baníctva a pri výučbe študentov v baníckych odboroch s Fakultou BERG, Technickej univerzity Košice, Ústavom Geotechniky SAV Košice, či Slovenským technickým múzeom Košice,
- pri riešení problematiky územného plánovania v súvislosti s využívaním nerastného bohatstva s obcami a vyššími územnými celkami,
- so Slovenskou plavebnou správou Bratislava najmä pri riešení otázok bezpečnosti pri používaní plávajúcich ťažobných zariadení,
- s obvodnými úradmi životného prostredia pri povoľovaniach banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom,

- s Národnou agentúrou pre sieťové a elektronické služby v oblasti zabezpečovania funkčnosti tzv. jednotných kontaktných miest, ktoré boli alokované na OBÚ v rozsahu podľa zákona č. 136/2010 Z. z. o službách na vnútornom trhu a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

V súlade so zákonom č. 514/2008 Z. z. o nakladaní s odpadom s ťažobného priemyslu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa HBÚ a OBÚ v súčinnosti s Ministerstvom životného prostredia SR podieľali na kontrole úložísk odpadov z ťažobnej činnosti. Podrobnejšie informácie sú uvedené v kapitole 6.2.

V súlade so zákonom č. 261/2002 Z. z. a od 01. 08. 2015 podľa zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov HBÚ a OBÚ v úzkej súčinnosti so Slovenskou inšpekciou životného prostredia Slovenskej republiky sa aktívne zúčastňujú na vykonávaní koordinovaných kontrol na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v podnikoch, na ktoré sa vzťahuje tento zákon.

V oblasti technickej normalizácie HBÚ, za úzkej spolupráce a podpory OBÚ, spolupracuje so Slovenským ústavom technickej normalizácie (SÚTN, v súčasnosti ako organizačná zložka Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR, odbor technickej normalizácie) pri preberaní technických noriem z európskych noriem podľa požiadaviek SÚTN.

Zástupca HBÚ je členom Koordinačného výboru pre BOZP a Kolégia podpredsedu vlády, ktoré sú poradnými orgánmi ministra práce, sociálnych vecí a rodiny SR pre oblasť práce a ochrany práce.

HBÚ ďalej pripravil návrh osobitného technického predpisu o osobitných požiadavkách na technické zariadenia v pôsobnosti hlavného dozoru, ktorý bol predložený na MH SR na ďalšie legislatívne konanie. Na MH SR predložil HBÚ aj návrh nového predpisu o banskej záchrannej službe, v súvislosti s ktorým vstúpilo MH SR do rokovania s MV SR.

Banské úrady spolupracujú aj s Národným inšpektorátom práce, ako aj jednotlivými krajskými inšpektorátmi práce (napr. pri určovaní hranice dozoru nad BOZP). Táto spolupráca sa odvíja od Dohody o spolupráci medzi HBÚ a Národným inšpektorátom práce podpísanej 25.01.2013.

Veľmi dobrá spolupráca bola so Slovenskou banskou komorou, Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenským združením výrobcov kameniva ako aj so Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vŕtacie práce v Banskej Bystrici pri výučbe v strelmajstrovských kurzoch (lektorská činnosť) a s ďalšími organizáciami pri vykonávaní lektorskej a prednáškovej činnosti zameranej na odbornú prípravu odborne spôsobilých zamestnancov organizácií.

3.2.7 Medzinárodná spolupráca

Čo sa týka spolupráce banských úradov SR na medzinárodnej úrovni, je potrebné spomenúť, že 16. 03. 2017 sa dvaja zástupcovia HBÚ zúčastnili Exkurzie projektu technológie skladovania elektrickej energie v Rakúsku.

Tak isto je potrebné spomenúť, že v dňoch 24. – 26. septembra 2017, zorganizoval HBÚ pod záštitou ministra hospodárstva SR Petra Žigu, v poradí už XXIII. Stretnutie

zástupcov štátnych banských správ EÚ. Stretnutia, ktoré sa uskutočnilo v Bratislave sa zúčastnili zástupcovia krajín Česká republika, Poľsko, Maďarsko, Rumunsko, Srbsko, Rakúsko, Nemecko, Fínsko, Írsko a Estónsko. Na pozvanie HBÚ sa stretnutia zúčastnil aj zástupca Európskej komisie Rodrigo Chanes Vicente, Police Officer, DG Internal market, Industry, Entrepreneurship and SMEs Unit C.2. Resource Efficiency and Raw materials. Ústrednou témou príslušných rokovaní na tomto stretnutí bola „*Surovinová politika a jej dopady na ťažbu ložísk nerastných surovín*“.

V rámci tohto stretnutia zástupcovia zúčastnených krajín navštívili i podzemný zásobník plynu v Gajarochoch, patriaci spoločnosti Nafta, a.s. Na stretnutí boli prezentované pohľady, názory a skúsenosti zástupcov jednotlivých krajín na ich surovinové politiky v kontexte na očakávaný vývoj vo využívaní nerastných surovín v EÚ, ale i vo svete. Zo stretnutia bolo spísané memorandum.

Je potrebné však upozorniť aj na spoluprácu s Ministerstvom financií SR pri príprave a pri samotnej arbitráži v Paríži proti americkej spoločnosti EuroGas Inc. a kanadskej spoločnosti Belmont Resources proti Slovenskej republike o náhradu škody za zmarené investície v Gemerskej Polome, kde predseda HBÚ vystupoval ako korunný svedok. Slovenská republika tento dlhodobý medializovaný spor o viac ako 239,7 mil. eur vyhrala. (Predseda HBÚ dostal za svoj výkon v tomto spore osobitný ďakovný osobný list ministra financií a ďakovný osobný list ministra hospodárstva).

HBÚ je prostredníctvom svojho zástupcu členom stálej pracovnej skupiny pre bezpečnosť práce v baniach v rámci Poradného výboru pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci Európskej Komisie. Táto pracovná skupina sa zaoberá otázkami týkajúcimi sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v baniach. Okrem iného vypracováva pripomienky ku Komisiou EU navrhutej legislatíve, ktorá môže mať významný dopad na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci v baniach a inom ťažobnom priemysle. Vytvorenie stálej pracovnej skupiny si vyžiadalo výnimočné postavenie baní z pohľadu špecifických pracovných podmienok, rizík, častej zmeny pracovných podmienok, nebezpečenstva výbuchov, výskytu výbušných plynov, požiarov a pod.

3.2.8 Prednášková činnosť

Prednášková činnosť banských inšpektorov je sústredená do rôznych foriem školení, kurzov a seminárov, kde inšpektori banských úradov prednášajú problematiku banských predpisov, najmä predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a bezpečnosti prevádzky.

VIII. odborný seminár Slovenského zväzu výrobcov kameniva, ktorý sa konal v hoteli Tennis vo Zvolene 06. 04. 2017 so zameraním na uplatňovanie banských bezpečnostných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky, podporili svojimi prednáškami inšpektori z HBÚ aj OBÚ z Bratislavy, Banskej Bystrice, Prievidze a Spišskej Novej Vsi.

Základná organizácia Slovenskej baníckej spoločnosti pri OBÚ v Košiciach usporiadala pri vodnej nádrži Zemplínska Šírava, v lokalite Kamenec v katastrálnom území Kaluža v mesiaci jún 2017 tradičný odborný seminár s názvom „Banské predpisy a ich

aplikácia v praxi“. Seminár mal opäť mimoriadny úspech. Boli na ňom okrem iných, prezentované aj prednášky členmi základnej organizácie Slovenskej baníckej spoločnosti pri OBÚ v Spišskej Novej Vsi a predsedom HBÚ v Banskej Štiavnici.

Predseda OBÚ v Košiciach a inšpektori OBÚ v Košiciach sa prezentovali aj na konferenciách usporiadaných Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vŕtacie práce, Slovenským združením výrobcov kameniva a Združením baníckych spolkov a cechov.

OBÚ v Prievidzi vykonával v roku 2017 v rámci spolupráce s organizáciou HBP, a.s. Prievidza a TKBČ, s.r.o., Prievidza výučbu uchádzačov o strelmajstrovské oprávnenie. Tiež, prostredníctvom svojho zamestnanca zabezpečil prednášku o poznatkoch z vyšetrovania smrteľných pracovných úrazov pri povrchovom dobývaní ložísk nerastov v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi na odbornom seminári vo Zvolene 06.04.2017, ktorý organizovala spoločnosť Slovenského zväzu výrobcov kameniva.

OBÚ v Spišskej Novej Vsi prostredníctvom svojich banských inšpektorov aj v roku 2017 aktívne vystupoval na rôznych podujatiach organizovaných Základnou organizáciou Slovenskej baníckej spoločnosti pri OBÚ v Spišskej Novej Vsi a pri OBÚ v Košiciach, ako aj na podujatiach organizovaných Slovenským združením výrobcov kameniva, Slovenskou baníckou spoločnosťou, Slovenskou banskou komorou, Slovenskou spoločnosťou pre trhacie a vŕtacie práce a inými stavovskými organizáciami. Ich prednášková činnosť je sústredená do rôznych foriem školení a kurzov, kde banskí inšpektori prednášajú problematiku banských predpisov hlavne predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, bezpečnosti technických zariadení a bezpečnosti prevádzky. Banskí inšpektori OBÚ v Spišskej Novej Vsi sa tiež aktívne zapojili aj do odborných seminárov organizovaných HBÚ a tiež Základnou organizáciou Slovenskej baníckej spoločnosti pri OBÚ v Košiciach.

Medzi veľmi významnú prednáškovú činnosť banských inšpektorov možno zaradiť aj poskytovanie poradenstva najmä v oblasti BOZP a BP počas inšpekčnej činnosti orgánov dozoru, aj keď takáto činnosť nepatrí medzi priamu prednáškovú činnosť, ale dochádza pri nej k odovzdávaniu poznatkov a skúseností dozorovaným organizáciám.

Pri výkone hlavného dozoru v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky totiž banské úrady pôsobia síce ako nástroj kontroly, ktorý sa riadi ustanoveniami príslušných právnych predpisov pojednávajúcich aj o ukladaní sankcií za zistené porušovanie príslušných právnych predpisov, ale pôsobia aj ako výchovný nástroj pri rozširovaní právneho povedomia zamestnancov organizácií v danej oblasti. Takáto činnosť orgánov hlavného dozoru štátnej banskej správy je vzhľadom k počtu závažných pracovných úrazov potrebná. V rámci výkonu hlavného dozoru vzniká totiž príležitosť na podávanie informácií o aktuálnych právnych predpisoch najmä v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky. Využívanie tejto príležitosti je možné považovať za jeden z najjednoduchších ale zároveň aj najdôležitejších a najúčinnějších spôsobov prevencie v oblasti BOZP a BP. Zástupcovia organizácií takúto možnosť využívajú najmä na riešenie pálčivých problémov z pohľadu aplikácie príslušných predpisov v praxi.

4. BANSKO – HOSPODÁRSKY VÝVOJ

V roku 2017 bolo OBÚ v Slovenskej republike evidovaných celkom 941 ložísk nerastov v podzemí i na povrchu. Hospodársky význam majú hlavne ložiská energetických surovín (hnedé uhlie, ropa, zemný plyn), rúd (Fe, Au, Ag, Pb, Zn), magnezitu, stavebných materiálov (stavebný kameň, štrkopiesky a piesky, tehliarske suroviny), vápencov (výroba cementu, vápna a iné špeciálne účely), ale aj ostatných surovín (bentonit, perlit, mastenec a iné).

Prehľadne sú ložiská nerastov je uvedené v **Prílohe č. 23**.

4.1 *Uhlie a Hornonitrianske bane Prievidza, a. s.*

V Slovenskej republike sa ťaží hnedé uhlie a lignit hlbinným spôsobom. Celá ročná ťažba sa spotrebuje na energetické účely. Výhrevnosť slovenského uhlia je štandardná, 9 – 14 MJ/kg. V roku 2017 sa aktívne ťažilo v 4 baniach: baňa Cigeľ, baňa Handlová, baňa Nováky a baňa Čáry. Baňa Dolina bola neaktívna, bola zlikvidovaná v II. polovici roku 2015.

Najväčším odberateľom uhlia bola aj v roku 2017 Elektráreň Nováky v Zemianskych Kostolnoch. Jej hlavným dodávateľom uhlia je organizácia Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. v skratke HBP, a.s., Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza, IČO: 36 005 622 (ďalej len „HBP, a.s.“), ktorá vykonávala v roku 2017 banskú činnosť (ťažbu uhlia) v dobývacích priestoroch Cigeľ, Handlová, Nováky I., ktoré sa nachádzajú v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi a v DP Gbely III., ktorý sa nachádza v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave. Je jedinou organizáciou na Slovensku, ktorá sa zaoberá ťažbou uhlia. Ťažbu uhlia vykonáva hlbinným spôsobom v týchto dobývacích priestoroch:

DP Cigeľ – dobývanie hlbinného ložiska hnedého uhlia v tomto DP bola vykonávaná na Ťažobnom úseku Cigeľ. Podzemie tejto bane je zaradené medzi plyňujúce bane II. triedy nebezpečenstva a medzi bane s nebezpečenstvom prievalov vôd. Dňa 27. 10. 2017 organizácia HBP, a.s. ukončila aktívnu banskú činnosť (dobývanie hlbinného ložiska hnedého uhlia) v tomto DP a pristúpila k likvidácii prevádzkovaných banských diel. V ďalšom období plánuje uskutočniť aj likvidáciu hlavných banských diel a banských stavieb, ktoré slúžili otvárke, príprave a dobývaniu hlbinného ložiska hnedého uhlia v DP Cigeľ.

DP Handlová – dobývanie hlbinného ložiska hnedého uhlia v tomto DP bola vykonávaná na Ťažobnom úseku Handlová. Podzemie tejto bane je zaradené medzi bane s nebezpečenstvom prievalov vôd a medzi plyňujúce bane I. triedy nebezpečenstva okrem 8. poľa Východnej šachty, ktoré je zaradené medzi plyňujúce bane II. triedy nebezpečenstva.

DP Nováky – dobývanie hlbinného ložiska hnedého uhlia v tomto DP bola vykonávaná na Ťažobnom úseku Nováky. Podzemie tejto bane je zaradené medzi plyňujúce bane I. triedy nebezpečenstva a časť 7. ťažobného poľa aj medzi bane s nebezpečenstvom prievalov vôd.

DP Gbely III. – dobývanie hlbinného ložiska lignitu v tomto DP bola vykonávaná na Ťažobnom úseku Čáry. Podzemie tejto bane nie je zaradené medzi plyňujúce bane, ale baňa sa radí medzi bane s nebezpečenstvom prievalov vôd.

Prehľadne sú údaje o ťažbe hnedého uhlia a lignitu a počte zamestnancov pri jeho ťažbe uvedené v **Prílohách č. 3 a č. 4**.

4.1.1 Zásoby, výrubnosť a využitie uhlia

Na **ŤÚ** (ťažobný úsek) **Nováky** bolo k 1.1.2017 evidovaných 125 630 347 ton geologických zásob uhlia. V roku 2017 bol úbytok zásob ťažbou 1 360 811 ton, stratami (technologické a plošné) 1 213 435 ton a odpismi 0 ton. Teda celkom je k 01. 01. 2018 evidovaných 123 056 101 ton geologických zásob. Z vydobytých zásob sa v podstatnej miere expedícia realizovala ako energetické uhlie pre ENO Zemianske Kostolany. Pri uvedenej ťažbe sa dosiahla technologická výrubnosť 84,6 % (predpokladaný plán 80,1 %), plošná výrubnosť 53,5 % (predpokladaný plán 49,7 %). Využitie ložiska bolo 53,5 %.

Ťažba bola dosiahnutá technológiou stenovania s riadeným závalom v nadstrope s použitím komplexnej mechanizácie 100 %.

V rámci prípravných prác sa v roku 2017 vyrazilo 5 841 m otvárkových a prípravných chodieb.

Na **ŤÚ Cigel'** bolo k 01. 01. 2017 evidovaných 43 104 353 ton geologických zásob uhlia. V roku 2017 bol úbytok zásob ťažbou 126 161 ton, stratami 42 853 ton a odpismi 0 ton. Celkom je k 01. 01. 2018 evidovaných 42 935 329 ton geologických zásob.

Pri uvedenej ťažbe sa dosiahla technologická výrubnosť 94,6 % (predpokladaný plán 79,1 %), plošná výrubnosť 76,8 % (predpokladaný plán 64,5%). Využitie ložiska bolo 76,8 %.

Ťažba bola dosiahnutá technológiou stenovania v lavici na riadený zával s komplexnou mechanizáciou – 100 %, jedným stenovým porubom,

V rámci prípravných prác sa v roku 2017 vyrazilo 466 m otvárkových a prípravných chodieb.

Na **ŤÚ Handlová** bolo k 01. 01. 2017 evidovaných 49 156 689 ton geologických zásob uhlia. V roku 2017 bol úbytok zásob ťažbou 132 240 ton, stratami 83 714 ton a úbytok zásob ich odpisom sa nerealizoval. Celkom je k 1.1.2018 evidovaných 48 940 735 ton geologických zásob.

Pri uvedenej ťažbe sa dosiahla technologická výrubnosť 89,5 % (predpokladaný plán 85,2%). Prepočítaný plán plošnej výrubnosti bol splnený. Dosiahnutá plošná výrubnosť bola 63,3 % (plán bol 61,6 %) a využitie ložiska vo výške 63,3 %.

Ťažba bola dosiahnutá technológiou stenovania s riadeným závalom v nadstrope s použitím komplexnej mechanizácie s podielom 100 %.

V rámci prípravných prác sa vyrazilo 2 049 m otvárkových a prípravných chodieb.

Na **ŤÚ Čáry** bol v roku 2017 celkový objem vydobytého lignitu z otvárkovej, z príprav a rúbania dosiahnutý **55 000 ton** v nasledujúcom členení podľa druhu prác: rúbanie 15 200 ton (27,39 %), príprava 16 665 ton (30,02 %), údržba 0 ton (0,00 %), otvárka 23 635 ton (42,59 %), prieskum 0 ton (0,03 %), nízkokalorická ťažba 0 ton (0,00 %).

Ako dobývacia metóda bola použitá technológia stenovania v lavici na zával.

4.2 *Ropa, gazolín a zemný plyn*

V Slovenskej republike je ťažba ropy, gazolínu a zemného plynu ako aj podzemné uskladňovanie plynov v prírodných horninových štruktúrach lokalizované v obvodoch pôsobnosti OBÚ v Bratislave a OBÚ v Košiciach.

4.2.1 *Ropa, gazolín a zemný plyn v obhode pôsobnosti OBÚ v Bratislave*

Zhodnotenie ťažby ropy

V roku 2017 vyťažila organizácia NAFTA a.s., Votrubova 1, 821 09 Bratislava celkom 5 775 ton ropy. Z toho pripadá na poloparafinickú ropu z jednotlivých ložísk:

1. Gajary – bádén	2 239 ton	(DP Gajary),
2. Jakubov (Dúbrava)	2 031 ton	(DP Jakubov I),
3. Jakubov (západ)	1 040 ton	(DP SUCHOHRAD),
4. Studienka	262 ton	(DP Studienka – Závod),
5. Cunín	109 ton	(DP Unín I)
6. Gbely	94 ton	(DP Gbely).

Zhodnotenie ťažby gazolínu

Ťažba gazolínu prebiehala kontinuálne s primárnou ťažbou zemného plynu, alebo jeho získavaním separáciou z procesu ťažby plynu pri jeho podzemnom uskladňovaní v objekte Gajary – bádén a Láb. Celková ťažba v roku 2017 dosiahla hodnotu 510,2 ton.

V roku 2017 boli organizáciou NAFTA a.s., Bratislava získané separáciou z vyťaženého zemného plynu tieto objemy z jednotlivých ložísk:

1. Závod – mezozoikum	340 ton	(DP Závod),
2. Jakubov – sever	5 ton	(DP Kostolište),
3. Jakubov – starý	0,2 tony	(DP SUCHOHRAD)
4. Suchohrad – Gajary	1 tona	(DP Gajary)
5. pri prevádzke Podzemného zásobníka zemného plynu Láb	154 ton	(CAG Gajary a CA PZZP Láb).

Prehľad ťažby ropy a gazolínu je uvedený v **Prílohe č. 5**.

Zhodnotenie ťažby zemného plynu

Organizácia NAFTA a.s., Bratislava vyťažila v roku 2017 celkovo 49 642,256 tis. m³ zemného plynu z plynových ložísk v

1. DP Závod	16 869,588 tis. m ³ ,
2. DP Suchohrad	4 407,151 tis. m ³ ,
3. DP Kostolište	3 922,737 tis. m ³ ,
4. DP Gajary	4 363,305 tis. m ³ ,
5. DP Studienka – Závod	1 056,397 tis. m ³ ,
6. DP Trakovice	1 194,889 tis. m ³ ,
7. DP Záhorská Ves	3 750,300 tis. m ³ ,
8. v Prieskumnom území Bažantnica	13 083,511 tis. m ³ ,

Z ložísk ropy bolo vytiažených, ako sprievodný plyn celkovo 1 749,271 tis. m³ v

1. DP Gajary	687,331 tis. m ³ ,
2. DP Jakubov I	650,720 tis. m ³ ,
3. DP Suchohrad a Kostolište	362,993 tis. m ³ ,
4. DP Unín I	18,518 tis. m ³ ,
5. DP Studienka – Závod	29,769 tis. m ³ zemného plynu,

Spolu za rok 2017 to predstavuje objem 51 391,527 tis. m³ zemného plynu.

Organizácia ENGAS spol. s r.o., Nitra vytiažila v roku 2017 na ložisku zemného plynu v DP Golianovo celkom 2 033,350 tis. m³ zemného plynu. Zemný plyn bol dodávaný spoločnosti OPM 2 SR s.r.o., Nitra, na výrobu tepla v teplárni Nitra – Chrenová a na výrobu elektrickej energie v Mestskej elektrárni Nitra.

Organizácia COMAG spol. s r.o., Bratislava v roku 2017 na ložisku zemného plynu v DP Horná Krupá ťažbu zemného plynu nevykonávala. Naďalej riešila využitie zemného plynu v kogeneračnej jednotke na výrobu elektrickej energie a využitie odpadného tepla v sušičke ovocia a zeleniny.

Celkový objem ťažby zemného plynu v roku 2017 v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave predstavoval 53 424,877 tis. m³.

Prehľad ťažby zemného plynu je uvedený v **Prílohe č. 6**. Prehľad o počte zamestnancov pri ťažbe ropy a zemného plynu a pri podzemnom uskladňovaní plynu je uvedený v **Prílohách č. 8 a č. 9**.

4.2.2 Ropa, gazolín a zemný plyn v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach

Organizácia NAFTA a.s., Votrubova 1, 821 09 Bratislava v roku 2017 vykonávala v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach vyhľadávací geologický prieskum v prieskumnom území „Východoslovenská nížina“ interpretáciou 3D seizmických dát Senné – Stretava, Pavlovce nad Uhom a Trhovište – Pozdišovce, Bánovce nad Ondavou, Senné - Stretava s cieľom identifikácie nových prospektov so zameraním na hlbšie bádenské ciele. Ďalej organizácia NAFTA a.s. vykonávala dlhodobé čerpacie skúšky – pokračovanie prác: prítok plynu a prechod do dobývania na vrtoch, Palín 1, Moravany 1 a prítok plynu a likvidácia na vrtoch Zemplínska Široká 1 a 2, meranie a odber vzoriek médií na vrtoch Moravany 1, Palín 1, Zemplínska Široká 1 a 2.

Ťažobný ložiskový geologický prieskum bol realizovaný v DP Bánovce nad Ondavou meraním tlakov a odberom vzoriek médií z vrtu Vrbnica 2 a dlhodobou čerpacou skúškou na vrte Michalovce 2, prítok plynu a prechod do dobývania.

Ťažba horľavého zemného plynu a gazolínu bola realizovaná na ložiskách Trhovište – Pozdišovce v DP Pozdišovce, Stretava v DP Pavlovce nad Uhom, Senné v DP Pavlovce nad Uhom I, Bánovce nad Ondavou v DP Bánovce nad Ondavou, Lastomír v DP Lastomír, Žbince v DP Žbince, Ptrukša v DP Kapušianske Kľačany, Michalovce DP Michalovce,

Moravany DP Moravany a Palín DP Palín. Ťažba na ložisku Trebišov v DP Trebišov je dočasne prerušená.

Bol realizovaný geologický prieskum formou odťazenia objemu plynu a meraní nástupu tlakov v štádiu prieskumnej čerpacej skúšky na ložiskách Palín (vrt Palín 1), Zemplínska Široká (vrty Zemplínska Široká 1 a 2), Moravany (vrt Moravany 1), Michalovce (vrt Michalovce 2). Na ložiskový prieskum nadviazalo dobývanie zemného plynu z vrtoch Zemplínska Široká 1 a 2, kde v dôsledku zavodnenia neboli potvrdené vypočítané zásoby a preto boli vrty fyzicky zlikvidované.

Ročná ťažba **zemného plynu** v roku 2017 predstavovala 36,530 mil. m³.

Ročná ťažba **gazolínu** v roku 2017 predstavovala 1 877 t.

Podzemné opravy sond pri ťažbe zemného plynu a gazolínu boli vykonané na sondách: Stretava 25, 40 a 41 (DP Pavlovce nad Uhom), Trhovište 41 a 42 (DP Pozdišovce I), Vrbnica 1 (DP Bánovce nad Ondavou), Michalovce 2 (DP Michalovce I) a Palín 1 (DP Palín).

Na základe štúdie pre uskutočniteľnosť konverzie vhodných objektov ložiska Ptrukša na uskladňovanie plynov „Podzemný zásobník zemného plynu Veľké Kapušany“ bol predložený zámer navrhovanej činnosti pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov.

Zatlačanie bankých vôd bolo realizované na sondách Trhovište 12 a 42 (DP Pozdišovce I), Senné 13 (DP Pavlovce nad Uhom I), Trebišov 8 (DP Trebišov) a Ptrukša 35 (DP Kapušianske Kľačany) v celkovom množstve 11 705 m³.

Pri uzatváraní odkaliska Moravany v DP „Pozdišovce I“ bola v roku 2017 zatlačená kvapalná časť odkaliska do sondy Trhovište 12 v množstve 9 609 m³ a začali sa práce na stabilizácii kalu v odkalisku. Zastabilizovaných bolo cca 13 000 m³ kalu a k celkovému zastabilizovaniu kalov zostáva ešte cca 8 000 m³ kalu.

Zabezpečenie hlavných bankých diel (sond) bolo vykonané na sondách Trebišov 5R, 8, 9, 10, 11 a 12 (DP Trebišov) a na prieskumných vrtoch Višňov 1, Kravany 3 a Pavlovce 4 (prieskumné územie Východoslovenská nížina).

Likvidácie hlavných bankých diel (sond) boli ukončené na sondách Bánovce 37 (DP Bánovce nad Ondavou), Stretava 56 (DP Pavlovce nad Uhom), a prieskumných vrtoch Zemplínska Široká 1 a 2 (prieskumné územie Východoslovenská nížina).

Organizácia Alpine Oil & Gas s.r.o., Karadžičova 16, 821 08 Bratislava v roku 2017 nevykonala žiadne práce súvisiace s bankou činnosťou - prieskum na ropu a zemný plyn v prieskumných územiach Svidník, Medzilaborce, Snina a Pakostov.

4.3 Rudy

4.3.1 Rudy v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave

V obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave bola banká činnosť na ložiskách rúd vykonávaná v DP Pezinok a v DP Pezinok II. nasledovne:

DP Pezinok - po útlme dobývania antimónových rúd v závode Pezinok Rudných baní, štátny podnik, Banská Bystrica sa následne začali vykonávať likvidačné a zabezpečovacie práce na banských dielach. V roku 1999 bol DP Pezinok zmluvne prevedený na organizáciu METAL – ECO SERVIS spol. s r.o., Pezinok, ktorá do 22. 09. 2009 vykonávala likvidáciu lomu Kolársky vrch navážkou základkového materiálu. Z dôvodu sporu o platnosť nájomnej zmluvy, ako aj z dôvodu zániku oprávnenia na dobývanie výhradného ložiska v DP Pezinok organizácii METAL – ECO SERVIS spol. s r.o., Pezinok, sa v období od 22.09.2009 do 03.09.2012 ukladanie základkového inertného materiálu v rámci likvidačných prác v DP Pezinok nerealizovalo. V roku 2012 bola uzatvorená nová nájomná zmluva medzi METAL – ECO SERVIS spol. s r.o., Pezinok a štátnym podnikom Rudné bane, Banská Bystrica na realizáciu banskej činnosti súvisiacej s likvidáciou lomu Kolársky vrch navážkou základkového materiálu. V roku 2017 bolo na likvidáciu lomu v DP Pezinok použitých 31 654 t materiálu.

DP Pezinok II. - DP Pezinok II. v roku 2012 na základe výsledku výberového konania získala organizácia ELGEO - Trading, s.r.o., Pezinok, ktorá ani v roku 2017 nevykonávala žiadnu banskú činnosť, v dôsledku čoho jej v decembri 2017 zaniklo oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska v DP Pezinok II.. Banské diela - štôlne v DP Pezinok II. sú v zabezpečení.

Počet zamestnancov pri uvedenej činnosti je 5. V týchto prípadoch sa však nejedná o dobývanie rudy. V **Prílohe č. 11** teda nie je uvedený!

4.3.2 Rudy v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici

V obvode pôsobnosti OBÚ Banská Bystrica v roku 2017 dobývala rudy Au, Ag organizácia ORTAC s.r.o. Kremnica v **DP Kremnica** a polymetalické rudy Pb, Zn, Cu s obsahom Au, Ag Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša Hámre v **DP Banská Hodruša** a v osobitnom **DP Banská Štiavnica VII.**

Organizácia ORTAC, s.r.o. Kremnica v roku 2017 dobývala výhradné ložisko Kremnica – Šturec Au-Ag v dobývacom priestore Kremnica na základe rozhodnutia OBÚ v Banskej Bystrici č. 14-702/2017 zo dňa 10. 03. 2017 potvrdeného rozhodnutím HBÚ č. 538-1043/2017 zo dňa 14. 06. 2017, ktorým bola povolená banská činnosť – otvárka príprava a dobývanie výhradného ložiska do 31. 12. 2017. Pri dobývaní zamestnávala 4 ľudí. Vydobyť ruda nebola upravovaná ani zušľachtovaná. Organizácia ďalej zamestnávala 5 zamestnancov na povrchu, ktorí plnili úlohy v súvislosti so zabezpečením štôlne Milan, lomu Au-Ag Šturec a s prevádzkou banského múzea v štôlni Andrej, ktoré boli realizované podľa projektu Sprístupnenie banských diel pre múzejné účely a prác na ich udržiavaní v bezpečnom stave v lokalite Šturec na roky 2013 – 2028.

Organizácia Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša Hámre vykonávala v roku 2017 banskú činnosť na základe rozhodnutia OBÚ v Banskej Bystrici č. 1317-3497/2014 z 23. 12. 2014, ktorým bola povolená banská činnosť otvárka, príprava a dobývanie výhradného ložiska v dobývacom priestore Banská Hodruša v osobitnom DP Banská Štiavnica VII do 31. 12. 2030. Pri dobývaní a spracovaní rúd bolo zamestnaných celkom 119 zamestnancov, z toho v podzemí 78 a na povrchu 41.

Zabezpečovanie a likvidácia banských diel:

Rudné bane š.p. Banská Bystrica v roku 2017 vykonávali zabezpečovanie banských diel v **DP Dúbrava**.

Na základe záväzných príkazov od inšpektorov OBÚ v Banskej Bystrici, Rudné bane š.p. Banská Bystrica v roku 2017 vykonali zabezpečenie štôlne Ferdinand a štôlne Cherubín v Banskej Štiavnici, rekonštrukciu portálu štôlne Roxner Ignác a kontroly a údržby v rámci povolení na odvedenie a vypúšťanie drenážnych vôd odkalísk vo Vajskovej, Španej Doline a Banskej Štiavnici.

4.3.3 Rudy v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach

V obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach sa v roku 2017 nevykonávala žiadna ťažba ani ložiskový geologický prieskum rudných ložísk.

4.3.4 Rudy v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi

V obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi v roku 2017 vykonávala organizácia GEMER-ORR, s.r.o. Humenné banskú činnosť v banských dielach bane „Mária“ v **DP Rožňava I.** a v **DP Rožňava III.** na základe rozhodnutí OBÚ v Spišskej Novej Vsi č. 243-654/2012 zo dňa 27. 02. 2012 o povolení banskej činnosti – zabezpečení banských diel, rozhodnutia č. 307-1091/2014 zo dňa 24. 04. 2014 o povolení banskej činnosti – otvárk, prípravy a dobývania a zmeny č. 1 tohto rozhodnutia č. 607-1755/2014 zo dňa 28. 08. 2014. Táto činnosť bola zabezpečovaná na základe písomnej zmluvy organizáciou TRATEC s.r.o. Prešov. Banská činnosť bola zameraná na montáž potrubia pre čerpanie banských vôd zo slepej jamy pod úrovňou VI. obzoru, tak aby hladina vody bola stále minimálne na úrovni 80 m pod úrovňou VI. obzoru. Okrem toho táto organizácia vykonávala údržbárske práce, čistenie a rekonštrukciu banských diel na VI. obzore za účelom vytvorenia podmienok pre dobývanie.

Organizácia Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská Nová Ves v rámci nariadených opatrení OBÚ v Spišskej Novej Vsi v **DP Nižná Slaná** v štôlni Marta – odvodňovacieho banského diela z povrchu až do telesa jamy Gabriela o celkovej dĺžke 110 m vykonávala práce na zhotovovaní portálu štôlne podľa schválenej projektovej dokumentácie a inštalovala vodohospodárske objekty pred portálom na základe vodoprávneho rozhodnutia. Okrem toho pokračovali práce v katastri obce Rudňany na terénnych úpravách závalového pásma v oblasti Krížová, kde boli práce sústredené na zavážanie závalu pod haldou 5 RP II. V priebehu roka 2017 boli vykonávané merania množstva a kvality vypúšťaných banských vôd v lokalite Slovinky a pokračovali práce na zabezpečení štôlne Alžbeta, kde bolo uložené odvodňovacie potrubie priemeru 1 000 mm v dĺžke 4 m pred jestvujúcim portálom štôlne a zabetónované základové pásy na postavenie TH výstuže pred portálom. Boli osadené 4 komplety TH výstuže obložené železobetónovými pažnicami a následne bol priestor nad TH výstužou zasypaný vrstvou zeminy. Taktiež bol zabetónovaný nový odvodňovací rigol v celkovej dĺžke 30 m. V roku 2017 pokračovali práce na budovaní oporného múru na pravej

strane toku Slovinského potoka v Slovinkách v najviac ohrozenom pásme v zostávajúcej dĺžke 28 m. Taktiež v lokalite Slovinky boli v roku 2017 vykonané práce zamerané na úpravu pravostranného prítoku vedúceho od bývalého odkaliska Bodnarec do Slovinského potoka v dĺžke 60 m. Ďalej sa pokračovalo v realizácii stavebného objektu SO-01 a to výrubom stromov z haldy bývalého odkaliska v úseku cca 200 m. Bolo vykonané zabezpečenie štôlne Legy Slovinky odstránením vzniknutého závalu, v mieste závalu vystužením kamennou výstužou a odvedením vôd zo štôlne potrubím do Lacembergského potoka. V roku 2016 bolo vykonané zabezpečenie ústí starých banských diel - štôlne Zuzana a štôlne Wilhelm III v katastrálnom území Žakarovce osadením oceľovej mreže do novovybudovaného, resp. opraveného portálu a úpravou plata štrkovou drvinou. V katastrálnom území Rudňany bolo vykonané zabezpečenie ústia starého banského diela jamy Concordia vyhotovením železobetónovej platne v hĺbke 1,5 m pod povrchom, ktorá bráni poškodzovaniu majetku a nebezpečenstvu pádu osôb a následným dosypaním zeminy na úroveň okolitého terénu. V katastrálnom území Vlachovo bolo vykonané zabezpečenie ústia starého banského diela - bezmennej štôlne, ktoré spočívalo vo vybudovaní drevenej výstuže diela v dĺžke 3 m, vybudovaní portálu, osadení oceľových mreží a úprave okolitého terénu. V katastrálnom území Rakovnica bolo vykonané zabezpečenie ústia starého banského diela - otvárkovej štôlne na úseku Mier, ktoré pozostávalo v odobratí časti materiálu v úvodnej časti banského diela až po vzniknutý lievik a následne celá časť štôlne bola opätovne zasypaná so zatlačením materiálu do štôlne a vytvorení násypu na ústí štôlne. V katastrálnom území Hnilčík bolo začaté práce na zabezpečení ústia starého banského diela - štôlna Grunblatt (miestna časť Bindt) čiastočným vybudovaním portálu a terénnymi úpravami (výrub krovin). Ďalej v priebehu roka 2017 vykonávala aj pravidelnú údržbu odkaliska Smolník a Bodnarec v Slovinkách a čistenie odtokových ciest banských vôd štôlne Augusta Rožňava a čistenie Rudnianskeho potoka pred vyústením odvodnenia zo štôlne Rochus.

Prehľad o dobývaní rúd, výrobe koncentrátov a počte zamestnancov pri dobývaní rúd ja uvedený v **Prílohách č. 10 a č. 11.**

4.4 *Nerudné suroviny - magnezit*

V Slovenskej republike je ťažba nerudných surovín, resp. magnezitových hornín lokalizovaná v obvodoch pôsobnosti OBÚ v Košiciach a v OBÚ v Spišskej Novej Vsi.

4.4.1 **Magnezit v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach**

OBÚ v Košiciach vydal v roku 2015 rozhodnutie o povolení banskej činnosti - otvárk, prípravy a dobývania výhradného ložiska magnezitu v DP Košice podľa overeného plánu otvárk, prípravy a dobývania pre túto organizáciu, konkrétne sa jednalo o dobývanie magnezitu v ložiskovej časti „Medvedza“ na výstupku V-602 a v roku 2016 boli organizácii rozhodnutím OBÚ v Košiciach povolené ťažacie práce malého rozsahu. Organizácia v roku 2017 však nevydobyla a ani nevyťažila magnezit z tohto ložiska.

Na základe platného rozhodnutia OBÚ v Košiciach o povolení banskej činnosti – zabezpečenia banských diel a lomu podľa overeného „Plánu zabezpečenia banských diel, lomu a povrchových objektov DZ Bane Bankov“ boli v roku 2017 v podzemí a na povrchu tejto bane vykonávané aj naďalej ďalšie zabezpečovacie práce (najmä prehliadky a kontroly banských diel, objektov a zariadení v podzemí a na povrchu, prehliadky a kontroly závalového pásma, čerpanie vôd, skúšky a revízie na funkčných zariadeniach, kontrolné merania banského ovzdušia, údržba, opravy a obnova zariadení, prevádzkovanie funkčnej skládky odpadov a ďalšie zabezpečovacie práce podľa overeného plánu a to najmä meranie napätovo – deformačných stavov v horninovom masíve, merania prítokov vôd, údržba telefónov a signalizácie, prehliadka územia v rámci DP, prehliadky dopravných ciest a ciest určených na chôdzu zamestnancov).

Divízy závod Bočiar vo vlastníctve organizácie SMZ, a.s. Jelšava, pokračoval vo výrobe slinkov z prachových úletov dovážaných z Jelšavy.

4.4.2 Magnezit v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi

V obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi dosiahla v roku 2017 celková ťažba magnezitovej suroviny 975,1 kt. Dosiahli ju organizácie

1. Slovenské magnezitové závody, a.s. Jelšava - 868,2 kt,
2. Slovmag, a.s. Lubeník - 93,2 kt (táto organizácia v roku 2017 na svojej hydrocyklónovej linke nespracovávala surovinu z odvalu, ktorý spravuje),
3. Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa - 13,6 kt.

V organizáciách, ktoré ťažia magnezit došlo v roku 2017 k výraznému rastu odbytu. Bolo vyrobené celkom 610,0 kt koncentrátu.

Prehľad o dobývaní magnezitu a výrobe koncentrátu a o počte zamestnancov pri jeho dobývaní je uvedený v **Prílohách č. 12 a č. 13**.

Pozn.: Počet zamestnancov zamestnaných v organizácii MEOPTIS, s.r.o. (závod Košice) v roku 2017 je síce tiež uvedený v **Prílohe č. 13**, ale títo zamestnanci sa podieľali iba na výkone zabezpečovacích prác, nie na dobývaní.

4.5 Sol'

V Slovenskej republike sa v súčasnosti soľ dobýva len v **DP Zbudza**. V minulosti bola soľ dobývaná aj v **DP Prešov I – Solivary**, v súčasnosti sa však v tomto DP už soľ (soľanka) nedobýva.

Obidva tieto DP sa nachádzajú v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach.

DP Zbudza: - v tomto DP bola v roku 2017 vykonávaná banská činnosť - ťažba soli. Soľ sa dobývala vrtmi z povrchu lúhovaním, pričom sa v roku 2017 používala dobývací metóda neriadeného priameho lúhovania sólovrtu pomocou tlakového čerpadla. Z vrtu sa vyťažilo 0,015 kt soli. Soľanka nebola spracovaná. Autocisternou bola prevezená na použitie u odberateľa. Výrobný závod nie je vybudovaný. Úprava a zušľachtovanie soľanky nebolo vykonávané.

DP Prešov I – Solivary: v súčasnosti je v tomto DP takmer neriešiteľný právny stav. DP je v súčasnosti bez oprávnenej organizácie, ktorá by bola nositeľkou práv a povinností a stále hrozia škody na životnom prostredí.

Zabezpečovacie práce nie sú vykonávané, ústia jednotlivých vrtov, nebezpečné časti poddolovaného územia nie sú označené a zabezpečené. Tlaky a deformácie v otvorených komorách – kavernách okolo lúhovacích vrtov sa prejavujú na povrchu zvyšovaním tlaku vo vrtoch a deformáciou terénu.

V roku 2016 boli organizáciou Rudné bane, š.p. Banská Bystrica vykonávané fyzické ohliadky zamerané na kontrolu plnenia nevyhnutných opatrení nariadených rozhodnutím HBÚ, ktorým bolo zmenené a nahradené rozhodnutie OBÚ v Košiciach na zaistenie ochrany všeobecných záujmov v DP Prešov I – Solivary a v jeho okolí pre organizáciu Rudné bane š.p. Výsledky týchto ohliadok boli hlásené pravidelne na OBÚ v Košiciach.

Proti tomuto rozhodnutiu HBÚ však podal protest prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica. HBÚ ďalším rozhodnutím tomuto protestu prokurátora vyhovel v plnom rozsahu, zrušil svoje rozhodnutie aj rozhodnutie OBÚ v Košiciach o nariadení opatrení organizácii Rudné bane, š.p. z dôvodu vecnej nepríslušnosti.

V DP Prešov I – Solivary sú v platnosti úradom nariadené opatrenia naposledy známemu vlastníčkovi vrtov – organizácii EKOFARMA, s.r.o. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a zariadení lúhovacieho poľa (pravidelné kontroly zabezpečenia ústia jednotlivých vrtov a stavu akumulčných nádrží a ich zabezpečenie na zabránenie úniku soľanky do terénu). Táto organizácia je v súčasnosti nezastihnuteľná.

Prehľad o dobývaní a výrobe soli a o počte zamestnancov pri jej dobývaní je uvedený v **Prílohách č. 14 a č. 15.**

4.6 *Stavebný kameň*

4.6.1 Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave

Najväčším producentom stavebného kameňa v roku 2017 na jednu ťažobnú lokalitu bola organizácia ALAS SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava, ktorá dobývala stavebný kameň v **DP Trstín**, v **DP Sološnica** a v **DP Lošonec**.

Medzi ďalších významných producentov stavebného kameňa patrila organizácia CESTY NITRA, a.s., Nitra, ktorá dobývala v **DP Čierne Kľačany**, organizácia Výroba kameňa a pieskov, spol. s r.o., Buková, ktorá dobývala v **DP Buková**, organizácia Calmit, spol. s r.o., Bratislava, ktorá dobývala v **DP Žirany**, organizácia KAMENOLOMY, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom, ktorá dobývala v **DP Hubina** a organizácia SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK š.p., Banská Štiavnica, odštepny závod Bratislava, ktorá dobývala v **DP Devín**.

V roku 2017 bolo celkom vydobytých 3 092,6 kt stavebného kameňa.

Prehľad o dobývaní stavebného kameňa a o počte zamestnancov pri jeho ťažbe je uvedený v **Prílohe č. 16_{BA}**.

4.6.2 Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici

Ťažba stavebného kameňa v roku 2017 v dôsledku prerušenia dobývania (z dôvodu vedených súdnych sporov) poklesla v lomoch Vígľaš I, Vígľaš – Podrohy, Liptovská Porúbka – Malužiná, Voznica.

Naopak, v súvislosti s lokálnou výstavbou bol zaznamenaný nárast ťažby v niekoľkých menších lomoch napr. Liptovské Kľačany, Čierny Balog = znovuo tvorenie lomu, Horná Štubňa a Stožok.

V ostatných lomoch bol zaznamenaný viac - menej vyrovnaný stav v úrovni ťažby voči predchádzajúcemu obdobiu.

V roku 2017 bolo vyťažené celkom 3 019,7 kt stavebného kameňa. Túto činnosť zabezpečovalo 352 zamestnancov. Je pozorovateľný trend znižovania počtu zamestnancov pri dobývaní stavebného kameňa, ktorý začal už v roku 2014 a medziročne klesá priemerne o cca 40 zamestnancov.

Prehľad o dobývaní stavebného kameňa a počte zamestnancov pri jeho ťažbe je uvedený v **Prílohe č. 16_{BB}**.

4.6.3 Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach

Celková ťažba stavebného kameňa v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach v roku 2017 dosiahla výšku 4 700,4 kt. Toto číslo možno považovať za výrazný nárast ťažby. Napriek tomu, že ťažba stavebného kameňa výrazne stúpila, počet zamestnancov pri jeho ťažbe klesol.

Prehľad o dobývaní stavebného kameňa a počte zamestnancov pri jeho ťažbe je uvedený v **Prílohe č. 16_{KE}**.

4.6.4 Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi

Ťažba stavebného kameňa v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi zaznamenala v roku 2017 nárast.

Celkovo bolo v roku 2017 bolo vyťažených 5 872,8 kt stavebného kameňa, na čom sa podieľalo 238 zamestnancov. Počet zamestnancov pri jeho ťažbe vzrástol.

Prehľad o dobývaní stavebného kameňa a počte zamestnancov pri jeho ťažbe je uvedený v **Prílohe č. 16_{PD}**.

4.6.5 Stavebný kameň v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi

Najväčší podiel na dosiahnutej úrovni ťažby v roku 2017 majú organizácie KSR – Kameňolomy SR, s.r.o. Zvolen, ktorá dobývala v DP Olcnava, organizácia LOMY MTD s.r.o. Prešov, ktorá dobývala v lome Poľanovce, organizácia VSK MINERAL, s.r.o. Košice, ktorá dobývala v lome Grétla, organizácia KSR – Kameňolomy SR, s.r.o. Zvolen, ktorá dobývala v lome Husiná - Hôrka a organizácia EUROVIA – Kameňolomy, s.r.o. Košice, ktorá dobývala v lome Hranovnica – Dubina.

Celkovo bolo v roku 2017 bolo vyťažené 964,3 kt stavebného kameňa čo predstavuje zníženie ťažby. Počet zamestnancov pri jeho ťažbe klesol.

V roku 2017 sa pokračovalo s prípravnými prácami pri otvárke nového lomu v **DP Mokrá Lúka** (granit – žula), ktorý otvára organizácia VSK MINERAL, s.r.o. Košice.

Prehľad o dobývaní stavebného kameňa a počte zamestnancov pri jeho ťažbe je uvedený v **Prílohe č. 16_{SNV}**.

4.7 Štrkopiesky a piesky

4.7.1 Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave

V roku 2017 bol celkový objem dobývania štrkopieskov a pieskov vyšší, čo možno pripísať nárastu ich spotreby na trhu stavebných látok na Slovensku.

Celkový objem vydobytých štrkopieskov a pieskov v roku 2017 bol 6 841,7 kt. Stav zamestnancov pri dobývaní štrkopieskov a pieskov zaznamenal pokles ich počtu. V roku 2017 pracovalo pri dobývaní štrkopieskov a pieskov 364 zamestnancov.

Prehľad o dobývaní pieskov a štrkopieskov a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 17_{BA}**.

4.7.2 Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici

V roku 2017 celková ťažba štrkov a pieskov bola 389,6 kt. Toto číslo znamená, že došlo k výraznému poklesu ťažby. Stav zamestnancov pri dobývaní štrkopieskov a pieskov tiež poklesol. Je to zrejme dôsledok pretrvávajúceho poklesu odbytu štrkov a pieskov.

Prehľad o dobývaní pieskov a štrkopieskov a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 17_{BB}**.

4.7.3 Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach

V roku 2017 celková ťažba štrkov a pieskov bola 1 309,50 kt. Toto číslo znamená, že došlo k nárastu ťažby. Stav zamestnancov pri dobývaní štrkopieskov a pieskov taktiež vzrástol.

Prehľad o dobývaní pieskov a štrkopieskov a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 17_{KE}**.

4.7.4 Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi

V roku 2017 došlo pri ťažbe štrkopieskov a pieskov k nárastu ťažby. Celkom bolo vyťažené 1 580,9 kt. Takáto ťažba bola dosiahnutá s 80 zamestnancami, v počte ktorých došlo k ich poklesu.

Ťažba pieskov a štrkopieskov bola roku 2017 podriadená požiadavkám odberateľov, najmä na pokračovanie dostavby úsekov diaľnice Bratislava - Žilina a výrobu betónových zmesí. To potvrdzujú aj skutočnosti, že najväčšie objemy ťažby boli v okresoch Žilina, Trenčín, Ilava, Bytča a Považská Bystrica.

Prehľad o dobývaní pieskov a štrkopieskov a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 17_{PD}**.

4.7.5 Štrkopiesky a piesky v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi

Celková ťažba štrkopieskov a pieskov v roku 2017 výrazne poklesla. Dosiahla objem 195,1 kt. Stav zamestnancov pri ťažbe štrkopieskov a pieskov sa tiež výrazne znížil. V roku 2017 ich bolo 57.

Najväčšou ťažobnou organizáciou z pohľadu množstva vyťaženej suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi je organizácia CRH (Slovensko), a.s. Rohožník, ktorá vyťažila v **DP Plaveč I.** 58,0 kt štrkopieskov, organizácia Chrumex s.r.o. Lenka, ktorá vyťažila na ložisku nevyhradeného nerastu „Abovce - Pasienky“ a na ložisku nevyhradeného nerastu „Abovce I. - Pasienky“ po 45,0 kt štrkopieskov, organizácia Agócs Alegander, obchodno - dopravná spoločnosť Jesenské, ktorá vyťažila na ložisku nevyhradeného nerastu „Gortva“ 28,8 kt a organizácia AGROSTAV stavebno – obchodné družstvo Poprad, ktorá vyťažila na ložisku nevyhradeného nerastu „Rakúsy“ 18,0 kt štrkopieskov.

Prehľad o dobývaní pieskov a štrkopieskov a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 17_{SNV}**.

4.8 *Tehliarske suroviny*

4.8.1 Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave

Dobývanie tehliarskej suroviny v roku 2017 zaznamenalo nárast. Najväčší objem tehliarskej suroviny vydobyla v sledovanom období organizácia Wienerberger slovenské tehelne, spol. s r.o., Zlaté Moravce, ktorá v **DP Boleráz** vydobyla 209,6 kt a v **DP Zlaté Moravce II.** 161,0 kt. Ďalším subjektom, ktorý v roku 2017 dobýval tehliarske suroviny bola organizácia Pezinské tehelne – Paneláreň, a.s., Pezinok v **DP Pezinok I.** v objeme 7,7 kt a z ložiska nevyhradeného nerastu v k.ú. Pezinok 69,4 kt. Na ostatných ložiskách tehliarskych surovín sa dobývanie v roku 2017 nevykonávalo.

Celkový objem vydobytých tehliarskych surovín v roku 2017 bol 447,7 kt. Počet zamestnancov pri dobývaní tehliarskych surovín tiež vzrástol na 34 zamestnancov

Prehľad o dobývaní tehliarskej suroviny a o počte zamestnancov pri jej dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 187_{BA}**.

4.8.2 Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici

Dobývanie tehliarskej suroviny v roku 2017 zaznamenalo nárast. Organizácie vydobyli 46,8 kt tehliarskych surovín. Pri dobývaní bolo zamestnaných 9 pracovníkov, čo predstavuje ich pokles.

Prehľad o dobývaní tehliarskej suroviny a o počte zamestnancov pri jej dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 187_{BB}**.

4.8.3 Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach

Ťažba tehliarskych hlin v roku 2017 bola vykonávaná v **DP Drienov** a v **DP Močarmany** v množstve 125 kt. Počet zamestnancov vzrástol na 18 zamestnancov.

Prehľad o dobývaní tehliarskej suroviny a o počte zamestnancov pri jej dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 18_{KE}**.

4.8.4 Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi

V roku 2017 dobývanie tehliarskych surovín vykazovalo stagnáciu. Výrazný pokles dopytu po tehliarskych surovinách bol zaznamenaný už v rokoch 2014 - 2016. Dá sa povedať, že ťažba tehliarskych surovín v pôsobnosti OBÚ Prievidza bola v roku 2017 len symbolická. Bolo vytŕažené celkom 0,01 kt, a to len v **DP Nitrianske Pravno**. táto ťažba bola dosiahnutá s 2 zamestnancami.

Prehľad o dobývaní tehliarskej suroviny a o počte zamestnancov pri jej dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 18_{PD}**.

4.8.5 Tehliarske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi

Napriek tomu, že v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi má ťažbu tehliarskej suroviny povolenú len jediná organizácia IPEĽSKÉ TEHELNE, a.s. Lučenec, ktorá môže ťažiť v **DP Behynce**, v roku 2017 tehliarske suroviny vôbec neťažila. Zamestnáva jedného zamestnanca.

Prehľad o dobývaní tehliarskej suroviny a o počte zamestnancov pri jej dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 18_{SNV}**.

4.9 Vápence a cementárske suroviny

4.9.1 Vápence a cementárske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave

Objem dobývania v roku 2017 zaznamenal nárast. Dobývanie tohto druhu nerastov sa vykonávalo naďalej v šiesti lokalitách: DP Pohranice, DP Sološnica I., DP Žirany, DP PODBRANČ I., DP Jablonica a DP Dechtice.

Celkový objem dobývania vápencov a cementárskych surovín v sledovanom období dosiahol 2 015,3 kt. Počet zamestnancov zamestnaných pri dobývaní vápencov a cementárskych surovín stúpol a dosiahol celkový počet 68.

Prehľad o dobývaní vápencov a cementárskych surovín a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 19_{BA}**.

4.9.2 Vápence a cementárske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici

V roku 2017 je stav v dobývaní vápencov a cementárskych surovín v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici stagnujúci. Na ložisku Tuhár bol vykonaný prepočet zásob a organizácia eviduje na ložisku zásoby stavebného kameňa a zásoby dekoračného kameňa.

Prehľad o dobývaní vápencov a cementárskych surovín a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 19_{BB}**.

4.9.3 Vápence a cementárske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach

Celková ťažba vápencov a cementárskych surovín v roku 2017 klesla. Dosiahla objem 110,2 kt. Počet zamestnancov pri tejto ťažbe stúpol na 26 zamestnancov.

Prehľad o dobývaní vápencov a cementárskych surovín a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 19_{KE}**.

4.9.4 Vápence a cementárske suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi

V ťažbe vápencov a cementárskych surovín došlo v roku 2017 k nárastu ťažby. Dosiahnutá ťažba bola 1388,5 kt suroviny, kto bola vytážená v DP Horné Srnie I a DP Ladce II. Na tejto ťažbe v roku 2017 sa podieľalo 52 zamestnancov.

Prehľad o dobývaní vápencov a cementárskych surovín a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 19_{PD}**.

4.10 Vápence na špeciálne účely

Vápence na špeciálne účely sa v roku 2017 dobývali len v lokalitách, ktoré spadajú do obvodov pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici, OBÚ v Košiciach a v OBÚ v Prievidzi.

4.10.1 Vápence na špeciálne účely v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici

V roku 2017 bolo v DP Selce vydobyté 20,6 kt vápencov na špeciálne účely, pri dobývaní ktorých boli občasne zamestnávaní 3 pracovníci.

Prehľad o dobývaní vápencov na špeciálne účely a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 20_{BB}**.

4.10.2 Vápence na špeciálne účely v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach

Ťažba vápencov pre špeciálne účely v roku 2017 bola 34,2 kt. Dobývanie sa vykonávalo v DP Ladmovce II a v DP Oreské. Celkový počet zamestnancov sa v roku 2017 sa nezmenil.

Prehľad o dobývaní vápencov na špeciálne účely a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 20_{KE}**.

4.10.3 Vápence na špeciálne účely v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi

V roku 2017 bolo zaznamenané zníženie ťažby vápencov na špeciálne účely. Výrazné zníženie ťažby bolo zaznamenané v DP Stráňavy Polom a v DP Lietavská Lúčka, kde sa neťažilo vôbec.

Mierny nárast ťažby bol zaznamenaný v DP Lietavská Svinná, v DP Rožňové Mitice a DP Čachtice. Celková ťažba dosiahla objem 984,5 kt a bola dosiahnutá s počtom zamestnancov 23.

Prehľad o dobývaní vápencov na špeciálne účely a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 20_{PD}**.

4.11 Vápence vysoko percentné

Vápence na vysoko percentné sa v roku 2017 dobývali len v lokalitách, ktoré spadajú do obvodov pôsobnosti OBÚ v Bratislave, OBÚ v Košiciach a v OBÚ v Spišskej Novej Vsi.

4.11.1 Vápence vysoko percentné v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave

Vysoko percentné vápence sa dobývajú len v DP Rohožník III. V roku 2017 bol zaznamenaný nárast ťažby a dosiahol 1 820,6 kt. Počet zamestnancov zamestnaných pri dobývaní vysoko percentného vápenca bol 20.

Prehľad o dobývaní vysoko percentných vápencov a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 21_{BA}**.

4.11.2 Vápence vysoko percentné v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach

Celková ťažba vysoko percentných vápencov v roku 2017 klesla. Celkovo dosiahla objem 1 810 kt. Počet zamestnancov pri ich ťažbe sa zvýšil na 72 zamestnancov. Dobývanie a úprava vysoko percentných vápencov sa vykonávalo v DP Včeláre.

Prehľad o dobývaní vysoko percentných vápencov a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 21_{KE}**.

4.11.3 Vápence vysoko percentné v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi

Objem ťažby vysoko percentných vápencov v roku 2017 klesol. Dosiahol objem 440,4 kt. Počet zamestnancov pri ich dobývaní klesol na 25.

Ťažba vysoko percentných vápencov v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi je závislá na organizačných zámeroch organizácie Carmeuse Slovakia, s.r.o. Slavec, ktorá ich dobýva v DP Včeláre (OBÚ Košice) a v DP Slavec (OBÚ Spišská Nová Ves). V roku 2017 táto organizácia ťažila vysoko percentný vápenec len v lome v DP Včeláre. V lome v DP Slavec v roku 2017 neťažila.

Ďalšia organizácia ktorá dobýva vysoko percentné vápence v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi je Calmit spol. s r.o. Bratislava, ktorá ich v roku 2017 dobývala v DP Tisovec a v DP Jaklovce.

Prehľad o dobývaní vysoko percentných vápencov a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 21_{SNV}**.

4.12 Ostatné suroviny

Medzi „ostatné suroviny“ sa zaraďujú napr. zlievarenské piesky, sklárske piesky, dolomity pre sklárne, dolomity pre hutníctvo, dekoračný kameň, bentonit, keramické íly, žiaruvzdorné íly, kaolín, kremičité piesky, perlit, zeolit, kaolín, živce, mastenec, baryt, siderit, sadrovec, anhydrit, travertín, amfibolit, brucit, mramor, tufy, tufity, opály. Ich ložiská sú lokalizované rôzne po celom Slovensku a ich špecifické vlastnosti sú charakterizované lokalitou, v ktorej sa ťažia.

4.12.1 Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave

V obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave sa v roku 2017 ostatné suroviny dobývali v DP Šajdíkove Humence (**zlievarenské a sklárske piesky**), v DP Šaštín (**zlievarenské a sklárske piesky**), v DP Bažantnica (**sklárske a zlievarenské piesky**) a v DP Borský Peter (**sklárske a zlievarenské piesky**). Celkový objem ťažby týchto surovín v roku 2017 stúpol a dosiahol objem 827,1 kt. Počet zamestnancov pri ich ťažbe bol 47.

Dobývanie **dekoračného kameňa** v DP Chtelnica a v lome Šiklôš v chránenom ložiskovom území Mýtne Ludany sa v roku 2017 nevykonávalo.

Prehľad o dobývaní ostatných surovín a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 22_{BA}**.

4.12.2 Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici

V roku 2017 sa v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici dobývali tieto suroviny, klasifikované ako ostatné suroviny: **bentonit, keramické a žiaruvzdorné íly, kaolín, kremičité piesky a perlit**. Ich celková ťažba v roku 2017 stúpila a dosiahla 261,8 kt, počet zamestnancov klesol na 65.

Nárast ťažby ostatných surovín bol zaznamenaný najmä pri dobývaní **bentonitov** (DP Stará Kremnička, DP Kopernica III) a pri dobývaní **perlitu** (DP Lehôtka pod Brehmi).

Prehľad o dobývaní ostatných surovín a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 22_{BB}**.

4.12.3 Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach

Z ostatných surovín sa v roku 2017 dobývali ložiská **zeolitu, bentonitu, kaolínu, živcov a keramických ílov**. Celková ťažba týchto surovín v roku 2017 stúpila na 234,6 kt.

Neťažilo sa ložisko **tufov, tufitov** a ložisko drahého **opálu**. Celkový počet zamestnancov zamestnaných pri ťažbe týchto surovín sa zvýšil na 60.

Prehľad o dobývaní ostatných surovín a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 22_{KE}**.

4.12.4 Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi

V roku 2017 bola vykonávaná ťažba **dolomitov pre sklárne a dolomitov pre hutníctvo** v DP Malé Kršteňany, DP Malé Kršteňany I, Rajec - Šuja, Rožňové Mítice a Stráňavy - Polom. Celkom bolo vytŕažené 909,9 kt suroviny, čo predstavuje nárast ťažby.

B bolo však zaznamenané zníženie ťažby **dolomitu** v DP Rožňové Mítice a Malé Kršteňany I. V ostatných DP ťažba dolomitov stúpila. Počet zamestnancov pri ťažbe bol 20.

Prehľad o dobývaní ostatných surovín a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 22_{PD}**.

4.12.5 Ostatné suroviny v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi

V roku 2017 sa ťažba **mastenca** na ložisku Mútnik, organizáciou Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa vykonávala.

Organizácia EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma vytŕažila na ložisku mastenca v Gemerskej Polome celkom 14,0 kt **mastenca**. Táto ťažba predstavuje výrazný nárast ťažby touto organizáciou.

Organizácia CRH (Slovensko), a.s. Rohožník vykonávala dobývanie **sadrovca** v bani Fortuna – Gemerská Hôrka a dosiahla ťažbu 37,7 kt. Táto ťažba predstavuje výrazný nárast ťažby touto organizáciou.

Nárast ťažby bol zaznamenaný aj v dobývacom priestore Spišské Podhradie – Dreveník, kde sa vytŕažilo celkom 30,6 kt **travertínu**.

Ťažba **sadrovca a anhydritu** v dobývacom priestore Spišská Nová Ves, dosiahnutá organizáciou VSK a.s. Spišská Nová Ves - Novoveská Huta v bani „Mária“ v Novoveskej Hute bola 7,9 kt, čo predstavuje pokles ťažby.

Na ložisku **sadrovca** „Šafárka“ (DP Spišská Nová Ves I) sa ťažba v roku 2017 nevykonávala.

Organizácia INTOCAST Slovakia, a.s., vyťažila z ekologicky záťažového odvalu v Hnúšti 3,8 kt **brucitu**.

Organizácia ISPA Prešov, s.r.o. v DP Silická Brezová I. v roku 2017 ťažbu **mramoru** nevykonávala.

Organizácia Rudohorská investičná spoločnosť, a.s. Spišská Nová Ves vyťažila prostredníctvom organizácie SABAR, s.r.o. Markušovce celkom 15,7 kt **barytovej suroviny**. Dobývanie **sideritových rúd** však nevykonávala.

Celková ťažba ostatných surovín v roku 2017 stúpila a dosiahla 109,7 kt. Počet zamestnancov pri ťažbe bol 202.

Prehľad o dobývaní ostatných surovín a o počte zamestnancov pri ich dobývaní je uvedený v **Prílohe č. 22_{SNV}**.

5. Bezpečnosť práce a ochrana zdravia pri práci

Základným pilierom, na ktorom je postavená starostlivosť o ochranu a bezpečnosť zdravia pri práci v Slovenskej republike je čl. 36 písm. c) Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého majú zamestnanci v Slovenskej republike právo na spravodlivé a uspokojujúce pracovné podmienky.

Zákony upravujúce bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky platné v Slovenskej republike a predpisy vydané na ich základe sú vydané v súlade s požiadavkami kladenými na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky v Európskej únii a ustanovujú základné požiadavky na to, aby úroveň pracovných podmienok v Slovenskej republike bola vytváraná na podstate spravodlivosti a uspokojenia z práce pre každého zamestnanca, pretože jedine takéto podmienky môžu vytvoriť predpoklad náležite pokojnej a bezpečnej práce, spokojnosť zamestnancov a znížiť predpoklady na vznik úrazov pri vykonávaní pracovnej činnosti.

Tieto predpoklady však ovplyvňuje aj stav a kvalita osobnosti zamestnancov, úroveň ich zodpovednosti a prístupu k plneniu si svojich pracovných povinností, dôslednosť riadiacich a kontrolných zložiek v organizáciách, ako aj riziko práce, pretože pri väčšine pracovných pozícií pri dobývaní nerastov, resp. pri iných činnostiach, ktoré sú dozorované orgánmi hlavného dozoru ide o činnosti pri bezprostrednom styku s horninovým masívom či už podzemí alebo na povrchu, resp. o iné činnosti, na ktoré pôsobia aj vonkajšie nepriaznivé vplyvy, ktoré nie je možné spoľahlivo vylúčiť, pri ktorých pretrvávajú, resp. ktoré zhoršujú už aj tak zvýšené ohrozenie zdravia a života zamestnancov a ktoré sú spojené s vysokým neodstrániteľným rizikom ohrozenia a poškodenia zdravia a tým aj s vyšším výskytom pracovných úrazov a chorôb z povolania.

Údaje o stave vo vývoji pracovnej úrazovosti v roku 2017 spracoval HBÚ z podkladov, ktoré mu poskytli OBÚ Slovenskej republiky a uviedol ich v samostatnej „Správe o stave bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, vývoji pracovnej úrazovosti, chorôb z povolania a iných poškodení zdravia z práce z oblasti hlavného dozoru štátnej banskej

správy SR za rok 2017“, ktorá je zverejnená na internetovej stránke orgánov dozoru www.hbu.sk.

Doplňujúce údaje o počte vyšetrovaných závažných pracovných úrazov a havárií, priemyselných havárií a chorôb z povolania prehľadne uvádzajú **Prílohy č. 28 až č. 32**.

5.1 Banská technológia a bezpečnosť práce

Kompetencie orgánov hlavného dozoru zasahujú aj do oblasti povoľovania technológií pre dobývanie jednotlivých druhov nerastov. Povoľovací orgán pritom dbá, aby organizácie pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom dodržiavali zásady racionálneho a bezpečného využívania zásob nerastných surovín. Za účelom zisťovania skutočného stavu vykonávajú v organizáciách špecializované prehliadky.

Prehľad o používaných dobývacích metódach pri dobývaní ložísk nerastných surovín v podzemí je uvedený v **Prílohách č. 38 a č. 39**.

5.1.1 Hlbinné dobývanie

V Slovenskej republike sú hlbinné bane v obvodoch pôsobnosti všetkých OBÚ. V roku 2017 sa hlbinné dobývanie vykonávalo vo všetkých obvodoch pôsobnosti OBÚ, okrem OBÚ v Košiciach. Hlbinným spôsobom sa dobýva najmä hnedé uhlie a lignit, rudy, magnezit a niektoré ostatné nerasty (napr. mastenec, baryt, sadrovec, anhydrit).

5.1.1.1 Bezpečnosť podzemných diel

Orgány hlavného dozoru kontrolujú pri výkone svojej činnosti okrem dodržiavania predpisov a zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky aj dodržiavanie technológií vedenia banských diel, ich stav a udržiavanie banských diel v bezpečnom stave. Pokiaľ zistia nedostatky alebo porušenia predpisov, na odstránenie zistených nedostatkov vydajú banskí inšpektori záväzné príkazy, ktoré sú súčasťou zápisníč o vykonaných inšpekciách. Odstránenie niektorých nedostatkov (zväčša ide o závažné nedostatky) sa rieši, resp. nariadi rozhodnutím OBU.

V roku 2017 väčšina opatrení nariadených orgánmi hlavného dozoru smerovala k dodržiavaniu technologickej disciplíny, k doplneniu prevádzkovej dokumentácie, k zamedzeniu pádu horniny, k vybavenosti niektorých strojných a dopravných zariadení, k pracovným postupom pri manipulácii s bremenami, k údržbe banských diel a k protivýbuchovej a protizáparovej prevencii na uhoľných baniach. Pozornosť bola venovaná aj používaniu výbušnín pri trhacích prácach.

5.1.1.1.1 Zvislé banské diela

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Bratislave** sa v roku 2017 dobudovalo zvislé vetracie banské dielo na bani Čáry (organizácia HBP, a.s., Prievidza), od ktorého sa očakáva zlepšenie vetracej bilancie v podzemí, pre plánované zvýšenie ťažby lignitu na IX. ŤÚ (ťažobnom úseku).

Ďalšie zvislé diela mali len formu sond pri dobývaní výhradných ložísk zemného plynu a ropy a pri podzemnom uskladňovaní kvapalín a plynov.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Banská Bystrica** sa v roku 2017 nevykonávalo hĺbenie ani prehlbovanie jám (zvislých banských diel). Na činných jamách sa vykonávala iba ich údržba, čistenie a pod. (Slovenská banská spol. s r. o. Hodruša – Hámre: I. a II. úklonná jama, Kremnická banská spoločnosť – IV. šachta).

Razenie komínov sa realizovalo vrtno - trhacími prácami (bez použitia raziacej plošiny) len v organizácii Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša – Hámre.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach** v roku 2017 neboli zvislé banské diela, ani komíny razené ani hĺbené. V prevádzke je udržiavané iba jedno hlavné zvislé banské dielo bane Bankov – Jama Východ nachádzajúca sa v DP Košice (MEOPTIS, s.r.o, Bratislava). Na tejto jame je povolená iba výnimočná jazda ľudí. Ostatné existujúce zvislé banské diela (Hlavná ťažná jama, Jama Západ a Nová vetracia jama) slúžia ako vetracie, resp. únikové cesty.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Prievidzi** sa v roku 2017 hĺbila vetracej šachty (96 m) a razili vetracie kanály (25,71 m), ktoré sú súčasťou výstavby razeného cestného diaľničného tunela Višňové – Dubná Skala a vykonávala ich organizácia SKANSKA SK, a.s., Bratislava.

V činných zvislých banských dielach, ktoré využíva organizácia HBP, a.s., Prievidza (uholné bane) sa vykonávala iba prevádzková údržba a opravy (čistenie vodných stavieb, jamovej žumpy, výmena opotrebovaných sprievodníc, obnova náterov a pod.). Čistenie hlbinných zásobníkov vykonávali záchranári v režime nehavarijných lezeckých zásahov. V hlbinných zásobníkoch sa odstraňovali hlavne nálepy horniny.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Spišskej Novej Vsi** sa v roku 2017 nehĺbilo, resp. nerazilo žiadne zvislé banské dielo.

Existujúce zvislé banské diela (odrezové komíny, odťažbové komíny, zásobníky a pod.) využívané pri vnútroblokovej príprave dobývacích blokov a pod., ktorých je celkom 8, boli priebežne udržiavané v bezpečnom stave.

5.1.1.1.2 Dlhé banské diela

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Bratislave** v roku 2017 boli razené dlhé banské diela na bani Čáry. Na ich razenie boli použité raziace kombajny typu GPK a vrtno - trhacie práce. Banské diela boli razené v kruhovom profile KC – 0 – 04, KC – 0 – 06, KC – 0 – 08 a v profile 5-DVSP. Ako výstuž sa používala oceľová výstuž K – 24, TH – 29, banské drevo, železobetónové pažnice a ťahokov.

Z hľadiska účelu razenie týchto banských diel prevažoval podiel razenia otvárkových a prípravných chodieb pre zabezpečenie ďalších stenových porubov na IX. ŤÚ (ťažobnom úseku).

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici** v roku 2017 boli razené dlhé banské diela v organizácii Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša Hámre, ktorá vyrazila 3.031,6 m dlhých banských diel a v organizácii ORTAC, s.r.o. Kremnica, ktorá vyrazila 12 m dlhých banských diel (vodorovných).

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach** v roku 2017 neboli razené žiadne banské diela.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Prievdzi** v roku 2017 bola prevažná časť dlhých banských diel vyrazená v uhlí. Spolu bolo vyrazené 8 356,0 m dlhých banských diel, z toho pomocou kombajnov bolo vyrazené 5 655,0 m dlhých banských diel. Spôsob razenia dlhých banských diel sa nezmenil. Nové technológie pri razení neboli použité. Razenie bolo vykonávané dvomi spôsobmi: ručným spôsobom vrtno - trhacími prácami, mechanizovaným spôsobom raziacími kombajnmi typov GPK, GPK 4.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Spišskej Novej Vsi** v roku 2017 boli razené horizontálne banské diela v organizáciách SLOVMAG, a. s. Lubeník – 193,5 m, SMZ, a.s. Jelšava – 210,0 m, GE.NE.S, a.s. Hnúšťa – 153,5 m, VSK, a.s. Novoveská Huta – 0 m, SABAR, s.r.o. Markušovce – 76,0 m, CRH (Slovensko) a.s. Rohožník, baňa Fortuna Gemerská Hôrka – 550,0 m, EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma – 301,5 m. Spôsob razenia horizontálnych banských diel sa na rudných a nerudných ložiskách nezmenil. Vykonávajú sa spravidla vrtno-trhacími prácami.

5.1.1.1.3 Likvidácia vyrúbaných priestorov

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Bratislave** sa v roku 2017 Likvidácia vyrúbaných priestorov nevykonávala.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici** v roku 2017 prebiehala ťažba rúd v bani Rozália Slovenskej banskej spol. s r. o. Hodruša – Hámre, kde je používaná dobývacia metóda „Dovrchné zátinkovanie bez výstuže, krátkymi vrtmi, s odťažbou škrabákovým vrátkom“. Pri tejto metóde sa výstuž nepoužíva, je nahradená ochrannými vnútroblokovými piliermi. Pri dobývaní a príprave bloku sa vytvárajú a ponechávajú ochranné piliere, o min. rozmeroch 3 x 3 m, čím sa dosiahne požadovaná bezpečnosť na dobývke. Likvidácia bloku pozostáva z doťaženia bloku a likvidácie niektorých pilierov s bilančným zrudnením a príp. čiastočným podsadením jalovinou.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach** sa v roku 2017 nevykonávali žiadne likvidačné práce. Prípadne vzniknuté nežiaduce napätovo - deformačné zmeny v masíve sú zaznamenávané požadovaným spôsobom na počítačovom systéme vyvedenom na dispečing (ide o baňu Bankov v DP Košice - MEOPTIS, s.r.o, Bratislava).

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Prievidzi** v roku 2017 bolo z dôvodu skončenia dobývania v jednotlivých ťažobných úsekoch dobývacích priestorov Cigel', Handlová a Nováky potrebné pristúpiť k likvidácii vyrúbaných priestorov. Išlo o plánovanú banskú činnosť, ktorá podlieha povoleniu orgánom štátnej banskej správy. Predmetom tejto činnosti bola likvidácia hlavných banských diel spočívajúca v demontáži a vývoze (strojných, elektrických) zariadení a energetických sietí (káblov, potrubí). Následne došlo k plieneniu výstroja a výstuže banských diel. Finálnou fázou bolo uzatváranie banských diel projektovanými hrádzami a zaplavovanie vyrúbaných priestorov popolčekomou zmesou. Uzatváracie objekty (murované resp. betónové proti - prievalové hrádze) sú vybavené príslušnými vývodmi na odvádzanie banských vôd a plynov z vyrúbaných priestorov, ktoré sú monitorované. Ich kontrola a spôsob evidencie je vykonávaná zamestnancami HBP, a.s. Prievidza podľa príslušných ustanovení bezpečnostných predpisov pre podzemie.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Spišskej Novej Vsi** v roku 2017 bolo vykonávané zabezpečovanie a likvidácie vyrúbaných priestorov v organizáciách dobývajúcce ložiská podzemným spôsobom: Slovmag, a. s. Lubeník – baňa Studená, SMZ, a.s. Jelšava – baňa Miková a Dúbrava, RIS, a.s. Spišská Nová Ves – baňa Poráč, VSK, a.s. Novoveská Huta – baňa Maria, GE.NE.S, a.s. Hnúšťa – baňa Mútnik.

Likvidácia vytŕažených priestorov bola vykonávaná:

V organizácii RIS, a.s. Spišská Nová Ves, ktorá má určený osobitný DP Poráč I a v organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce, ktorá vykonáva v tomto dobývacom priestore na základe zmluvy banskú činnosť. Toto výhradné ložisko sa dobýva technológiou s použitím dobývacej metódy „Medziobzorové dobývanie krátkymi vrtmi na zával“ so samovoľným zavalovaním vydobytého priestoru, kde nevznikajú otvorené vyrúbané priestory takého rozsahu, aby došlo k ohrozeniu bezpečnosti prevádzky a zamestnancov. Prejav dobývania je na povrchu vymedzený závalovým pásom, v ktorom vzniknuté terénne poklesy (prepadliská) sú priebežne zavážané inertným materiálom – elektrárenským popolčekom, ako následná rekultivácia. V priebehu roka 2017 neboli zistené výrazné zmeny oproti predchádzajúcemu roku, čo súvisí s výraznou redukciou dobývacích prác a úbytkom ťažiteľných zásob.

V organizácii VSK, a.s. Novoveská Huta – baňa Maria (Sadrovka), ktorá dobýva v DP Spišská Nová Ves. Organizácia výhradné ložisko dobýva technológiou s použitím dobývacej metódy „Obzorové dobývanie na skládku“ s riadenou likvidáciou vyrúbaného priestoru s prejavom podrúbania až na povrch v závalovom pásme. Na základe výzvy tunajšieho úradu bol Technickou Univerzitou v Košiciach Fakulty BERG spracovaný odborný posudok - geotechnický model horninového masívu ložiska. Pri inšpekčných kontrolách bolo zistené, že vyrúbané priestory boli vyplnené závalovým materiálom s prejavom až na povrch v závalovom pásme a organizácia v rámci svojich možností realizuje technické práce pre likvidáciu vyrúbaných priestorov. V roku 2017 organizácia výrazným spôsobom obmedzila ťažbu, vrátane prípravných prác na likvidáciu vydobytých priestorov a to takmer na nulu (sedem pracovníkov). Z hľadiska vzniku možných rizík a nebezpečných stavov v oblasti bezpečnosti osôb a majetku vplyvom podrúbania a prejavov na povrch, tunajší úrad odporučil spracovať organizáciou podklad, v ktorom určí najviac rizikové oblasti v priestore bane a zároveň určí potrebný rozsah prípravných banských prác na vykonanie najnutnejšej likvidácie vydobytých priestorov, ktorá zabezpečí aspoň nateraz základnú bezpečnosť

a stabilitu povrchu pred náhlym a nekontrolovaným prejavom. Situácia je v tejto oblasti nateraz uspokojivá, nakoľko prejav likvidácie sa priebežne prejavuje aj na povrchu.

V organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník – baňa Studená, ktorá dobýva ložisko v DP Lubeník technológiou s použitím dobývacej metódy „Dobývanie otvorenou komorou z 2. medziobzorových chodieb“ s riadenou likvidáciou vyrúbaného priestoru s prejavom podrúbania až na povrch v závalovom pásme. Organizácii bol vydaný záväzný príkaz, ktorý rieši problematiku ochrany pracovníkov pri samotnom dobývaní v súvislosti s ich ochranou pred nežiaducimi účinkami tlakovej, rázovej a zvukovej vlny vyvolanej náhlym zavalením prázdnych vydobytých priestorov po vydobytí ložiska (piestový efekt), ako aj problematiku geodetického zamerania povrchu v závalovom pásme z hľadiska kontroly prejavu poklesov. Organizácia realizuje priebežne likvidáciu vyrúbaných priestorov tak, aby bol zabezpečený dostatočný predstih tejto likvidácie pred rúbaním zásob v komore na nižšom obzore. V roku 2017 organizácia nevykonala likvidáciu vyrúbanej komory likvidáciou stropného a medzikomorového piliera. Likvidácia vydobytých priestorov sa prevažne orientovala na likvidáciu piliera výpustného systému. V súčasnosti je stav čo sa týka postupnosti dobývania a následnej likvidácie vyrúbaných priestorov uspokojivý a je naďalej monitorovaný.

V organizácii SMZ, a.s. Jelšava, ktorá v DP Jelšava – ložisková časť bane Miková a Dúbrava dobýva technológiou s použitím dobývacej metódy so zakladaním vyrúbaných priestorov základkovým materiálom. Súčasne realizuje riadenú likvidáciu vyrúbaných priestorov, ako pozostatok po dobývaní dobývacou metódou „otvorenou komorou“ s prejavom podrúbania až na povrch. Organizácii bol vydaný záväzný príkaz, ktorý rieši obdobnú problematiku ako v organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník a taktiež problematiku priestorového zamerania vydobytých nezlikvidovaných priestorov v podzemí Mikovskej časti ložiska tzv. „Mikovský klobúk“ v súvislosti s navrhnutím ich zabezpečenia a likvidácie. Inšpekčná kontrola bola zameraná na kontrolu plnenia podmienok záväzného príkazu. Na konci roka 2016 bolo za účasti organizácie a zástupcov štátnej banskej správy, ako aj tímu odborných pracovníkov Technickej Univerzity v Košiciach Fakulty BERG navrhnuté vypracovanie ďalšieho 3D modelu, ktorý nasimuluje situáciu, kde sa zohľadní geotechnický stav horninového masívu ložiska pri porušení „bariérneho piliera“, nakoľko najaktuálnejší model ukázal výrazné oslabenie horninového masívu v tejto oblasti. Ďalej boli navrhnuté ďalšie úlohy v súvislosti s docielením ešte presnejšieho zamerania vnútrajška kaverny (nasadenie drona), ako aj poklesov povrchu nad kavernou (presná nivelácia resp. satelitné zameranie). V tomto roku z hľadiska náročnosti a rozsahu zadaných úloh nebolo možné prerokovať výsledky nového modelu a táto problematika sa presúva na začiatok roka 2018.

Z výsledkov inšpekčnej činnosti je zrejmé, že zvýšenú pozornosť je treba taktiež venovať stabilite vnútroblokových pilierov pri výstupkovom dobývaní so zakladaním vydobytého priestoru s dôrazom na bezpečnosť zamestnancov a prevádzky a teraz aj na výrubnosť úžitkového nerastu s poukázaním na možné predčasné ukončenie dobývania z dôvodu ich prelomenia resp. deštrukcie v procese dobývania (nedodržaná súosť pilierov, silné tektonické porušenie pilierov, vysoký štíhlostný pomer pilierov). Pri týchto neočakávaných situáciách sa odpíšu značné množstvá zásob.

V organizácii GENES, a.s. Hnúšťa – baňa Mútnik, ktorá v DP Hnúšťa – Mútnik dobýva technológiou s použitím dobývacej metódy „Medziobzorové dobývanie magnezitu na zával“.

Prejav podrúbania na povrch, ktorý je vymedzený závalovým pásmom nad vydobytými priestormi, nie je v súčasnosti veľmi evidentný, nakoľko tento priestor je už značne zarastený bujnou vegetáciou. Je možné konštatovať, že pri dobývaní tohto pomerne plytko uloženého ložiska, vplyvom dostatočného nakyprenia nadložných hornín, dochádza vzhľadom k hĺbke dobývania k vyplneniu vydobytých priestorov do takej miery, že k prejavu na povrch nedochádza. Od predchádzajúcej kontroly v roku 2016 sa situácia v podzemnej prevádzke bane Mútnik, čo sa týka rozsahu a veľkosti vydobytých priestorov výrazne nezmenila. Vo východnej časti pracoviska D58/II MO pri K 12 došlo k prelomeniu stropu a tým došlo k vniknutiu závalového materiálu z nadložia do vydobytého priestoru, čo má veľmi priaznivý vplyv na geostatický stav horninového masívu. Každoročne organizácia vykonáva ročné zameranie nivelačného bodového poľa, v súvislosti s meraním poklesov štátnej cesty III/531 013 Hnúšťa – Polom a taktiež v súvislosti s kontrolou stability ochranného piliera pod cestou zo strany zárezu. K výrazným poklesom a pohybom štátnej cesty v súčasnosti na základe merania nedochádza. Stav je uspokojivý.

5.1.1.1.4 Dobývacie metódy

V obhode pôsobnosti **OBÚ v Bratislave** sa v roku 2017 vykonávalo dobývanie v bani Čáry, na IX. ťažobnom úseku bane na stenovom porube č. 109 019-70 dvojhubnovým kombajnom EDW-150-2L. Rozsah dobývanej mocnosti je v rozpätí od 1,8 do 3,6 m. Ako dobývací metóda sa používalo stenovanie v lavici na zával. Na zaistenie pracovného priestoru pri dobývaní lignitu sa na bani Čáry používala v roku 2017 mechanizovaná štítová banská výstuž BMV 1Mi. Priemerná mocnosť sloja bola 4,50 m, dobývaná výška bola cca 3,2 m. Šírka stenového porubu bola 53 m.

V obhode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici** sa v roku 2017 vykonávalo dobývanie na bani Rozália Slovenskej banskej spol. s r. o. Hodruša – Hámre, ktoré bolo v prevažnej miere vykonávané schválenou dobývacou metódou „dovrchné zátinkovnie bez výstuže krátkymi vrtmi s odtlačbou škrabákovým vrátkom“. Nakoľko boli prieskumom overené aj strmé žilné štruktúry, na ich dobývanie sa používa schválená dobývací metóda „dobývanie na skládku“.

Dobývanie spoločnosťou ORTAC, s.r.o. Kremnica bolo situované do prekopu P-1 v priestore, kde tento prechádza žilou Schrämen. Tu boli vyrazené sledné chodby v smere pokračovania rudnej žily na ľavú i pravú stranu prekopu P-1. Samotné dobývanie bolo realizované bez použitia ťhačích prác s mechanickým ručným rozpojovaním. Odtlačba z dobývky bola realizovaná lopatovým nakladačom ML-12-V do prekopu P-1 a odtiaľ koľajovou dopravou pri použití akumulátorovej lokomotívy a banských vozov 0,6 m³ s bočným výklopom.

V obhode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach** sa v roku 2017 nevykonávalo dobývanie v podzemí.

V obhode pôsobnosti **OBÚ v Prievidzi** v roku 2017 pri dobývaní uhľových ložísk nedošlo k zmenám a dobývanie prebiehalo v súlade so schváleným POPD. Boli používané

dobývacie metódy stenovanie s riadeným závalom v nadstrope s použitím komplexnej mechanizácie, stenovanie v lavici na riadený zával s použitím komplexnej mechanizácie, stenovanie s riadeným závalom v medzistroke s použitím komplexnej mechanizácie.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Spišskej Novej Vsi** sa v roku 2017 pri dobývaní ložísk v podzemí používali dobývacie metódy obdobne ako v predchádzajúcom období. V prevádzke bolo celkovo 30 dobývok.

V organizácii SABAR, s.r.o. Markušovce sa vykonávala ťažba barytových rúd dobývacou metódou otvorená komora – modifikácia „kapsovanie“ – 4 dobývky.

V organizácii CRH (Slovensko) a.s. Rohožník, baňa Fortuna v DP Gemerská Hôrka sa v roku 2017 dobývanie nevykonávalo. Úžitková surovina - sadrovec a anhydrit bola získaná pri razení horizontálnych banských diel.

Na ložisku SMZ, a.s. Jelšava najpoužívanejšou dobývacou metódou je výstupkové dobývanie so zakladaním vyrúbaných priestorov na 10 dobývkach a na dobývkach, ktoré používali dobývaciu metódu otvorená komora sa vykonávali likvidačné práce na 2 dobývkach.

V organizácii SLOVMAG, a.s. Lubeník sa používala dobývací metóda medziobzorové dobývanie na zával na 6 dobývkach.

V organizácii VSK, a.s. Novoveská Huta je dlhoročne zaužívané dobývanie na skládku, v roku 2017 tu boli 2 dobývky.

V organizácii Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa sa v roku 2017 pre dobývanie magnezitu používala dobývací metóda medziobzorové dobývanie na zával na 2 dobývkach.

Organizácia EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma na ložisku mastenca v Gemerskej Polome pokračovala v skúšobnej prevádzke dobývacej metódy – „Dobývanie chodbicovaním so zakladaním vydobytých priestorov“. Vydobyté priestory sú vyplnené základkou, ktorá je pripravovaná v semimobilnej betonárke na povrchu a do podzemia sa prepravuje koľajovým remixérom typu KBM 11. Dobývanie bolo vykonané na 4 dobývkach.

Prehľad o priemernom počte a rozmiestnení stenových porubov a dobývok je uvedený v **Prílohách č. 38 a č. 39**.

5.1.1.1.5 Vetranie baní

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Bratislave**:

Vetranie bane Čáry bolo zabezpečované hlavným ventilátorom typu ARB 1 – 1400 – 270° o výkone 75 kW, ktorý je umiestnený na povrchu vo ventilátorovni na výdušnom vrte VV1. Systém vetrania je diagonálny (priečny). Vťažným banským dielom je úpadnica U1, výdušným banským dielom je vrt VV1 o priemere 1 600 mm. Prisávanie je vrtom VV5, úpadnicou U2 a jamou VJ-1.

V roku 2017 vetranie pracovísk na IX. ŤÚ bolo zabezpečené jedným výpomocným ventilátorom APXE-630, ktorý bol zabudovaný vo vetracom objekte v chodbe č. 109 602.

Vetranie neprerazených banských diel bolo realizované separátnym vetraním – fúkacím. Na separátne vetranie sa používali lutnové ventilátory APXE – 400 a APXE – 500, kovové a flexibilné vetračky (lutne). Utesňovanie spojov sa vykonávalo gumovým tesnením.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici:**

Vetranie bane Rozália bolo umelé, sacie, zabezpečené hlavným ventilátorom. Neprerazené banské diela boli ovetrávané separátnym vetraním.

Na prelome rokov 2014 a 2015 nastala zásadná zmena vo vetraní. Zmena spočíva v odstavení hlavného ventilátora v autotuneli, umiestnení nového hlavného ventilátora na XIV. obzore, zmene smeru vetrov v komínoch VK-0, VK-1 a na XII obzore (čerstvé vetry) s následným odvádzaním opotrebovaných vetrov smerom na šachtu Roveň, stavbe usmerňujúcich a regulačných vetracích objektov. Vtážené vetry sú do podzemia privádzané dvoma prúdmi. Prvá vetva vtážených vetrov prichádza cez úvodnú štôľňu a vetracie komíny V-KR-I a V-KR-II, ďalej cez I. a II. úklonnú jamu na XIV. obzor až po úpadnicu U-1, kde sa stretáva s druhou vetvou prechádzajúcou do podzemia cez komíny VK-0, VK-1 na VIII obzor, následne obzormi IX, X, XI a XII cez komín VK-I-XIV na XIV obzor nad úpadnicu U-1. Následne sa vetrací prúd delí na dve vetvy. Prvá ovetráva XIV. obzor a druhá prechádza cez U-15 a U-16 na XV, XVI, XVII obzor. Výdušné vetry zo XVII., XVI., XV. obzoru sú odsávané pomocnými ventilátormi a privádzané do chodby na XIV. obzore, kde sa spájajú s výdušnými vetrami zo XIV. obzoru a ďalej sú vyvedené k HBV. Na základe výsledkov vypracovanej vetracej bilancie bane Rozália je zrejmé, že privádzané množstvo vzduchu na ovetrávanie podzemných pracovísk je dostatočné.

Pravidelné meranie banského ovzdušia podľa § 146 ods. 1 a 2 vyhl. SBÚ č. 21/1989 Zb. bolo vykonávané v réžii spoločnosti, vlastnými kalibrovanými meracími prístrojmi rovnakého typu aké pri meraniach používa HBZS Prievidza.

Vetranie podzemných priestorov v DP Kremnica, kde vykonáva dobývanie spoločnosť ORTAC, s.r.o. Kremnica je zabezpečené priebežným vetracím prúdom cez štôľňu Andrej, komín K-1 do štôľne Milan, ktorá je cca 50 m nad úrovňou štôľne Andrej.

Napájanie hlavných ventilátorov je riešené v súlade s požiadavkami banských bezpečnostných predpisov dvoma prírodnými vedeniami.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach:**

Na základe rozhodnutia Hlavného banského úradu o povolení výnimky z § 118 ods. 2 vyhlášky SBÚ č. 21/1989 Zb. (upustenie od požiadavky umelého vetrania bane) sa vetranie používaných banských diel (baňa Bankov) vykonáva iba prirodzeným priechným vetracím prúdom pri dodržiavaní podmienok určených vyššie uvedeným rozhodnutím. Tento prirodzený ťah banských vetrov vyhovuje ďalším požiadavkám vyhlášky SBÚ č. 21/1989 Zb. Kontrola parametrov je zabezpečovaná mesačným meraním.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Prievidzi:**

Na bani (TÚ) Cigeľ v priebehu roka 2017 v prvej vetracej oblasti (stará baňa) nedošlo k zmenám vo vedení banských vetrov, výdušné vetry sú naďalej odvádzané na povrch vetracím vrtom V-1-12 a chodbou č. 103-0. V druhej vetracej oblasti (VII. pole) nedošlo k zmenám vo vedení banských vetrov, ale došlo k podstatnému zníženiu celkového objemového prietoku vetrov. Bolo vytvorené samostatné vetracie oddelenie - SVO č. 1 pre blok č. 270 041.

Hlavné vtážené banské diela: Jama č. 173-0, vetrací vrt pri Jame č. 173-0, Hlavná štôľňa č. 101-0 a štôľňa č. 70 101-0.

Hlavné výdušné banské diela: Jama č. 275-0 (hlavný ventilátor ARB 1 600), vetrací vrt V-1-12, štôlna č. 103-0 (Južný vetrací prekop – Južná 3).

V danom roku nebola v Bani Cigeľ vykonaná žiadna zásadná zmena v systéme vetrania bane.

Na bani (TŤÚ) Handlová sú dve vetracie oblasti: do vetracej oblasti Južná VI. patrí 7. a 12. pole; do vetracej oblasti Nová východná vetracia šachta (NVVŠ) patrí 8. pole.

Hlavné vŕažné banské diela na bani Handlová: štôlna - Nová štôlna, Stará štôlna; jamy - Centrálna jama, Južná V., Východná ťažná jama a Južná VII (skratové vedenie vetrov).

Hlavné výdušné banské diela na TŤÚ Handlová: jamy – Južná VI , NVVŠ a Hlavná šachta. Samostatné vetracie oddelenie Hlavná šachta sa používa na vetranie hlavného skladu výbušnín v Bazalte.

V danom roku nebola v Bani Handlová vykonaná žiadna zásadná zmena v systéme vetrania bane.

Na bani (TŤÚ) Nováky nedošlo v oblasti hlavného vetrania k žiadnej podstatnej zmene. Vetrací systém bane tvoria tri vetracie oblasti vzájomne prepojené na vŕažnej strane. Vo vetracej oblasti výdušnej F-jamy sa nachádza bývalý 2. ťažobný úsek (I. horizont) a priestory 6. ťažobného poľa, revír „Juh“ (II. horizont). Počas roka v tejto vetracej oblasti prebiehalo len razenie banských diel v 6. ťažobnom poli. Vetranie bolo zabezpečené hlavným ventilátorom ARD 2800 s reguláciou otáčok cez frekvenčný menič. Vo vetracej oblasti výdušnej B-jamy došlo o 15 % k zníženiu výkonu hlavných ventilátorov ARK 2000, ktoré sú plynule regulovateľné dvojicou frekvenčných meničov. Hlavné ventilátory pracovali celoročne v striedavej prevádzke v mesačných intervaloch. Vo vetracej oblasti výdušnej H - jamy sú inštalované výkonné hlavné ventilátory ARD 2800 s príkonom väčším ako 1 MW, ale na základe reálnych potrieb bane bol výkon hlavného ventilátora cez frekvenčný menič znížený príkom na cca 125 kW. Ani tu nenastala z hľadiska vetrania žiadna podstatná zmena. Vŕažná G-jama slúžila na prívod menej ako polovice vŕažných banských vetrov (cca 40%) a druhá časť vetrov bolo do tejto oblasti privádzaná od vŕažnej A-jamy.

Hlavné vŕažné banské diela: A-jama, S-jama

Pomocné vŕažné banské dielo: G-jama

Ostatné vŕažné banské diela: C-jama a J-jama.

Hlavné výdušné banské diela: B-jama, F-jama a H-jama.

V danom roku nebola v Bani Nováky vykonaná žiadna zásadná zmena v systéme vetrania bane.

V obhode pôsobnosti **OBÚ v Spišskej Novej Vsi:**

SABAR, s.r.o. Markušovce – baňa Poráč: Vetranie bane je umelé, sacie, vyvolané podtlakom hlavného ventilátora na výdušnej jame Poráč. Vetraciu sieť tvorí jedno samostatné vetracie oddelenie (SVO Poráč). Hlavným vŕažným objektom čerstvých vetrov je štôlna Krížová a Rochus štôlna. Podružným vŕažným objektom je úpadnica z povrchu na III. obzor, starecké dobyvky, štôlna a komíny prepojené s povrchom.

SMZ, a.s. Jelšava: Umelé vetranie pracovísk v podzemí je zabezpečené hlavným ventilátorom, ktorý je umiestnený na povrchu. V prevádzke bol ventilátor F – 04. Ventilátorom sú ovetrávané horizonty 323, 350 a 390 m. n. m. a to pracoviská výstupkového

dobývania sektorov D a E, otvorené komory a presýpacia stanica. Čerstvé vetry na tieto pracoviská sú privádzané cez hlavné vŕažné banské diela a postupne sú vedené cez pracoviská horizontu 323, 350 až na výdušný horizont 390 m. n. m., odkiaľ sú hlavným ventilátorom odvádzané vetracou šachtou na povrch. Podzemným ventilátorom typu FLÄKC WOODS PFSX-335-140 umiestnenom na horizonte 306 m. n. m. sú ovetrávané pracoviská výstupkového dobývania (sektor J1, J2, S1, S2, S3, S4, S5, S6, S7) na horizonte 220 m. n. m.. Čerstvé vetry na tieto pracoviská sú privádzané cez hlavné vŕažné diela a postupne sú vedené cez pracoviská horizontu 220 m. n. m., cez systém výdušných komínov na horizont 306 m. n. m. až na výdušný horizont 390 m. n. m., odkiaľ sú hlavným ventilátorom odvádzané šachtou na povrch.

SLOVMAG, a.s. Lubeník: Systém vetrania na bani Lubeník je skoncentrovaný do jedného vetracieho oddelenia napojeného na hlavné výdušné dielo jamy Hlinka, kde sú inštalované aj rezervné ventilátory, stabilne napojené na existujúci vetrací systém. Banské vetry boli vedené vŕažnými banskými dielami až na XI. obzor, výdušnými prekopmi na úrovni VII. a IX. obzoru vetracou jamou Hlinka na povrch. V zimnom období je používaný ohrev vŕažných vetrov na ohlbní Hlavnej jamy.

VSK, a.s. Novoveská Huta: Pre zaistenie vetrania podzemných pracovísk je vetrací systém spojený cez 0-tý obzor s povrchom štôľňou, ktorou je vedený vŕažný prúd a výdušným komínom s dovrchnou chodbou, ústiacou k sacej strane hlavného ventilátora – táto cesta slúži pre vedenie celkového výdušného vetrného prúdu. Vetrание 0-tého obzoru je zaistené vŕažným vetrným prúdom cez štôľňu. Na I. obzor sú vŕažné vetry vedené 1. úpadnou chodbou – výdušný vetrný prúd vedie systémom výdušných komínov vo východnej časti ložiska k hlavnému ventilátoru, ku ktorému vedie celkový výdušný prúd. Vŕažné vetry na II. obzore sú vedené z 0-tého obzoru 2. úpadnicou a z I. obzoru komínmi. Spojený výdušný vetrný prúd je vedený komínmi ku hlavnému ventilátoru. Ovetrávanie III. obzoru nie je zabezpečené z dôvodu zatopenia obzoru.

Gemerská nerudná spoločnosť, a. s. Hnúšťa: Pracoviská v podzemí sa ovetrávali umele pomocou hlavného ventilátora, ktorý je umiestnený v povrchovej ventilátorovni nad vyústením vetracej šachty. Vŕažné diela sú ústie Nižnej štôľne, autotunel Barbora a rampa. Hlavné výdušné dielo je vetracia šachta situovaná v blízkosti autotunela.

CRH (Slovensko), a.s. Rohožník, baňa Fortuna v Gemerskej Hôrke: V priebehu roku 2017 bola dokončená a skolaudovaná stavba „Ventilátorovňa bane Fortuna Gemerská Hôrka“ v podzemí na horizonte 210 m n. m., vo vzdialenosti 185 m od vyústenia výdušnej štôľne na povrch, ktorá bola realizovaná ako druhé otvárkové a únikové banské dielo. V uvedenej ventilátorovni bol osadený hlavný banský ventilátor typu ALM 1250-420-6/36°-6/30,0 VSZ, ktorý zabezpečuje vetranie bane. Neprerazené banské diela sú ovetrávané separátne pomocou ľuňových ventilátorov.

EUROTALC s.r.o., štôľňa Elisabeth, Gemerská Poloma: Baňa „Elisabeth“ v Gemerskej Polome je vetraná pomocou hlavného banského ventilátora typu AVH 140.45.4.8. Ako hlavné vŕažné banské dielo slúži otvárková štôľňa, ako výdušné banské dielo slúži vetrací komín „Werner“. Neprerazené banské diela a dobývacie chodby sú ovetrávané separátnym ľuňovým ťahom s priemerom 700 mm.

GEMER-ORR, s.r.o. Humenné, baňa „Mária“ Rožňava: Vetranie banských diel a jednotlivých pracovísk bolo zabezpečované umiestnením 7 ventilátorov v podzemí, z toho 5 ventilátorov typu APXE 630, jeden ventilátor typu APXE 500 a jeden ventilátor typu APXE 400 a separátnym lúťňovým ťahom o celkovej dĺžke 800 m.

5.1.1.1.6 Požiarna ochrana a prevencia v podzemí

Požiarna ochrana a prevencia v podzemí má zásadný, až existenčný význam najmä v prípade hlbinných uhoľných baní, kde je jednou zo základných požiadaviek na bezpečnosť práce pri banskej činnosti v podzemí.

Počiatkové štádiá vzniku požiarov v podzemí uhoľných baní sú zapríčinené samotnou oxidáciou uhoľnej hmoty a prejavujú sa tzv. záparami, t. j. zvýšenej teploty uhoľnej hmoty a vylučovaním vodných pár a oxidov uhlíka a ďalších plynov z ohniska zápary. Ich sledovaním a kontrolou sú poverovaní osobitne vyškolení pracovníci ťažobných organizácií.

Požiarna ochrana a prevencia v podzemí má však zásadný význam aj pri činnosti vykonávanej banským spôsobom v podzemí, resp. pri banskej činnosti v neuhoľných baniach.

Zákon č. 51/1988 Zb. v § 8c ods. písm. e) klasifikuje hasiace prístroje, stabilné hasiace zariadenia, alebo hasiace systémy iné ako stabilné hasiace zariadenia v strojoch, mechanizmoch, technických zariadeniach, elektrickú požiarnu signalizáciu, alebo inú signalizáciu ohlasujúcu požiar, ako elektrickú signalizáciu v strojoch, mechanizmoch, technických zariadeniach, ak sú určené do podzemia, ako vybrané banské zariadenie, čo znamená, že pre ich použitie v podzemí je potrebné splniť predpísané náležitosti.

Orgány hlavného dozoru na prevenciu pred požiarom v podzemí vydali už v minulosti množstvo opatrení a naďalej jej venujú náležitú pozornosť.

V obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave:

Základom požiarnej prevencie na bani Čáry sú vecné prostriedky slúžiace na zdolávanie požiaru. Sú to predovšetkým požiarny vodovod, hasiace prístroje (práškové P-6 Te v podzemí a snehové S-5 KTe na zabezpečenie lokomotív), piesok a požiarny sklad.

Z výsledkov skúšok na stanovenie výbušnosti a horľavosti lignitového prachu, ktoré vykonal VVUÚ a.s. Ostrava – Radvanice (skúšobný protokol č. A01564-03-01 zo dňa 04.05.2001) vyplýva, že lignitový prach je horľavý ale nie je výbušný. Kontrolnými meraniami sa táto skutočnosť pravidelne preukazuje. Baňa Čáry je zaradená medzi bane neplnajúce.

Zneškodňovanie uhoľného prachu sa na bani Čáry vykonáva zmáčaním vodou na rezných orgánoch dobývacích a raziacich kombajnov, na presypoch automaticky skrúpaním. Likvidácia usadeného uhoľného prachu sa vykonáva mechanicky čistením, zvlhčením lignitového prachu výdušnými vetrami o vlhkosti 96 až 100 %.

Zdroje prašnosti (presypy) sú odvetrávané výdušnými vetrami, ktoré lignitový prach zvlhčujú tak, že ho nemožno uviesť do vznosu.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici:**

V Slovenskej banskej, spol. s r. o. sú v súlade s požiadavkou § 172 ods. 2 vyhl. SBÚ č. 21/1989 Zb. po dohode s HBZS, pre prípad potreby, na likvidáciu požiaru stanovené miesta s možnosťou odberu vody (nultý obzor – na ústí štôlne, na nárazisku I. úklonnej jamy, VIII. obzor – pri m. b. č. 6 stará HDŠ (za hrádzou), X. obzor - sever, v ochoznej chodbe, bývalá prečerpávací stanica, XII. obzor – sever v ochoznej chodbe pri m. b. č. 5, XIV. obzor, sever – voľná hĺbka II. úklonnej jamy, VDŠ, XIV. obzor, juh – Nová Rozália jama a NOŠ, XV. obzor - pomocné čerpacie stanice sú pod úpadnicami U-1 (na XV. obzore), U-15 (na XVI. obzore), a U-16 (na XVII. obzore), hlavná čerpacia stanica je v úpadnici U-6 (12 m pod XV. obzorom).

Na prípadnú likvidáciu požiaru sú v podzemí rozmiestnené ručné hasiace prístroje nasledovne:

5 ks RHP v podzemí (sklad výbušnín, čerpacia stanica, strojovňa ŤS)

7 ks RHP je umiestnených v banských dieslových lokomotívach

8 ks RHP sú uložené v havarijnom sklade

Spoločnosť ORTAC, s.r.o., Kremnica mala v podzemí v DP Kremnica zabezpečenú protipožiarnu ochranu banským vodovodom.

Z dôvodu ukončenia banskej činnosti a likvidácii bane Dolina, a.s., Veľký Krtíš v DP Modrý Kameň k 30. 06. 2015 sa už zneškodňovanie uhoľného prachu nevykonáva. Tiež nie sú prevádzkované priestory s nebezpečenstvom výbuchu uhoľného prachu.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach:**

Protipožiarna ochrana v podzemí bane Bankov je v súčasnosti zabezpečovaná len rozmiestnením hasiacich prostriedkov (umiestnením prenosných hasiacich prístrojov v hlavnej čerpacej stanici a na náraziskách Jamy Východ a Hlavnej jamy) a minimálneho nevyhnutného množstva požiarnej výzbroje. Skladovanie plynov, horľavých kvapalín a tuhých mazív v podzemí sa nevykonáva.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Prievidzi:**

V uhoľných baniach je nebezpečenstvo vzniku endogénnych požiarov (zápar), a preto sa na zabezpečenie požiarnej ochrany v podzemí používajú zariadenia na sledovanie a včasné zistenie vznikajúcej zápary (kontinuálne analyzátory, čidlá metánomernej ústredne a termočlánkové čidlá v miestach predpokladaných zápar). Na zdoľávanie už vzniknutého endogénneho alebo exogénneho požiaru je v banských dielach vedený požiarly vodovod a sú pripravené (rozmiestnené) hasiace prostriedky, najmä hasiace prístroje. Na uzatváranie požiariska je zriadený rozvod zaplavovacej popolčekovej zmesi a rozvod plynného dusíka na inertizáciu a chladenie požiariska.

Banské požiare sa likvidujú priamym zásahom, v prevažnej miere aj priestorovým uzatváraním požiariska filtračnými hrádzami zaplavovanými popolčekom dopravovaným v centrálnom zaplavovacom systéme.

V roku 2017 na ŤÚ Cigeľ nebola zaznamenaná žiadna zápara.

V roku 2017 na ŤÚ Handlová vzniklo celkom 11 zápar, ktoré boli zlikvidované vypustením ohniska zápar, zaistením drevenými výdrevami a následným zaplavením popolčekovou zmesou, resp. dvojzložkovou penou.

V roku 2017 na ŤÚ Nováky vzniklo celkom 6 zápar, ktoré boli zlikvidované buď priamym zásahom, uzavretím plavenými hrádzami dusíkováním, ochladzovaním alebo metódou nástrekových plášťov.

Medzi preventívne protizáparové opatrenia patrí včasné uzatváranie vyrúbaných priestorov a opustených banských diel, evidencia a vyplňanie nadvýlomov vznikajúcich pri razení banských diel v slojoch náchylných na samovznietenie, budovanie nehorľavej výstuže alebo výstuže so zníženou horľavosťou a budovanie plášťov v chodbách (sádrové, sádrovo-popolčekové). Na tesné uzatváranie vyrúbaných priestorov sa používali hrázde plavené, murované, sádrové a klátikové. Na vyplnenie nadvýlomov sa používali damovacie vrecká a dvojzložková pena ROSCIL.

Požiarneho vodovodu vybudovaného v uhoľných baniach mal v roku 2017 nasledovnú dĺžku.

- na ŤÚ Handlová má banský požiarneho vodovodu dĺžku 26 600 m,
- na ŤÚ Cigeľ má banský požiarneho vodovodu dĺžku 11 700 m,
- na ŤÚ Nováky má banský požiarneho vodovodu dĺžku 38 430 m.

Prehľadne sú údaje o počte zápar podľa miesta ich vzniku v roku 2017 uvedené v **Prílohe č. 37**.

Zneškodňovanie uhoľného prachu

V oblasti zneškodňovania uhoľného prachu nedošlo k podstatnejším zmenám. Uhoľný prach sa zneškodňuje poprašovaním inertným vápencovým prachom (výrobca a dodávateľ – CLL, a.s.) alebo zmáčaním vodou z banského požiarneho vodovodu. V ŤÚ Handlová bolo poprásené 4 230 m banských diel (použitých 19 600 kg inertného prachu) a omytých 4 005 m banských diel. Na ŤÚ Cigeľ sa napr. do rozvodu banského požiarneho vodovodu zaraďuje zmiešavač typu DTS-100, ktorý sa plní zmäkčovadlom Slovafo 909. Ďalej sa do rozvodu zaraďuje aj čistič vody a tlakomer. Tieto opatrenia zvyšujú účinnosť skrúpania. V baniach sa vykonáva aj odstraňovanie usadeného prachu (nakladanie do papierových vriec a ich odtransportovanie). Toto sa robí najmä pri presypoch dopravníkov a pri vetracích objektoch. Intervaly zneškodňovania uhoľného prachu sú určené podľa zaradenia banských diel z hľadiska nebezpečenstva výbuchu uhoľného prachu. Podľa výsledkov rozborov vzoriek usadeného uhoľného prachu sa hodnotila aj správnosť zaradenia týchto priestorov.

Vznik uhoľného prachu pri mechanizovanom dobývaní a razení sa obmedzuje zvýšením účinnosti skrúpania na dobývacích a raziacich kombajnoch. Na odťažbových dopravníkových trasách sa znižuje prašnosť na presypoch a pri drvičoch skrúpacími ružicami typu RK-1 ovládanými obsluhou alebo automatickými súpravami typu MJM 15. Niektoré presypy boli zakrytované, najmä v miestach, kde je veľký objemový prietok vetrov.

Vzorky polietavého prachu sa odoberajú osobným prachomerom CIP 10, DP 50 so zdrojom podtlaku OAP-3. Priemerná nameraná prašnosť na produktívnych pracoviskách v podzemí dosahuje v ŤÚ Handlová mechanizované rúbanie $43,8 \text{ mg.m}^{-3}$ (z toho respirabilná časť $8,7 \text{ mg.m}^{-3}$), ručné razenie $17,1 \text{ mg.m}^{-3}$ (z toho respirabilná časť $2,1 \text{ mg.m}^{-3}$), mechanizované razenie $14,2 \text{ mg.m}^{-3}$ (z toho respirabilná časť $2,2 \text{ mg.m}^{-3}$), v ŤÚ Cigeľ mechanizované rúbanie $16,5 \text{ mg.m}^{-3}$ (z toho respirabilná časť $3,0 \text{ mg.m}^{-3}$), mechanizované razenie $22,5 \text{ mg.m}^{-3}$ (z toho respirabilná časť $3,4 \text{ mg.m}^{-3}$), a v ŤÚ Nováky mechanizované

rúbanie $17,1 \text{ mg.m}^{-3}$ (z toho respirabilná časť $2,7 \text{ mg.m}^{-3}$), mechanizované razenie $10,3 \text{ mg.m}^{-3}$ (z toho respirabilná časť $1,3 \text{ mg.m}^{-3}$), ručné razenie $9,4 \text{ mg.m}^{-3}$ (z toho respirabilná časť $1,2 \text{ mg.m}^{-3}$).

Ochrana proti prenosu výbuchu uhoľného prachu

Na ochranu proti prenosu výbuchu uhoľného prachu v uhoľných baniach sa budujú protivýbuchové vodné uzávery z korýtok typu VK-4002 od výrobcu Technoplast Chropyně a polystyrénové korýtka typu ESP od výrobcu Synthesia a.s., Pardubice – Semtín s objemom na 40 l vody. Používajú sa na ochranu vo vŕažných a výdušných banských dielach, v samostatných vetracích oddeleniach, vo vetracích spojkách medzi vetracími oddeleniami a pod. Podľa umiestnenia v banskom diele sú uzávery sústredené alebo delené.

V jednotlivých baniach sú vybudované len sústredené vodné uzávery v množstve: baňa Handlová 34 ks, baňa Cigelf 4 ks, baňa Nováky 72 ks.

Pretrvávajúcim nedostatkom týchto protivýbuchových uzáverov je veľká spotreba korýtok z dôvodu ich malej pevnosti, ich celkový nedostatok a problém s budovaním a udržiavaním vodných protivýbuchových uzáverov v znížených prierezoch banských diel.

V obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi:

Základom požiarnej prevencie v hlbinných baniach tvorí banský požiarly vodovod. Ten zároveň slúži aj ako zdroj technologickej vody potrebnej pre vŕtanie v podzemí. Taktiež v podzemí a na povrchu sú na určených miestach zriadené požiarne sklady. Prenosné hasiace prístroje sú rozmiestnené podľa jednotlivých havarijných plánov. Všetky mobilné mechanizmy s naftovými motormi nasadené v podzemí sú vybavené stabilným hasiacim zariadením a prenosnými hasiacimi prístrojmi.

5.1.1.1.7 Strojné a elektrické zariadenia používané v podzemí

Strojné zariadenia, ktoré sa používajú pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a zároveň aj efektívnosti výroby.

Stupeň ich spoľahlivosti a dôsledky prípadných porúch a havárií majú zásadný vplyv na bezpečnosť práce a prevádzky pri vykonávaných činnostiach v podzemí a tiež aj priamy dopad na celkovú efektívnosť podnikania v oblasti hlbinej ťažby a využívania nerastov.

Dodržiavanie ustanovení špeciálnych aj všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré upravujú bezpečnosť strojných zariadení a elektrických zariadení v podzemí má pri prevádzke týchto zariadení zásadný význam. Osobitným technickým zariadením s osobitným významom a vplyvom nielen na BOZP a BP v podzemí, ktoré si vyžaduje osobitnú pozornosť a starostlivosť a ktoré sa nevyskytuje v žiadnych iných prevádzkach na povrchu je **ťažné zariadenie**. Je to technické dopravné zariadenie určené na zvislú dopravu zamestnancov, rúbaniny a potrebných materiálov pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom v podzemí, ktorého používanie a požiadavky na bezpečnosť prevádzky a bezpečnosť práce sú upravené osobitnými predpismi (banskými predpismi).

Prehľad o používaných strojných zariadeniach používaných v podzemí a o počte činných ťažných strojov, ktoré sú základom ťažných zariadení je uvedený v **Prílohách č. 40 a č. 41.**

5.2 *Povrchové dobývanie*

Povrchové dobývanie nerastov má vzhľadom k tomu, že ide o činnosť v kontakte s horninovým masívom svoje špecifiká. V roku 2017 nedošlo pri povrchovom dobývaní nerastov k podstatnejším zmenám oproti predchádzajúcemu obdobiu. Povrchové dobývanie sa vykonávalo lomovým spôsobom v rezoch s rozpojovaním pevných nerastov trhacími prácami veľkého a malého rozsahu, s druhotným rozpojovaním podľa miestnych podmienok trhacími prácami malého rozsahu alebo strojným rozpojovaním hydraulickými kladivami. Dobývanie nepevných druhov nerastov (štrkov, pieskov, ílov a pod.) sa vykonávalo zemnými strojmi, resp. plávajúcimi ťažobnými zariadeniami.

5.2.1 Strojné a elektrické zariadenia pri povrchovom dobývaní

Pri povrchovom dobývaní používajú ťažobné organizácie väčšinou stroje moderné, s vysokým výkonom a tiež skonštruované a určené na zmýšľané použitie. Ide o rôzne kolesové nakladače, stabilné alebo mobilné triediče, čelné kolesové nakladače, nákladné motorové vozidlá s vyššou nosnosťou, dumpre, rýpadlá, buldozéry, pojazdné ale aj stabilné kompresory, pásové dopravníky, vrtné súpravy a pod.

5.2.2 Úprava a zušľachtovanie nerastov pri povrchovom dobývaní

Povrchovým spôsobom vyťažené horniny sa v lomových prevádzkach v roku 2017 upravovali na úpravárenských linkách, kde sa drvili a triedili na požadované frakcie. Niektoré organizácie investovali do nových triediacich zariadení za účelom rozširovania sortimentu ponúkaných výrobkov. V niektorých prípadoch organizácie využívali vo svojich prevádzkach mobilné a semimobilné úpravárenské linky. Často bolo úprava a triedenie suroviny vykonávané na prenajatých mobilných linkách a staré stabilné, veľké úpravárenské linky boli nečinné, resp. dochádzalo k ich postupnej likvidácii.

V organizácii NAFTA a.s. bol na zberných plynových strediskách organizácie vyťažený zemný plyn upravovaný pred jeho expedovaním do plynárenskej siete modernizovanou, ale osvedčenou technológiou tak, aby vyhovoval požadovaným parametrom.

Poznámka:

Podrobnejšie informácie o hlbinnom dobývaní, o strojných a elektrických zariadeniach, o zvislej a vodorovnej doprave, odvodňovaní, či úprave nerastov pri hlbinnom dobývaní a ďalšie informácie o povrchovom dobývaní, o strojnom a elektrickom zariadení, o doprave či úprave nerastov pri povrchovom dobývaní, ale aj doplnujúce informácie k iným kapitolám tejto správy nájde záujemca v správach o činnosti, ktoré vypracovali jednotlivé OBÚ.

Ide o pomerne rozsiahle informácie, ktorých detailnejšie uvádzanie v tejto súhrnnej ročnej správe za rok 2017 by nebolo účelné.

Ročné správy o činnosti jednotlivých OBÚ za rok 2017 budú zverejnené na internetovej stránke orgánov hlavného dozoru www.hbu.sk.

5.3 Výbušniny

Ďalšou, tiež veľmi dôležitou kompetenciou orgánov štátnej banskej správy je ich pôsobnosť v oblasti výbušnín, výbušných predmetov a munície. V tejto oblasti sa legislatívne prostredie zmenilo zásadným spôsobom od 01. 06. 2014, odkedy začal platiť zákon č. 58/2014 Z. z. o výbušninách, výbušných predmetoch a munícii a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Najzásadnejšou zmenou, oproti doterajšiemu právnomu stavu je rozšírenie pôsobnosti orgánov výkonu hlavného dozoru aj na oblasť munície.

Prehľad o počte vykonaných inšpekcií zameraných na oblasť výbušnín, ako aj o vydaných oprávneniach a uložených pokutách v oblasti výbušnín je uvedený v **Prílohe č. 45**.

Prehľad o množstve spotrebovaných výbušnín na Slovensku podľa druhov výbušnín a podľa pôsobnosti jednotlivých OBÚ je uvedený v **Prílohe č. 46**.

5.4 Verejne sprístupnené podzemné priestory

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Bratislave:**

V obvode pôsobnosti úradu sa nachádza jaskyňa Driny, v ktorej už v roku 2016 naprojetovala Slovenská správa jaskýň Liptovský Mikuláš novú prístupovú chodbu do jaskyne za účelom zefektívnenia a bezpečného vstupu a výstupu návštevníkov jaskyne. Úrad vydal k projektu stanovisko a rozhodnutím nariadil opatrenia na zaistenie BOZP prerazenie podzemného diela. Práce sa zatiaľ nerealizovali z dôvodu nezískania príslušných finančných prostriedkov.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici:**

V obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici sú sprístupnené verejnosti tieto jaskyne prevádzkované ŠOP, SSJ L. Mikuláš: Demänovská ľadová jaskyňa, Demänovská jaskyňa Slobody, Harmanecká jaskyňa, Važecká jaskyňa, Bystrianska jaskyňa a Brestovská jaskyňa v k. ú. Zuberec. V týchto jaskyniach sa v r. 2016 nevykonávali práce na sprístupňovaní podzemných priestorov, vykonávali sa len práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave.

Pre sprístupňovanie a udržiavanie jaskýň v bezpečnom stave prevádzkovala Správa slovenských jaskýň nákladné lanové dráhy pri Harmaneckej jaskyni a Demänovskej jaskyni slobody. Stav v hodnotenom období roka 2017 sa oproti minulým rokom nezmenil.

Jaskyne sú pripojené na elektrickú sústavu rozvodných závodov priamo bez vlastných trafostaníc. Celkový inštalovaný výkon spotrebičov na povrchu a v podzemí uvedených jaskýň v sledovanom období sa nezmenil a je 0,396 MW.

Okrem uvedených jaskýň sú v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici verejnosti sprístupnené Malá Stanišovská jaskyňa v Jánskej doline (sprístupnená v dĺžke 410 m z celkovej dĺžky 730 m) a v Ďumbierskom vysokohorskom krase je sprístupnená tromi exkurznými trasami Jaskyňa mŕtvych netopierov. Dĺžka jaskyne je 20,1 km a sprístupnené prehliadkové trasy majú dĺžku 1000, 1160 a 750 m. V týchto jaskyniach v roku 2017 neboli vykonávané práce ani činnosť na ich sprístupňovaní.

Na základe povolenia tunajšieho úradu, bolo v predchádzajúcom období v Žiarskej doline sprístupnené staré banské dielo pre muzeálne účely organizáciou Ing. Ivan Král' Liptovský Mikuláš.

V Banskej Štiavnici je zriadené Banské múzeum v prírode, v ktorom sú sprístupnené pre verejnosť staré banské diela v podzemí bývalej šachty Ondrej. Ide o dva obzory: Bartolomej v hĺbke - 33,5 m a Ján v hĺbke - 41,1 m o celkovej dĺžke cca 1200 m. Banské diela boli vyrazené v 17. - 19. storočí. Banské múzeum prevádzkuje aj Dedičnú štôľňu Glanzenberg. V podzemí Banského múzea bola v r. 2017 vykonávaná činnosť zameraná na udržiavanie banských diel využívaných na muzeálne účely v bezpečnom stave (preventívna údržba drevenej výstuže, drevených podláh, revízie a opravy elektrorozvodov a svietidiel). V povrchovom lome pri areáli šachty Ondrej je vytvorená povrchová expozícia s ukážkou povrchovej ťažby - clonovými a komorovými odstrelmi.

Slovenská banská, spol. s r. o. Hodruša Hámre vykonávala v roku 2017 banskú činnosť - zabezpečenie starých banských diel podľa plánu zabezpečenia a likvidácie, ktorá bola povolená rozhodnutím OBÚ v B. Bystrici č. 67-352/2013 zo dňa 22.4.2013 povolená do 31.12.2033 Na bani Všetechsvätých a Dedičnej štôľni cisára Františka. V súčasnosti sú tieto diela využívané na muzeálne účely.

Organizácia ORTAC, s.r.o., Kremnica vykonávala v roku 2017 sprístupňovanie banských diel pre muzeálne účely, práce na ich udržiavaní v bezpečnom stave. Organizácia vykonávala zabezpečenie štôľne Milan, zabezpečenie lomu Šturec a prevádzku banského múzea v štôľni Andrej.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach:**

V roku 2017 sa v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach pokračovalo v sprístupňovaní jaskýň a to Jasovskej jaskyne, správu ktorej zabezpečovala odborná organizácia MŽP SR Správa slovenských jaskýň Liptovský Mikuláš a tiež jaskyne s názvom „Zlá diera“, ktorú prevádzkuje fyzická osoba Rudolf Košč.

Organizácia Správa slovenských jaskýň Liptovský Mikuláš vykonávala v obvode pôsobnosti OBÚ Košice zabezpečenie trvale bezpečného stavu Jasovskej jaskyne.

Na základe uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, boli kasačným sťažnostiam podanými organizáciou Opáľové bane Libanka, s.r.o. a HBÚ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove (týmto rozsudkom bolo vyhovené žalobe organizácie Opáľové bane Dubník a.s.) priznané odkladné účinky, z čoho vyplynulo, že rozhodnutie HBÚ v Banskej Štiavnici č. 836-1784/2015 z 03. 11. 2015, ktorým bolo zmenené rozhodnutie OBÚ v Košiciach č. 189-1433/2015-IV z 26. 05. 2015 o povolení banskej činnosti – sprístupňovania starých banských

diel (štôlne Jozef) na iné účely a prác na ich udržiavaní v bezpečnom stave pre organizáciu Opáľové bane Libanka, s.r.o., nestratilo právoplatnosť ani vykonateľnosť.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Prievdizi:**

V roku 2017 sa v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievdizi nevykonávali žiadne práce súvisiace s problematikou verejne sprístupnených podzemných priestorov.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Spišskej Novej Vsi:**

V obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi je sprístupnených 6 jaskýň a to Belianska jaskyňa, Dobšinská ľadová jaskyňa, Ochtinská aragonitová jaskyňa, Gombasecká jaskyňa a jaskyňa Domica. Pri obci Krásnohorské Podhradie je pre verejnosť sprístupnená Krásnohorská jaskyňa v limitovanom režime. Túto jaskyňu prevádzkuje fyzická osoba. Ostatné jaskyne sú prevádzkované a udržiavané Štátnou ochranou prírody SR Správou slovenských jaskýň Liptovský Mikuláš. Všetky jaskyne Národného parku Slovenský kras a Dobšinská ľadová jaskyňa sú začlenené do svetového dedičstva. Sprístupnené jaskyne poskytujú možnosť liečenia respiračných chorôb. Belianska jaskyňa je využívaná na liečbu dýchacích ciest počas celoročného obdobia.

V roku 2017 sa vo vyššie uvedených jaskyniach zabezpečoval trvale bezpečný stav vykonávaním bežnej údržby.

V roku 2017 organizácia mesto Gelnica vykonávala banskú činnosť - sprístupnenie starého banského diela - dedičnej štôlne „Jozef“ v Gelnici pre múzejné účely a práce na jeho udržiavaní v bezpečnom stave, na základe rozhodnutia OBÚ v Spišskej Novej Vsi č. 472-1277/2016 zo 16. mája 2016. Celkovo sa vykonalo obnovenie 350 m banského diela štôlne „Jozef“.

V roku 2017 organizácia Obec Hnilčik vykonávala banskú činnosť - sprístupnenie starého banského diela štôlne „Ľudmila“ pre múzejné účely a prác na jeho udržiavaní v bezpečnom stave, na základe rozhodnutia OBÚ v Spišskej Novej Vsi č. 525-1464/2014 z 25. 06. 2014 podľa „Prevádzkového poriadku sprístupnenia starého banského diela štôľňa Ľudmila v Roztokách verejnosti“.

5.5 Osobitné zásahy do zemskej kôry

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Bratislave:**

Riadenie procesu uskladňovania zemného plynu, vtláčanie a ťažba aktívnych zásob z komplexu podzemného zásobníka zemného plynu (ďalej len „PZZP“) Láb sa odvíjalo od technickej kapacity zásobníka pri súčasnom rešpektovaní podmienok, dohodnutých v zmluvách o skladovaní zemného plynu, ktoré má NAFTA a.s., Bratislava a POZAGAS a.s., Malacky uzatvorené so svojimi obchodnými partnermi.

PZZP Láb v chránených územiach Plavecký Štvrtok a Gajary (1. – 3. a 5. stavba a uskladňovací objekt Gajary – bádén - NAFTA a.s., Bratislava)

Objekty PZZP Láb v chránených územiach (ďalej len „CHÚ“) Plavecký Štvrtok a Gajary boli v roku 2017 v činnosti. Z dokumentovaného porovnania v časovom úseku vyplýva, že hodnoty vtláčania plynu dosiahnuté v roku 2017 boli o 267,5 mil. m³ vyššie v porovnaní s predchádzajúcim rokom.

V roku 2017 bolo do objektov PZZP Láb v CHÚ Plavecký Štvrtok zatlačených celkom 273,542 mil. m³ zemného plynu a v CHÚ Gajary celkom 1 921,598 mil. m³ zemného plynu.

Maximálny vŕačný výkon dosiahol v roku 2017 hodnotu 25,1 mil. Sm³ za deň (o 4,4 mil. m³ vyšší oproti roku 2016) a maximálny ťažobný výkon dosiahol hodnotu 29,2 mil. Sm³ za deň (o 2,7 mil. m³ vyšší oproti roku 2016).

PZZP Láb v CHÚ Kostolište a v CHÚ Plavecký Štvrtok (4. stavba - POZAGAS a.s., Malacky)

Využitie zásobníkových objektov PZZP Láb v CHÚ Kostolište a v CHÚ Plavecký Štvrtok - 4. stavby a výška denných výkonov zodpovedala požiadavkám a.s. POZAGAS, Malacky. V roku 2017 bolo do objektov 4. stavby PZZP Láb zatlačených celkove 421,390 mil. m³ zemného plynu.

Maximálny denný výkon dosiahnutý v roku 2017 na 4. stavbe PZZP Láb bol 5,85 mil. m³ za deň počas vŕačnej sezóny a 5,62 mil. m³ za deň počas ťažobnej sezóny.

PZZP Veľké Kostolany

V roku 2017 sa na PZZP Veľké Kostolany nevykonávala žiadna banská činnosť. Na základe výsledku výberového konania získala oprávnenie na výkon osobitného zásahu do zemskej kôry – PZZP Veľké Kostolany organizácia ENGAS spol. s r.o., Nitra.

PZZP Golianovo (pôvodne „Čechynce“) (ENGAS spol. s r.o., Nitra)

V roku 2017 sa na PZZP Golianovo (pôvodne s názvom Čechynce) nevykonávala žiadna banská činnosť. V sledovanom období bola dokončená predprojektová príprava konverzie ložiska zemného plynu Ivanka pri Nitre – Golianovo na podzemný zásobník zemného plynu. V roku 2015 prebehlo správne konanie vo veci povolenia zmeny povoleného osobitného zásahu do zemskej kôry spočívajúceho v zaradení horninových štruktúr výhradného ložiska zemného plynu Ivanka pri Nitre – Golianovo, ako hlavného uskladňovacieho objektu, v zúžení počtu aquiferových vrstiev na 2, v zmene situovania centrálného areálu z k.ú. Čechynce do k.ú. Golianovo, v zmene situovania zásobníkových sond a príslušnej technológie a v zmene názvu podzemného zásobníka zemného plynu na Golianovo, s tým že konverzia ložiska zemného plynu Ivanka pri Nitre – Golianovo na podzemný zásobník zemného plynu bude ukončená do 31.12.2018.

PZZP Križovany nad Dudváhom (J & F spol. s r.o., Križovany nad Dudváhom)

V roku 2017 sa na PZZP Križovany nad Dudváhom pokračovalo v predprojektovej príprave výstavby povrchových objektov PZZP a bola vyhodnotená testovaná ťažobná kapacita sondy Sered' – 16, z ktorej bolo v minulých rokoch vyŕažených vyše 20 mil. m³ zemného plynu (CO₂).

PZZP Cífer (M.S.C., spol. s r.o., Trnava)

V roku 2017 sa na PZZP Cífer pokračovalo v predprojektovej príprave pripojovacieho plynovodu PZZP Cífer na pripojovací uzol tranzitu vo VPS Špačince a v projekcii povrchovej technológie PZZP Cífer.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici:**

V roku 2017 neboli v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici vykonávané osobitné zásahy do zemskej kôry.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach:**

V roku 2017 organizácia NAFTA a.s. využívala vhodné prírodné horninové štruktúry, ktoré vznikli dobývaním ložísk horľavého zemného plynu, na utrúcanie vyŕažených banských

vôd na sondách Trhovište 12 a 42, Trebišov 8, Senné 13 a Ptrukša 35 v celkovom množstve 11 705 m³.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Prievdzi:**

V roku 2017 neboli v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievdzi vykonávané osobitné zásahy do zemskej kôry.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Prievdzi:**

V roku 2017 neboli v obvode pôsobnosti OBÚ v Spišskej Novej Vsi vykonávané osobitné zásahy do zemskej kôry.

5.5.1 Hermetickosť

Hermetickosti, ktorá je súčasťou sledovania bezpečnosti prevádzky PZZP, bola v roku 2017 na komplexe PZZP Láb venovaná náležitá pozornosť.

Hermetickosť na zásobníkových objektoch PZZP Láb sa sledovala viacerými osvedčenými dostupnými metódami ako plynometriou (na 15 (NAFTA) sondách PZZP Láb + 99 (POZAGAS) sondách PZZP Láb), héliometriou (na 21 (POZAGAS) sondách PZZP Láb) a karotážnými meraniami (na 54 (NAFTA) + 7 (POZAGAS) sondách PZZP Láb). Tieto merania boli sústredené najmä do stabilizačného obdobia po ukončení vŕtačnej sezóny, kedy sú tlaky v uskladňovacích objektoch najvyššie. Okrem toho sa po ukončení vŕtačnej sezóny a v období po ukončení ťažobnej sezóny vykonával systematický tlakový výskum na všetkých vŕtačno – odberových, pozorovacích a kontrolných sondách a tiež na vyústeniach všetkých technických kolón. Podľa hodnotenia na žiadnom zo skladovacích objektov nedochádzalo k úniku plynu.

Podzemné opravy sond

Podzemné opravy sond pri ťažbe ropy boli vykonávané v sledovanom období v NAFTA a.s., Bratislava podľa harmonogramu a vypracovaného geologicko - technologického projektu celkove na 36 sondách. Jednalo sa najmä o deparafrináciu stúpačiek, výmenu a demontáž hlbinného čerpadla, mechanizáciu sondy, premytie sondy banskou vodou a ropou, oživenie sondy premytím ropou a umŕtvenie sond a oprava ústia a pod..

Pri ťažbe zemného plynu podzemné opravy sond v roku 2017 boli realizované na 3 sondách. Jednalo sa najmä o odizolovanie ropného zavodneného obzoru a perforácia vyššieho plynového obzoru.

Podzemné opravy sond PZZP Láb v prevádzke organizácie NAFTA a.s., Bratislava boli realizované na 33 sondách a v prevádzke organizácie POZAGAS a.s., Malacky na 4. stavbe PZZP Láb boli realizované v sledovanom období celkove na 8 sondách. Jednalo sa najmä o výmenu filtračnej kolóny, vystrojenie sondy pakrovacou zostavou a plynotesnými čerpacími rúrami, úpravu ústia, výmenu produkčného kríža, inštaláciu podpovrchového a povrchového bezpečnostného ventilu a intenzifikáciu a prípravu sondy na konverziu na kontrolnú sondu.

Okrem osobitných zásahov popísaných vyššie sa v sledovanom období do príslušných objektov cez určené sondy v DP Závod, Gajary, Unín I, Jakubov I a Láb zatlačilo z výkonu banskej činnosti celkom 30 516,7 m³ banskej vody.

5.6 *Ostatné činnosti vykonávané banským spôsobom*

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Bratislave:**

OBÚ v Bratislave v roku 2017 vykonával tiež dozor pri podzemných prácach vykonávaných banským spôsobom, najmä pri hĺbení jám, rekonštrukcii a razení podzemných diel pre uloženie inžinierskych sietí, podzemné sanačné práce, strojové vŕtanie studní nad 30 m, inžiniersko – geologický a hydrogeologický prieskum a pod.

Tieto práce boli vykonávané rôznymi organizáciami:

- a) **Vladimír Sprušanský, obchodné meno OÁZA, Radimov** – v roku 2017 vykonával vrtné práce (vŕtanie studní) v počte 1 v celkovej hĺbke 48 m,
- b) **Hydrodrilling s.r.o., Kuchyňa** – v roku 2017 vykonávala vŕtanie geotermálnych vrtov pre tepelné čerpadlá v počte 73 ks v celkovej dĺžke 8 094 m a vŕtanie troch studní nad 30 m do celkovej hĺbky 230 m,
- c) **INGEO a.s., Žilina** - vykonala v roku 2017 v rámci inžiniersko-geologického a hydrogeologického prieskumu pri získavaní doplňujúcich údajov pre výstavbu PPP Bratislava, D4/R7-Section 1A: D4 Jarovce – Ivanka sever 61 vrtov v celkovej dĺžke 1 552 m,
- d) **STUDŇA SK, s.r.o., Bernolákovo** – v roku 2017 vykonávala vŕtanie studní v počte 1 ks s celkovou hĺbkou 80 m,
- e) **WELLdrilling, s.r.o., Jungmanová 4, 851 01 Bratislava** – v roku 2017 vykonávala 8 hydrogeologických vrtov do hĺbky 530 m a 10 vrtov pre tepelné čerpadlo do hĺbky cca. 850 m,
- f) **Mário Jánošík, 023 41 Nesluša 1177** – v roku 2017 vykonával vŕtanie 13 vrtov pre tepelné čerpadlo do hĺbky cca. 1 270 m,
- g) **GreenGas DPB, a.s., Paskov, ČR** – v roku 2017 vykonávala vŕtanie 21 vrtov pre tepelné čerpadlo v celkovej dĺžke 2 160 m,
- h) **Bratislavská vrtná spoločnosť s.r.o., Bratislava**- v roku 2017 vykonávala vŕtanie geotermálnych vrtov pre tepelné čerpadlá v počte 1 ks v celkovej dĺžke 60 m a vŕtanie 13 studní nad 30 m do celkovej hĺbky 633 m a 5 inžiniersko-geologických vrtov do hĺbky cca 175 m,
- i) **ENVIGEO, a.s., Kynceľová 2, 974 11 Banská Bystrica** - v roku 2017 vykonávala vŕtanie studní v počte 1ks s celkovou hĺbkou 76 m,
- j) **G.E.P. Vrty, s.r.o., Hájnická 12/149, 962 31 Sliač**- v roku 2017 vykonávala vŕtanie 3 hydrogeologických prieskumných vrtov hĺbky 207 m a vŕtanie 5 geotermálnych vrtov pre tepelné čerpadlá v celkovej dĺžke 470m..

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici:**

V roku 2017 organizácie v obvode pôsobnosti OBÚ v Banskej Bystrici realizovali vrtné práce pre ložiskový prieskum, inžiniersko-geologický prieskum, hydrogeologický prieskum, vŕtanie studní, vrty pre tepelné čerpadlá.

Vrtné práce pre ložiskový prieskum vykonávala organizácia GEOVRTY – DRILLROCK s.r.o. Žarnovica na úlohe Hodruša – Hámre – Banská Štiavnica, Au-Ag, Cu-Pb-Zn rudy a prvky vzácnych zemín a Banská Hodruša, Au-Ag, rudy, roku 2017 v lokalite Banská Hodruša – Včelín, Rumplovská. Súpravami Hanjin 7000 SD a Hanjin DB-10D bolo odvrtných cca 1000 m.

Vrtné práce pre inžiniersko-geologický prieskum pre spresnenie inžiniersko-geologických podmienok v trase diaľnice D1 v úseku Hubová – Ivachnová nová trasa, podrobný IGP a HGP v lokalite Čebrať realizovala organizácia GEOVRTY – DRILLROCK s.r.o. Žarnovica. V roku 2017 organizácia odvrtila 1290 m vrtov. Vrtné práce pre inžiniersko-geologický prieskum realizovala aj organizácia Mgr. Peter Jenčko – GEOVRT, Lieskovec v lokalitách Detva, Zvolen – Lieskovec, Podzámčok, Brezno, Banská Bystrica a Zvolen, INGeo a.s. Žilina v k. ú. Detva.

Realizáciu prieskumných hydrogeologických vrtov, vŕtanie studní, odvodňovacích vrtov, resp. vrtov pre tepelné čerpadlá vykonávali organizácie AQUAVRT s.r.o. Sliač v katastrálnych územiach Lučatín, Horná Mičina, Dúbravy, Kremnica, Horná Lehota, Lučenec, Slovenská Ľupča a Rohozná, či organizácia Aquacelpo, s.r.o., Detva v k. ú. Pliešovce, Zaježová, GEOstatik a.s., Žilina v lokalite Kremnica cesta I/65, ENVIGEO a.s. Banská Bystrica v k. ú. Bzovík, GreenGas DPB, a.s. v k. ú. Bacúch, MQM stavebno obchodná spoločnosť s.r.o., Detva v k. ú. Krupina, Hydrostatik s.r.o. Nesluša v k. ú. Liptovský Ján, Bobrovec, Liptovský Mikuláš a GEP Vrty, s.r.o., Sliač v k. ú. Smapor, Stožok, Banská Štiavnica a Podzámčok.

Koncom roka 2014 boli začaté **práce na razení tunela Čebrať** na stavbe „Diaľnica D1 Hubová – Ivachnová“. Spoločnosť OHL ŽS a.s. organizačná zložka Bratislava začala práce na stavebnom objekte SO 401-00-06.1 Razenie a primárne ostenie – južná tunelová rúra z východného portálu. V roku 2015 spoločnosť vyrazila 151 tunelmetrov v plnom profile. Razenie tunela bolo realizované metódou NRTM – cyklické razenie, razenie podľa vystrojovacích tried s delenou čelbou (kalota, stupeň, dno resp. spodná klenba. Rozpojovanie pevných skalných hornín bolo vrtno-trhacou technikou s riadeným odstrelom. Primárna výstuž s premenlivou hrúbkou ostenia za striekaného betónu C20/25 od 150 mm do 300 mm s výstužou z KARI sietí s okami 150x150 mm o priemere 8 resp. 6 mm pre dočasné zaistenie výrubu.

Severnú tunelovú rúru začala raziť organizácia Slovenské tunely a.s. Bratislava. Porušené horniny a zeminy boli rozpojované rýpadlami a impaktormi. Pevné skalné horniny boli rozpojované pomocou vrtno-trhacích prác. v roku 2015 spoločnosť vyrazila 139,5 m. Od 19. marca 2015 boli práce na razení tunela prerušené z dôvodu preprojektovania tunela. V priebehu roku 2017 bolo vykonávané len zabezpečenie tohto objektu a bol realizovaný geologický prieskum, ako je uvedené vyššie.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach:**

V roku 2017 sa v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach vykonávali Geofyzikálne a vrtné práce. Tieto práce vykonávali organizácie:

- ENVIGEO, a.s., Prešov Wielec hôrka HG, subhorizontálne odvodňovacie vrty 220 m.
- Vladimír Sprušanský OAZA geotermálne vrty – Košice, vŕtaná studňa o hĺbke 65 m.
- GEOBOM, s.r.o., vrtné práce – prieskumné a overovacie vrty v celkovej dĺžke 533 m a subhorizontálne vrty v celkovej dĺžke 300 m. Uvedené vrtné práce boli vykonané na prieskumoch tunela Čebraď, Soroška a železničnom tuneli Nimnica.
- INGeo a.s., rámci svojej činnosti zrealizovalo 367 vrtov v celkovej dĺžke 4 345,5 m v k.ú. Ladomírová, Krajné, Čierne a Huncovce.
- Hydrostatik s.r.o. - Mário Jantošík, realizácia vrtu na tepelné čerpadlo v celkovej dĺžke 180 m.

V obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi:

V roku 2017 organizácie v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi realizovali nasledovné činnosti vykonávané banským spôsobom:

Kameňolomy CMX, s.r.o., Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava ohlásila 20.01.2017 začatie BČ v DP Jabložné pod č. 56-98/2017.

ZDENKO DUCKY – KAMENTA, Záhradná 581/3, 956 18 Bošany vykonal likvidáciu lomu U dobrých lazov podľa spisu č. 122-309/2017 v dobe 06. 02. – 15. 06. 2017.

TuCon, a.s., K cintorínu 63, 010 04 Žilina – Bánová ohlásila ukončenie ČVBS tunela Považský Chlmec pod č. 101-263/2017 k 15. 02. 2017.

Kameňolomy CMX, s.r.o., Račianske mýto 1/D, 831 02 Bratislava, ohlásila začatie ČVBS v lome Lopušné Pažite, dobývanie nevyhradeného nerastu stavebného kameňa vápenca podľa spisu č. 162-374/2017.

PK Doprastav, a.s., Kragujevská 11, 010 01 Žilina ohlásila pokračovanie BČ v DP Tunežice po prerušení BČ pod č. 130-322/2017 z 09.02.2017.

Doprastav, a.s., Drieňová 31, 821 01 Bratislava 2, ohlásila ukončenia ČVBS - likvidácie štrkoviska v k.ú. Považské Podhradie - lokalita Prúdy pod č. 179-402/2017 z 21. 02. 2017.

OÁZA - vŕtanie studní, 908 47 Radimov 13, od 08.03.2017 do 08.06.2017 vykonávala ČVBS – vŕtanie a vystrojovanie studne v k.ú. Trenčín, hlbokaj 200 m podľa spisu č. 223-510/2017.

OÁZA - vŕtanie studní, 908 47 Radimov 13, od 08.03.2017 do 08. 06. 2017 vykonávala ČVBS – vŕtanie a vystrojovanie studne v k.ú. Trenčín, hlbokaj 100 m podľa spisu č. 224-511/2017.

OÁZA - vŕtanie studní, 908 47 Radimov 13, od 08.03.2017 do 08. 06. 2017 vykonávala ČVBS – vŕtanie a vystrojovanie studne v k.ú. Kolačín, hlbokaj 200 m podľa spisu č. 225-512/2017.

Hydrostatik, s.r.o., 023 41 Nesluša 1177, vykonávala od 26.03.2017 do 30. 03. 2017 ČVBS, vŕtanie vrtu cca 120 m pre tepelné čerpadlo v k.ú. Staškov podľa spisu č. 284-638/2017.

TUBAU, a.s., Pribilinská 12, 831 04 Bratislava ohlásila začatie ČVBS pri výstavbe Tunela Diel pod č. 407-914/2017.

GEOstatik, a.s., Kragujevská 11, 01001 Žilina, ohlásila začatie ČVBS - sanácia územia odvodňovacími vrtmi na stavbe Diaľnica D3 Čadca, Bukov - Svrčinovec SO 063-00 pod č. 439-980/2017.

Bergas Slovakia s.r.o., Kalinčiakova 275, 013 02 Gbeľany, ukončila 25. 05. 2017 ČVBS, vrtné práce na stavbe „Diaľnica D3 Čadca, Svrčinovec - Skalité pod č. 497-1130/2017.

SUBTERA, a.s. - organizačná zložka Slovenská republika, Mlynské Nivy 68, 821 05 Bratislava ohlásila 19. 05. 2017 začatie razenia tunela Milochov v k.ú. Milochov, okr. Považská Bystrica pod č. 500-1133/2017.

VRTY, s.r.o., Trenčianska 1270/62, 914 41 Nemšová, vykonala od 05. 06. 2017 do 15. 06. 2017 ČVBS, hydrogeologický prieskumný vrt 140 m hlboký v k.ú. Bošáca pod č. 560-1278/2017.

Green Gas DPB, a.s. Divízia Slovensko, Maróthyho 6, 739 21 Bratislava I, vykonala od 02. 08. 2017 do 01. 09. 2017 strojné vŕtanie studní s dĺžkou nad 30 m k.ú. Istebník okr. Trenčín pod č. 773-1782/2017.

Green Gas DPB, a.s. Divízia Slovensko, Maróthyho 6, 739 21 Bratislava I, vykonala od 08. 11. 2017 do 15. 12. 2017 strojné vŕtanie dvoch studní s dĺžkou 90 m v k.ú. Tuchyňa okr. Ilava pod č. 1105-2602/2017.

Skanska SK a.s., Krajná 29, 821 04 Bratislava, ohlásila 02. 11. 2017 predĺženie ČVBS na stavbe VO 401-12 Vetracia šachta, vetranie a vetracie kanály na tuneli Višňové - Dubná Skala pod č. 1121-2627/2017.

TUBAU, a.s., Pribilinská 12, 831 04 Bratislava, ohlásila 22. 11. 2017 začatie ČVBS, vŕtanie 10 ks odvodňovacích vrtov nad 140 m v k.ú. Višňové, okr. Žilina stavba D1 pod č. 1186-2781/2017.

GEOVRTY - DRILLROCK, s.r.o., Bystrická 901, 966 81 Žarnovica, ohlásila výkon geologického prieskumu, 1 vrt hĺbky 60 m v k.ú. Udiča, okr. Považská Bystrica, na výskum v oblasti stratigrafie a sedimentológie pod č. 1194-2802/2017.

TUBAU, a.s., Pribilinská 12, 831 04 Bratislava, ohlásila 07. 12. 2017 začatie ČVBS, vrtné práce na zaisťovanie stability zárubného múru a svahov v k.ú. Višňové, 16 ks vrtov o dĺžke cca 40 m pod č. 1249-2930/2017.

URANPRES spol. s r.o., Čapajevova 29, 080 01 Prešov, ohlásila 13. 12. 2017 vykonanie piezometrického vrtu - Západný portál tunela Višňové - Dubná Skala, sanácia geologického prostredia pod č. 1271-2978/2017.

Kameňolomy CMX, s.r.o., Račianske mýto, 1/D, 831 02 Bratislava, predložila Správu o výronoch plynov a termálnej vody pri výkone BČ v DP Beluša pod č. 1275-2995/2017.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Spišskej Novej Vsi:**

V roku 2017 sa okrem prác na udržiavaní jaskýň v bezpečnom stave, sprístupňovania starých banských diel a ich udržiavania v bezpečnom stave, inžiniersko – geologického prieskumu, ložiskového prieskumu, hydrogeologického prieskumu a vŕtania hydrogeologických vrtov, ktoré sú popísané v osobitných kapitolách uvedených vyššie, sa vykonávala ešte táto činnosť vykonávaná banským spôsobom:

Organizácia ZAMGEO s.r.o. Rožňava v bani Fortuna Gemerská Hôrka organizácie CRH (Slovensko) a.s. Rohožník v roku 2017 spevňovala stávajúcu TH výstuž v miestach, kde hrozí jej deštrukcia vplyvom horských tlakov. V organizácii EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma v hlavnom banskom diele vykonávala betonáž počvy pre zabezpečenie strojnej dopravy. Pre organizáciu CE Metals s.r.o. Bratislava v katastrálnom území Dobšiná realizovala prezmáhanie starej štôlne Jóremeny v dĺžke 107 m,

Organizácia GEOVRTY-DRILLROCK s.r.o., Žarnovica - inžinierskogeologický a hydrogeologický prieskum v oblasti Sorošky za účelom budovania tunela na „Rýchlostnej ceste R2 Rožňava - Jablonov nad Turňou“ - 26 vrtov o celkovej dĺžke vrtov 5876 m v k.ú. Lipovník a v k.ú. Jablonov nad Turňou,

Organizácia GEOVRTY-DRILLROCK s.r.o., Žarnovica - ložiskový geologický prieskum - 17 vrtov o celkovej dĺžke 1700 m v k.ú. Ochtiná,

Organizácia GEOVRTY-DRILLROCK s.r.o., Žarnovica - ložiskový geologický prieskum - 13 vrtov o celkovej dĺžke 1070 m v k.ú. Dobšiná.

5.7 *Vyhradené technické zariadenia*

Vyhradené technické zariadenia (ďalej len „VTZ“) používané pri činnostiach upravených zákonom č. 51/1988 Zb. resp. pri činnostiach podľa zákona č. 58/2014 Z. z. sa vzhľadom na rozsah a miesto ich nasadenia, klasifikujú minimálne ako zariadenia so zvýšenou mierou ohrozenia podľa vyhlášky MPSVRSR č. 508/2009 Z. z.. Bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky pri ich používaní upravujú špeciálne banské predpisy a tiež všeobecne záväzné právne predpisy.

Dodržiavanie ustanovení špeciálnych aj všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré upravujú bezpečnosť technických zariadení všeobecne, má pri ich prevádzke zásadný vplyv na úroveň bezpečnosti, resp. vznik úrazov alebo nebezpečných stavov.

Hlavný banský úrad má v oblasti technických zariadení kompetenciu povoľovať, resp. schvaľovať na používanie niektoré skupiny technických zariadení, a to dopravníkové pásy a plastické hmoty na ich použitie v podzemí podľa § 8b zákona č. 51/1988 Zb., ďalej technické zariadenia klasifikované ako vybrané banské zariadenia podľa § 8c zákona č. 51/1988 Zb. a technické zariadenia klasifikované ako vybrané zariadenia podľa § 6 a § 7 zákona č. 58/2014 Z. z. Podmienky pre použitie týchto zariadení určujú priamo tieto osobitné predpisy, prípadne ich doplní Hlavný banský úrad na základe preskúmania vlastností príslušného zariadenia a podmienok vyplývajúcich z prevádzky v ktorej budú nasadené.

6. *Banská Záchranná služba*

Povinnosti aj kompetencie banskej záchrannej služby ustanovuje vyhláška SBÚ č. 69/1988 Zb. o banskej záchrannej službe v organizáciách vykonávajúcich banskú činnosť a činnosť vykonávanú banským spôsobom. Plnenie úloh banskej záchrannej služby pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom v podzemí a tiež v prípadoch určených HBÚ aj na povrchu, zabezpečovali v roku 2017 dve hlavné banské záchranné stanice (HBZS): Hlavná banská záchranná stanica Malacky, ktorá má sídlo v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave a Hlavná banská záchranná stanica, o.z. Prievidza, ktorá má sídlo v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi a ďalej 6 závodných banských záchranných staníc (ZBZS).

HBZS v obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave:

Hlavná banská záchranná stanica (HBZS) Malacky má sídlo na cvičnom Polygóne v Lozorne. Je organizačne začlenená do organizácie NAFTA a.s., Bratislava. Zabezpečuje banskú záchrannú službu v organizáciách, ktoré vykonávajú vrtné a geofyzikálne práce z povrchu s možnosťou výskytu plynu, ropy alebo vody pod tlakom, ťažbu, úpravu alebo podzemné uskladňovanie kvapalných nerastov a plynov na území Slovenskej republiky.

V roku 2017 patrili do obvodu pôsobnosti HBZS Malacky organizácie NAFTA a.s., Bratislava, POZAGAS a.s., Malacky, ktoré vykonávajú banskú činnosť spojenú s podzemným uskladňovaním zemného plynu a s dobývaním zemného plynu, gazolínu a ropy a ENGAS s.r.o., Nitra, ktorá dobýva zemný plyn v DP Golianovo. HBZS Malacky metodicky riadi činnosť a kontroluje závodné banské záchranné stanice (ZBZS) NAFTA a.s.. Bratislava a to:

- ZBZS Západ,
- ZBZS Východ.

Na základe objednávok vykonáva HBZS Malacky činnosť pre rôzne organizácie požadujúce služby technika požiarnej ochrany, výkon protiplynovej služby, servis dýchacej a oživovacej techniky alebo školenia zamestnancov v rozsahu činnosti HBZS.

HBZS Malacky mala v roku 2017 spolu 58 zásahov z toho 18 havarijných a 40 plánovaných nehavarijných.

K 31. 12. 2017 banský záchranný zbor NAFTA a.s., Bratislava evidoval 88 aktívnych banských záchranárov, z toho 15 profesionálnych.

V obvode pôsobnosti OBÚ v Bratislave je zriadená aj ZBZS na bani Čáry, ktorá je súčasťou organizácie Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., Prievidza. Činnosť ZBZS na bani Čáry kontroluje HBZS v Prievidzi. Činnosť ZBZS na bani Čáry bola však k 02. 10. 2012 pozastavená z dôvodu pretrvávajúceho nedostatku početnosti členov a funkčného zloženia banského záchranného zboru. V priebehu roka 2017 zabezpečovala banskú záchrannú službu na bani Čáry, HBZS v Prievidzi dodávateľským spôsobom.

HBZS v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi:

Hlavná banská záchranná stanica, o. z. Prievidza má sídlo v Prievidzi. V roku 2017 dozorovala a metodicky usmerňovala 3 závodné banské záchranné stanice, z toho však ZBZS v HBP, a.s. má tri ďalšie samostatné strediská na úrovni samostatných ZBZS.

ZBZS v pôsobnosti HBZS Prievidza sú

- ZBZS na HBP, a.s. Prievidza (so strediskami Nováky, Cigeľ a Handlová),
- ZBZS Slovmag, a.s. Lubeník,
- ZBZS SMZ, a.s., Jelšava.

HBZS v Prievidzi ďalej zabezpečuje banskú záchrannú službu a vykonáva kontroly pre ďalších 26 organizácií, ako sú baňa Čáry, SABAR, s.r.o. Markušovce, Slovenská banská spol. s r.o. Hodruša-Hámre, Rudné bane š.p. Banská Bystrica, Opáľové bane Libanka s.r.o. a ďalšie.

HBZS Prievidza aktívne pôsobila ako základná zložka v Integrovanom záchrannom systéme.

Ďalej HBZS vykonávala v roku 2017 činnosť v zabezpečovaní služieb na piatich razeňných tuneloch na Slovensku pre firmy Tucon, Skanska, Doprastav, Uranpres, Salini Inpregilo na tuneloch Považský Chlmec, Žilina, Ovčiarsko, Višňové – Dubná Skala, Diel. Náplňou činnosti bolo meranie ovzdušia, emisii, vetracích bilancií podľa vyhlášky SBÚ č. 21/1989 Zb. a pod.

Organizácie v obvode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici**, ktoré sú povinné zabezpečovať banskú záchrannú službu, plnili túto povinnosť dohodou príslušnej organizácie a HBZS, o.z. Prievidza.

Sú to organizácie:

- Slovenská banská, spol. s r.o. Hodruša Hámre,
- Kremnická banská spoločnosť, s.r.o. Kremnica,
- Rudné bane, š. p. Banská Bystrica,
- ORTAC, s.r.o. Kremnica.

Organizácie v obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach**, ktoré sú povinné zabezpečovať banskú záchrannú službu, plnili túto povinnosť dohodou príslušnej organizácie a HBZS, o.z. Prievidza:

- MEOPTIS, s.r.o. Bratislava – Baňa Bankov,
- Opáľové bane Libanka s.r.o., Prešov.

Ďalej je v obvode pôsobnosti OBÚ v Košiciach zriadená jedna závodná banská záchranná stanica ZBZS Východ, organizácie NAFTA a.s. Bratislava, ktorú metodicky riadi Hlavná banská záchranná stanica Malacky.

ZBZS Východ mala k 31. 12. 2017 spolu 22 dobrovoľných banských záchranárov. Predpísané úlohy plnila účasťou na školeniach, spoločných cvičeniach a výcviku na Hlavnej banskej záchrannej stanici Malacky, školení a výcviku záchranárov potápačov a lezcov, pri plánovaných aj neplánovaných zásahoch na súprave GVS 3070, odkalisku Moravany, plynových sondách a zberných plynových strediskách pri ťažbe a úprave horľavého zemného plynu v DP Kapušianske Kľačany, Pavlovce nad Uhom, Pavlovce nad Uhom I a Pozdišovce I.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Spišskej Novej Vsi** mali banskú záchrannú službu pri vykonávaní banskej činnosti v podzemí zabezpečenú organizácie:

- SMZ, a.s. Jelšava,
- SLOVMAG, a.s. Lubeník,

prostredníctvom vlastnej závodnej banskej záchrannej stanice.

Ostatné organizácie mali zabezpečenú banskú záchrannú službu na základe zmlúv. V organizáciách:

- Gemerská nerudná spoločnosť, a.s. Hnúšťa,
- CRH (Slovensko), a.s. Rohožník – baňa Fortuna v Gemerskej Hôrke,
- SABAR, s.r.o. Markušovce,
- Rudné bane, š.p. Banská Bystrica, stredisko Spišská Nová Ves,
- VSK, a.s. Novoveská Huta,
- EUROTALC s.r.o. Gemerská Poloma,
- Gemer – Can s.r.o. Bratislava – baňa Mária v Rožňave,

bola banská záchranná služba zabezpečená na základe zmluvy s Hlavnou banskou záchrannou stanicou, o.z., Prievidza.

Organizácie vykonávajúce banskú činnosť na povrchu (kameňolomy) majú pracoviská aj v podzemí na odťažbu kameniva z lomového plata prostredníctvom sypného komína alebo odbernej štôľne. Ide o organizáciu Calmit, s.r.o. Bratislava, lom Tisovec a lom Margecany. Obdobne je to v aj v organizácii Carmeuse Slovakia, s.r.o. Slavec, ktorá však v súčasnosti sypný komín nevyužíva. Tieto organizácie mali banskú záchrannú službu zabezpečenú na základe zmluvy s Hlavnou banskou záchrannou stanicou Prievidza.

Prehľad o vybavení banských záchranných staníc záchranárskou technikou a o celkovom počte zásahov banskými záchranármi je uvedený v **Prílohách č. 33 až č. 36**

7. *Baníctvo a životné prostredie*

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Bratislave** je ochrana životného prostredia pri vykonávaní banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom zabezpečená už pri jej povoľovaní, pretože ku každému povoleniu týchto činností sa vyžadovalo vyjadrenie alebo súhlas orgánu ochrany prírody (príslušného Okresného úradu, Odbor starostlivosti o životné prostredie v sídle kraja) podľa § 9, resp. § 13 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Zámery na otvorenie veľkých ťažobných lokalít (napr. pri dobývaní štrkov a pieskov presahujúcich plošný záber 10 ha alebo objem ročnej ťažby viac ako 200 000 ton), alebo zámery na dobývanie určitých nerastov (ako napr. zemný plyn pri objeme dennej ťažby presahujúcej 50 000 m³) podliehali povinnému hodnoteniu podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

OBÚ v roku 2017 naďalej sledoval vývoj situácie súvisiacej s prehodnotením území sústavy NATURA 2000 – chránených vtáčích území a území európskeho významu, ktorým sa mal vyriešiť kolízny stav tejto sústavy s inými chránenými záujmami podľa platnej legislatívy SR.

Dobývanie lignitu sa vykonávalo na **bani Čáry** v IX. TÚ, ktorý je na povrchu pokrytý lesným porastom. Hlbinná banská činnosť sa v roku 2017 na povrchu prejavila vytvorením poklesov bez trvalého zamokrenia a výraznejšieho poškodenia porastových drevín. Banské vody čerpané na bani Čáry boli výtlačným potrubím vyvedené na povrch do čistiarne odpadových vôd, odkiaľ boli po mechanickom prečistení vypúšťané do potoka Had'máš.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Banskej Bystrici** bolo v roku 2017 evidovaných celkom 30 odvalov, z toho 25 činných. V dobývacích priestoroch sa nachádza 16 činných odvalov a 9 činných odvalov mimo dobývacieho priestoru. Celkový plošný záber činných odvalov je 26,20 ha. V roku 2017 boli do nečinných preradené dva odvaly, jeden v DP a jeden mimo DP, pretože bolo ukladanie na tieto odvaly ukončené a pripravuje sa ich uzavretie. Jeden odval bol po vykonaní rekultivácie uzavretý.

Odkalísk bolo v roku 2017 evidovaných celkom 8, z toho 1 sa nachádza v DP a 7 mimo dobývacích priestorov. Činných odkalísk OBÚ v Banskej Bystrici eviduje 7 (z toho 1 v DP) a 1 nečinné odkalisko mimo DP.

Rekultivácia plôch v roku 2017 nebola vykonávaná.

Ochrana povrchových objektov je riešená schválenými ochrannými piliermi.

V DP Modrý Kameň (bývalá uhoľná baňa Dolina, a.s. Veľký Krtíš) sa v roku 2017 nevykonávalo dobývanie a tak v tomto roku dochádzalo len k doznievaniu poklesov terénu.

V roku 2017 si žiadna organizácia neuplatnila nárok na úhradu banských škôd z titulu poddolovania.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Košiciach** bolo v roku 2017 evidované 1 nečinné odkalisko nachádzajúce sa v DP Pozdišovce I. Odkalisko Moravany organizácie NAFTA a.s., bolo zaradené do kategórie B.

OBÚ však eviduje 10 odvalov, ktoré sú zaradené do kategórie B a 1 nečinné odkalisko zaradené do kategórie B.

Rekultiváciu plôch v roku 2017 bola vykonávaná nasledovne:

Organizácia Carmeuse Slovakia, s.r.o. v DP Včeláre vytvárala záverné steny so sklonom 70° a plánovaný generálny sklon svahu 55°, na ktorých sa na navozenej humusovej vrstve časom vytvorí vhodná litosféra pre rast vegetácie.

CRH (Slovensko) a.s. v DP Čaña pokračovala v rekultivácii parciel v k.ú. Geča na ploche cca 0,8 ha. Na rekultiváciu využila technologickú skrývku, ktorou sa zavážali vyťažené priestory v ťažobnom jazere, na vrchnú časť ukladala orničnú vrstvu zeminy.

Organizácia Agromelio, s.r.o. na štrkovni Orkucany ukončila rekultiváciu podľa Projektu rekultivácie a revitalizácie.

Organizácia LB MINERALS, a.s. v DP Ťahanovce súčasne s postupom ťažby postupovala s rekultiváciou podľa plánu otvárk, prípravy a dobývania a projektu rekultivácie. V roku 2017 sa realizovala čiastočne biologická rekultivácia nasadením drevín a bola vykonaná udržiavacia ochranná rekultivačná činnosť (vyžínanie, ochrana proti škodcom).

V DP Drienovec sa vykonávala rekultivácia vyťažených priestorov čiastočne po obvode ťažobného priestoru.

V DP Michalany sa vykonávala rekultivácia vyťaženej časti lomovej steny na severnej strane, prevážaním skrývkového materiálu z vytvorenej skládky v rámci skrývkových prác.

Organizácia Ing. Miroslav Kostovčík, CSc., ŠTRKOPIESKY realizuje na ložisku Biel a na ložisku Strážske mechanickú a biologickú rekultiváciu podľa schváleného plánu rekultivácie.

Organizácia NAFTA a.s. v roku 2017 zahájila práce na likvidácii geologických diel (vrtov) Bánovce 37 v DP Bánovce nad Ondavou, Zemplínska Široká 1 a 2 v PÚ Východoslovenská nížina, Stretava 56 v DP Pavlovce nad Uhom, kde sú ukončené podpovrchové likvidačné práce. Povrchové likvidačné práce boli už zahájené, ukončené budú v roku 2018 s následným odovzdaním pozemkov po rekultivácii.

Ďalej organizácia NAFTA a.s. na základe štúdie uskutočniteľnosti stavby pre účely konverzie vhodných objektov výhradného ložiska horľavého zemného plynu Ptrukša na uskladňovanie plynov v prírodných horninových v roku 2017 spracovala zámer navrhovanej činnosti a predložila na príslušný orgán štátnej správy – Ministerstvo životného prostredia SR na konanie.

Na odkalisku Moravany začali práce na stabilizácii kalu v odkalisku. Zastabilizovaných bolo cca 13 000 m³ kalu, k celkovému zastabilizovaniu kalov zostáva cca 8 000 m³ kalu na rok 2018.

Organizácia MEOPTIS, s.r.o. v DP Košice na bani Bankov v roku 2017 vykonávala prevádzkovanie skládky na povrchu a jej rekultiváciu v DP na uloženie stavebného materiálu.

Ostatné organizácie vykonávajúce skrývkové práce vykonávali len ukladanie skrývkového materiálu na skládkach a vo svojich vyťažených priestoroch.

Z hľadiska ochrany povrchu v roku 2017:

Organizácia MEOPTIS, s.r.o. v DP Košice, na bani Bankov zamerala svoju činnosť na zabezpečenie bezpečnosti práce a prevádzky banských podzemných objektov

a na povrchu tých objektov, ktoré priamo súviseli s banskou činnosťou, najmä pri prečerpávaní banských vôd z VIII. horizontu do čerpacej stanice na VI. horizonte a čerpanie banských vôd z čerpacej stanice na povrch, ako aj pri prevádzke ťažného zariadenia Jamy Východ v súvislosti s ťaraním do podzemia. Dotknuté závalové pásmo je naďalej sledované kontinuálnym meraním seizmickej aktivity masívu v podzemí.

V DP Prešov I – Solivary (organizácia EKO FARMA, s.r.o.), v lúhovacom poli dochádza k výtoku soľanky do voľného priestoru na povrchu najmä v dôsledku devastujúceho poškodenia povrchového zariadenia vrtov, resp. sond. V tomto DP sú v platné OBÚ nariadené opatrenia posledne známemu vlastníkovi vrtov – organizácii EKO FARMA, s.r.o. na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky a zariadení lúhovacieho poľa (pravidelné kontroly zabezpečenia ústia jednotlivých vrtov a stavu akumulčných nádrží a ich zabezpečenie na zabránenie úniku soľanky do terénu). Táto organizácia je v súčasnosti nezastihnuteľná. Pretrvávajúci stav je taký, že nie sú zabezpečené ústia jednotlivých vrtov, nebola označená a zabezpečená nebezpečná časť podrúbaného územia, neboli vykonané zabezpečovacie práce. Informovanie verejnosti o tomto stave bolo vykonané.

V obvode pôsobnosti **OBÚ v Prievidzi** bolo v roku 2017 bola problematika vplyvu banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom na životné prostredie riešená pri povoľovaní uvedených činností, kde bol dôraz kladený na to, aby plány otvárk, prípravy a dobývania a plány využívania ložísk riešili dobývanie takým spôsobom, ktorý by umožňoval po ukončení ťažby pristúpiť k rekultivačným prácam.

V roku 2017 OBÚ v Prievidzi v súvislosti s povoľovaním banskej činnosti – likvidácia banských diel a lomov, pri ktorej sa majú použiť odpady nepochádzajúce z ťažobnej činnosti riešil problematiku týkajúcu sa najmä zákonného postupu z hľadiska ich uloženia na vyplnenie vydobytých priestorov v lomoch v rámci ich likvidácie. Pri vydávaní rozhodnutia o povolení banskej činnosti – likvidácie banských diel a lomov, pri ktorej sa plánuje použitie odpadov, nastupuje pre organizáciu režim, na ktorý sa v plnom rozsahu vzťahujú príslušné ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň vydaniu rozhodnutia o povolení likvidácie lomu musí predchádzať posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a to bez ohľadu na to, či sa na vyplnenie vydobytých priestorov v lome použije odpad nepochádzajúci z ťažobnej činnosti alebo nie.

V rámci územného plánovania OBÚ v Prievidzi aktívne spolupracoval s príslušnými orgánmi štátnej správy, v niektorých prípadoch aj so spracovateľmi dokumentácie a vyjadroval sa k povoľovaniu stavieb v chránenom ložiskovom území. Vyjadroval k návrhom územných plánov a ich zmien a doplnkov pre jednotlivé obce a mestá.

K 31.12.2017 bolo v úradnom obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi evidovaných 48 DP, z nich 3 na ložiskách uhlia a 45 na ložiskách nerudných surovín. Ochrana ložísk je zabezpečená aj na ďalších 17 výhradných ložiskách. Spolu je evidovaných 68 výhradných ložísk.

V prípade odvalov a odkalísk bolo k 31. 12. 2017 v obvode pôsobnosti OBÚ v Prievidzi zaradených celkom 22 odvalov a odkalísk do kategórie B. Z toho bolo 16 odvalov a 6 odkalísk. Jeden odval bol uzatvorený (k.ú. Podhradie, „lom u Ľahkých lazov“). Rozhodnutia o zaradení ako aj plány nakladania s ťažobným odpadom sú zverejnené na internetovej stránke Ministerstva životného prostredia SR www.enviportal.sk.

Rekultivácia plôch

Organizácia HBP, a.s., Prievidza:

- Na základe záverov technicko-bezpečnostného dohľadu na vodnej stavbe „Stabilizačný zásyp Handlová“ boli na stabilizačnom násype vykonané rekultivačné práce buldozénom Komatsu. Práce spočívali v urovnaní uloženého materiálu z ťažby a spracovania surovín (hlušiny) do projektovanej nivelety. Ďalej boli sprístupnené obidve prístupové cesty (v smere od štátnej cesty I/9) za účelom zamedzenia ukladania nepovolených odpadov v priestore stavby. Náklady na rekultivačné práce predstavovali sumu 4006 €.
- Pokračovalo sa v navážaní výplňového materiálu do priestorov poklesov medzi ulicami Nová a Víťazstva v Koši. Výplňový materiál bol zabezpečený v spolupráci s Košovskou stavebnou spoločnosťou, s.r.o. Koš. Ďalej bolo zabezpečené navážanie zeminy na konečnú úpravu terénu. Dovoz zeminy bol realizovaný vlastnými nákladnými vozidlami od areálu firmy Stappert, a.s. v Novákoch. Rozhrnutie navezeného materiálu do požadovanej nivelety bolo vykonané bagrom VOLVO a buldozénom z ÚCD. Náklady na mechanizmy HBP, a.s. za rok 2017 predstavovali sumu 55 251,30 €.
- Zabezpečovalo sa navážanie ornice na konečnú úpravu terénu v oblasti nad stenovým porubom 107 077-95. Dovoz zeminy bol zabezpečený od areálu firmy Vaša, s.r.o. v Novákoch, V období 03-07/2017 bolo navezené na predmetnú plochu 4168 m³ ornice zeminy schopnej zúrodnenia. Konečná úprava terénu bola vykonaná mechanizmami z ÚCD. Náklady na stavebné stroje a vozidlá ÚCD HBP, a.s. predstavovali sumu 24 158,63 €.
- Rekultivácia poľnohospodárskeho pozemku Hon č.2 spočívala v navážaní vhodnej zeminy na poklesnutý pozemok a obnovení funkčnosti povrchových odvodňovacích rigolov. Výplňová zemina bola dovážaná zo skrývky zemín od areálu firmy Vaša, s.r.o. v Novákoch nákladnými vozidlami ÚCD HBP, a.s. Náklady na mechanizmy HBP, a.s. predstavovali sumu 11 249,56 €.
- V roku 2017 sa uskutočnila „Revitalizácia potoka Ciglianka v oblasti preložky – zmena stavby pred jej dokončením“. Stavebné riešenie spočívalo v dodatočnom zaizolovaní koryta položením hydroizolačnej fólie na upravené dno v dĺžke 210 m. Vlastné práce vykonala Cigeľská stavebná spoločnosť, s.r.o. Cigeľ a úsek cestnej dopravy HBP, a.s. Rozhodnutie, ktorým bolo povolené uskutočniť zmenu stavby vydal Okresný úrad v Prievidzi, odbor starostlivosti o ŽP dňa 05.12.2016.

Organizácia SLOVENSKÉ ŠTRKOPIESKY, s.r.o.:

- bola vykonaná rekultivácia brehov na ložiskách Kočovce-Vážiny a Kočovce-Východ.

Organizácia OBCHOD S PALIVAMI, s.r.o.:

- dôvodom likvidácie – zavážania časti štrkoviska je následne prinavrátenie dočasne odňatých poľnohospodárskych pozemkov do PP v zmysle rozhodnutia o dočasnom odňatí PP č.ObPÚ2011/01184-04/Cho zo dňa 12.10.2011. Likvidačné práce podľa schváleného plánu využívania ložiska sú vykonávané v priamej nadväznosti na doteraz vykonané ťažobné práce v zmysle rozhodnutia OBÚ Prievidza to na pozemku par. č. KN-C 1904/2, 1904/3. V roku 2017 pri zavážaní vydobytých častí ložiska boli využité inertné materiály dovezené z iných lokalít ako aj výperky z úpravy ťaženej suroviny v množstve 348,88kt. Predpokladanie ukončenie likvidačných prác je do konca roka 2021 t.j. do doby trvania dočasného vyňatia pozemku z PP.

KAMENOLOMY, s.r.o.:

- V rámci schváleného Plánu likvidácie lomu Borinka bola vykonávaná v danej lokalite priebežná technická rekultivácia na ťažobnom reze 325 m.n.m. (DP Rožňové Mitice). V rámci schváleného plánu OPD sa vykonávala v juhozápadnej časti DP priebežná technická rekultivácia na ťažobnom reze 223 m.n.m. (DP Čachtice).

Ochrana povrchu

V tejto oblasti nedošlo v roku 2017 k podstatnejším zmenám. Pri postupnom povoľovaní na jednotlivých lokalitách sa riešia súvisiace s poľnohospodárskym a lesným pôdnym fondom. V predkladaných plánoch OPD sú riešené aj otázky súvisiace s ochranou vodných zdrojov, životného prostredia a iných verejných záujmov chránených osobitnými predpismi. V ostatnej dobe je zložitejšie povoľovanie banskej činnosti a činnosti vykonávanej banským spôsobom v ochranných pásmach vodných zdrojov, v oblastiach výskytu biotopov chránených rastlín, resp. živočíchov a v chránených vtáčích územiach, kde orgány štátnej vodnej správy kladú prísnejšie podmienky.

Dôležité povrchové objekty sú proti negatívnym vplyvom hlbinného dobývania chránené ochrannými piliermi. Takto sú chránené zvislé úvodné banské diela uhoľných baní a iné dôležité objekty, napr. časť mesta Nováky, časť obce Koš, štátna cesta medzi Prievidzou a Novákmi, vrátane parovodu, železničná trať a pod. K dôležitým chráneným objektom patrí aj ochrana kúpeľného mesta Bojnice (ochrana termálnych prameňov).

Náhrada škôd spôsobených banskou činnosťou je vysporiadavaná priebežne v súlade s ustanoveniami §§ 36 a 37 banského zákona s Dohodami o vysporiadaní škôd s jednotlivými účastníkmi konania, po ich preukázaní a uplatnení voči organizácii.

V roku 2017 bolo zaznamenané pri hlbinnom dobývaní zásob ložiska hnedého uhlia organizáciou Hornonitrianske bane, a.s., Prievidza nasledovné:

V **DP Nováky I.** uvoľnenie povrchu pre ťažbu (stenový porub 107 073-95) si vyžiadalo odstrániť rodinný dom súp. čí. 767 na ulici Nová v intraviláne obce Koš. Vlastnú asanáciu vykonal ÚCD HBP a.s. v mesiaci marec 2017. Zbytková stavebná suť bola využitá na úpravu terénu v rámci akcie „Predbežná technická rekultivácia Koš - 2. etapa“.

V priebehu roka 2017 sa vykonávala operatívna kontrola povrchu podrúbaného územia. Na základe zistení v teréne boli vykonané nasledovné opatrenia:

- Na prístupe do územia ovplyvneného hlbinnou ťažbou bolo obnovované výstražné označenie upozorňujúce na podrúbané územie (intravilán obce Koš a poľnohospodárske pozemky v oblasti 11. ŤP). Na prístupe do ohrozeného územia na ul. Nová v obci Koš boli navyše umiestnené aj cestné zábrany.
- Zabezpečovanie prejazdnosti ulice Nová. Vplyvom dobývania KMP 107 073-95 došlo k poklesu terénu a vzniku trhlín na vozovke (št. cesta č. III/1773). Z uvedených dôvodov sa operatívne vykonávali práce na vyrovnaní poklesnutej časti cesty. V spolupráci s obcou Koš bolo zabezpečené navážanie vhodného výplňového materiálu do priestoru poklesu. Zásypovým materiálom sa vytvoril pevný nosný podklad. Nerovnosti na vozovke boli vyrovnané nasypaním a rozhrnutím štrku. Uvedené opatrenia boli vykonávané mechanizmami ÚCD (buldozér, bager, traktorbáger) bez obmedzenia prejazdnosti ul. Nová
- V mesiaci júl 2017 bolo zabezpečené zahrnutie trhlín na pozemku KN-C parc. č. 6310 v k.ú. Nováky a miestnej komunikácii v mestskej časti Laskár. Územie bolo ovplyvnené

rúbaním stenového porubu 111 002-96. Práce boli vykonané traktorbágmom z ÚCD. Na zásyp trhlín bol použitý miestny materiál.

- Prehlbenie odvodňovacieho kanála medzi Honmi č. 1 a 2 (užívateľ AGRODAN Koš). V dôsledku poklesu terénu spôsobeného banskou činnosťou prestal kanál plniť svoju funkciu a dochádzalo v ňom k hromadeniu zrážkových a povrchových vôd, pričom dochádzalo k zaplavovaniu okolitých pozemkov. S cieľom obnoviť prietoknosť kanála bolo v mesiacoch január a marec vykonané jeho prehĺbenie. Týmto sa podarilo podstatne znížiť hladinu vody v poklesnutej časti kanála. Zemné práce boli vykonané mechanizmami ÚCD HBP a.s.
- Zahrnutie píng na Hone č. 30. Bolo zabezpečené zahrnutie 3 píng, ktoré sa vytvorili na uvedenom poľnohospodárskom pozemku. Po dohode s užívateľom pozemku (AGRODAN Koš) sa zahrnutie uskutočnilo po zbere pestovanej plodiny v mesiaci august 2017. Práce boli vykonané traktorbágmom z ÚCD. Na zásyp trhlín bola použitá miestna zemina. Zahrnutím píng sa obnovilo bezpečné užívanie dotknutej plochy.
- Zahrnutie trhlín na Honoch č. 37 a 36. V mesiaci apríl 2017 boli zahrnuté trhliny na poľnohospodárskych pozemkoch v užívaní Agrodanu Koš. Trhliny sa vytvorili v dôsledku doznievania vplyvov rúbania stenového porubu 111 016. Zahrnutie trhlín sa uskutočnilo pred osevom pestovanej plodiny. Vlastné práce boli vykonané traktorbágmom z ÚCD. Na zásyp trhlín bola použitá miestna zemina. Zahrnutím trhlín sa obnovilo bezpečné užívanie tejto plochy.

V **DP Handlová** v roku 2017 nebolo potrebné vykonať žiadne opatrenia v súvislosti s ochranou povrchových objektov.

V **DP Cigel'** v roku 2017 sa v oblasti „Račkov Laz“ v katastrálnom území Cigel' obnovilo výstražné značenie upozorňujúce na podrúbané územie.

OBÚ v Spišskej Novej Vsi už v procese povoľovania banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom usmerňoval organizácie tak, aby použili najvhodnejšie dobývacie metódy. Najdôležitejšími faktormi, ktoré podmieňujú výber dobývacej metódy sú geologické a bansko-technické podmienky ložísk nerastných surovín a ich vplyv na životné prostredie, prírodu a krajinu nachádzajúcu sa bezprostredne v okolí ložiska. Na kvalitu životného prostredia nemá vplyv len dobývanie ložísk nerastných surovín. Technologický proces úpravy a zušľachtovania vydobytého nerastu prináša so sebou vznik ďalších ekologických záťaží na životné prostredie. Táto činnosť je charakterizovaná vznikom odvalov, výsypiek a odkalísk, ktoré sú príčinou zmien v konfigurácii krajiny, s dopadom na flóru a faunu v oblasti.

V tejto oblasti je potrebné spomenúť organizáciu SMZ, a.s. Jelšava, ktorá pre potreby zakladania vyrúbaných priestorov v podzemí vykonávala ťažbu odvalov v organizácii.

V prípade rekultivácie plôch Organizácia SLOVMAG, a.s. Lubeník vykonávala v dobývacom priestore „Lubeník I“ technickú rekultiváciu zavázaním priestoru dolomitickými štrkami a pieskami v rozsahu 8,05 ha. Organizácia CRH (Slovensko) a.s. Rohožník pokračovala vo vykonávaní rekultivácie na pozemkoch KN C 1291/5 a 1291/11 v katastrálnom území Plaveč. V priebehu roka 2017 bola celkovo zrekultivovaná plocha o výmere 0,10 ha.

Ochrana povrchu pred účinkami hlbínnej banskej činnosti - býva riešená už v štádiu povoľovania banskej činnosti. Organizácie sú prostredníctvom poskytovaných konzultácií

usmerňované už pri spracovávaní plánov otvárk, prípravy a dobývania, aké dobývacie metódy sú najvýhodnejšie z hľadiska minimalizácie vplyvov banskej činnosti na zemský povrch.

Ochrana povrchu pri povrchovom dobývaní - už v procese povoľovania banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankským spôsobom je kladený dôraz na príslušné kritéria ochrany prírody a krajiny. Tieto požiadavky sú uplatňované už pri určovaní dobývacieho priestoru, ale najmä pri samotnom povoľovaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej bankským spôsobom. Tu sa majú možnosť vyjadriť účastníci konania ako i dotknuté orgány štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny. Predmetná dokumentácia, t.j. plán otvárk, prípravy a dobývania, plán zabezpečenia alebo plán likvidácie, musí riešiť okrem racionálneho a bezpečného využívania ložiska nerastu aj ochranu životného prostredia a tiež následné využívanie rekultivovaných plôch.

Prehľadne sú údaje o odvaloch a odkaliskách uvedené v **Prílohách č. 47 a č. 48**.

V Banskej Štiavnici 23. 04. 2018